

BLOIS, HOGE VIERSCHAAR 1649-1752

door
C.C.J. Lans †

Inleiding

Het rechtsgebied van de hoge vierschaar van Blois, omvatte de plaatsen Schoonhoven, Haastrecht, de Vlist en Bonrepas benevens een gedeelte van Bergambacht en Stolwijk. Voor de hoge vierschaar werden de civiele rechtszaken in tweede instantie behandeld en verder de criminele zaken in dat gebied. Het archief berust op het Algemeen Rijksarchief te Den Haag. Het gehele archief van Blois, is door mij (grotendeels) in extenso overgenomen en omvat de volgende nummers:

nr. 1	het 'mannenbouck'	dd 1552-1555
nr. 2	de 'rolle van mansmannen van Belois'	dd 1579-1610
nr. 3	de 'rolle van mansmannen van Belois'	dd 1621-1651
nr. 4	de 'rolle van mansmannen van Belois'	dd 1649-1752
nr. 5	de criminele rol	dd 1761-1808
nr. 6-20	diverse losse stukken	dd 1633-1801

Bewerkt door: C.C.J. Lans (november 1990)

Overgezet van WP naar Word en van een nieuwe lay-out voorzien: B. de Keijzer (voorjaar 2007/2011). Bij het converteren kunnen fouten opgetreden zijn. Verder zijn de teksten in de oorspronkelijke vorm gehandhaafd. Bij twijfel over de inhoud van een oorkonde, acte of rekening wordt geadviseerd het origineel te raadplegen.

Bewerking

Blois 4: Op de omslag staat: rolle van mansmannen van Belois beginnende 1650 eyndigt 1752 PS: onder deze laatste regel heeft eerst andere tekst gestaan, waarvan alleen nog maar het jaartal 1649 is te lezen folio 1 en 1v zijn blanco

1 2 de heren borgemeester gijsbert botter heeft ee(d)t gedien als mansman op den VII-en december 1652 fo 2v t/m 4v blanco

2 5 rechtdach gehouden van mansmannen van den hooghe vierschaer van den lande van beloys den IIII augusti 1649. Present: botter, van neelis ende cort. bij d' heer bailliu betaelt XXIII stv.

3 d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven haestrecht ende den lande van belois, impetrant in cas d' appel contra jan willemsz stolwijck inwoonder tot haestrecht, gevangen ende ged. in t voorscr. cas eysch ende versoeck doen. mansmannen verstaen dat den officier jan willemsz stolwijck gevangen kosten ende cleijn bier sal geven tot vijftien stuivers daechs ende niet meerder. Actum den IIII augustie 1649. In state bij mansmannen mits absentie van de andere.

4 5v rechtdach gehouden voor mansmannen van beloijs den XXV-en augusti 1649. Present alle dempto kannetge bij den heer bailliu ingeleyt II lb II stv. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys impetrant in cas d' appel contra jan willemsz stolwijck gevangen ende gede. int voorscr. cas eys doen. bulcq voor d' heer

impetrant concludeert in appel tot nullite ofte correctie van t vonnisse van schepenen van haestrecht in questi ende doende t geene rechters ter eerster instantie hadden behooren te doen, dat den impetrant sijn versoeck aldaer gedaen ilico sal worden geadindiceert ende te versoeck van de gede. ontseyt, maeckende eysch van costen ofte tot anderen etc. op anderen etc. Jan willemsz gstolwijck tegenwoordich alhier gevangen, neeltgen hendricx sijne huijsvrouw ende aeltge dircx sijn moeder seijden dat sij haer op den XXIII augusti lestleden hadden geconstitueert appellanten aen den hooghen rade in hollant van de autorisatie ende commissie den XVIII-en der selver maent bij den hove provinciael van hollant verleent op den officier geesdorp, beroerende het vervoeren van den voorn. jan willemsz van haestrecht naer schoonhoven met verclaringe dat de selve van meeninge waeren te dienen van haerluijder grieven binnen den tijt daer toe bij d' instructie geprefigeert ende de geintergeteerde appellatie tot vervolgen ende dat sij alle t'selve den heere hugo blomvliet, 6 bailliu der steden schoonhoven ende haestrecht, mitsgaders den lande van beloys door notaris ende getuijgen hadde gedaen insinueren. Protesterende over sulcx onder benefitie van dien wel expresselyck mits desen van attentaten jegens alle het gene in prejuditie van de selve appellatie bij d' heeren bailliu ende mansmannen van beloys soude mogen werden voorgenomen ofte geordonneert daer bij persisterende ende versochten acten insgelijcx protesteerde mede den schout, burgemeester der stede ende lande van haestrecht. Bulcq van wegen den heer impetrant seyt de voorscr. appellatie dese saecke van appel niet te concerneren ofte ijetwes gemeens met de selve te hebben. Ende alsoo den gede. geassisteert met den procureur bredius weygerich is ende nalatich blijft te antwoorden op den voorscr. eysch ende conclusie bij den heere impetrant gedaen ende genomen. Soo versoeck den voorscr. procureur in den naem als voren verstecq van antwoord ende voort profijt van dien, te niet doeninge van t vonnis in questie. Mansmannen van de hooghe vierschaer van den lande van beloys houden de saeck in advijs. Actum uts.

5 6v rechtdach den XV-en december 1649. Present mansmannen dempto gijsbert cornelisz schijff.

6 d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys impetrant in cas d' appel contra jan willemsz stolck, gevangen ende gede. int voorscr. cas, uijttinge van t ondergehouden advys te begeeren. de geincorsereerde protesteerde dat de defentie die hij sal doen bij de hant genomen wert, behoudens het goet recht dat die van haestrecht sustineren te hebben van den vierschaer van den lande van beloys in cas d' appel niet onderworpen te sijn ende dien onvermindert antwoordende concludeert tot approbatie van t vonnis in questie cum expensis. D' heer officier persisteert voor replyck. Den geincarsereerde voor dupliek. Mansmannen van de hooghe vierschaer van den lande van beloys partijen in t lange gehoord ende op alles 7 wel ende rijpelyck gelett hebbende, doen te niet het vonnis van schepenen van haestrecht in questie ende doende dat de zelve als rechters ter eerster instantie behoorde gedaen te hebben, adjudiceren den heere impetrant sijn versoeck ter eerster instantie gedaen ende ontseggen den gede. sijn versoeck nopende de provisionele ontslaginge aldaer mede gedaen ende compenseren de costen om redenen. Actum uts. Den geincarsereerde seijde sijne fatalie te loopen.

7 7v Extract uijt het examen van jan willemsz stolck. d' heer hugo blomvliet bailliuw der stede schoonhoven ende den lande van beloys contra jan willemsz stolck gevangen ende gede. bij den heere bailliu den gevangen gevraecht sijnde off hij niet gesint en was anders te antwoorden, heeft geseijt neen, ende dat hij niet anders konde antwoorden. Waer over den heere bailliu aen mansmannen versocht heeft dat hij gevangen soude werden gecondemneert om gebracht te worden ter scherper examen. Mansmannen van beloys alvoren te disponeren

op t versoeck van den heere eijser, ordonneren dat de getuijgen in de informatie begrepen sullen werden herhoort ende gerecolleert op den inhouden van haere getuijgenisse alhier voor t collegie ende dat den heer eijser de selve tot dien eijnde sal laten dachvaerden tegens woonsdach den II-en februarij eerstcomende s morgens tegen negen uren. Actum op den XXVII-en january XVIc vijftich.

8 8 rechtdach den X-en augusti 1650. Present omnes. d' heer hugo blomvliet bailliuw der stede schoonhoven ende den lande van beloys eyser en reqt. contra jan willemsz stolck gevangen ende gede. versoeck doen. d' heer eijser alsoo de getuijgen volgens den appointementen in dato den II-en februarij lestleden, andermael voor t collegie van mansmannen gehoord ende geexamineert, oock eenige tegens den gevangen gehoord ende geconfronteert sijn, versoect alsnoch dispositie op sijn versoeck den II-en februarij lestleden gedaen, omme den gevangen te brengen tot scherper examen. Mansmannen van de hooghe vierschaere van den lande van beloys alvoreen op t versoeck te disponeren vinden goet de stucken ende informatie te doen overbrengen in den haghe om daer op te vercrijgen het advijs van drie rechtsgeleerden, daer toe gecommitteert is d' heer cornelis van nechen om t selve advijs gesien sijnde als dan in de saeck gedisponeert te werden sulcx men sal bevinden te behooren. Actum uts.

9 8v rechtdach gehouden den VII-en september 1650. Present: d' heeren bailliu, zeijst, botter, van nechs, verhaven, A. stolwijck ende cors willemsz mansmannen. bij den bailliu beth. ses mansmannen ende den secretaris. d' heere huijgo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys eyser in cas crimineel ende reqt. contra jan willemsz stolwijck gevangen uijttinge van t onder gehouden advijs te begeeren. bulcq voor den heer eijser, versoect uijttinge van t onder gehouden advijs. Mansmannen van de hooghe vierschaer van den lande geexamineert hebbende het schriftelijk advijs van rechtsgeleerde in desen versocht ende uyttende haer advijs in de saecke tusschen d' heere eysere ende den gevangen, ontseggen de selven sijn versoeck omme de gevangen te brengen ter scherper examen ende torture, reserverende de kosten van den processe ten uijteijnde van de saeck. Actum bij d' heeren dr. ottho van zeijst, barent cornelisz, botter, mr. cornelis van nechs, anthonij jansz verhaven, adriaen cornelisz stolwijck ende cors willemsz mansmannen van beloys ende geproninchieert den VII-en september 1650. D' eijser seyt sijne fatalia te loopen. D' heer eijser stelt hem appelland aen den hove van hollant. Present d' heer zeijst op den XV-en september 1650.

10 9 rechtdach gehouden den XIII-en december 1650. Present bailliu, mansmannen mones. bailliu betaelt aen mansmannen ende secretaris II lb VIII stv. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys eijser in cas crimineel contra jan willemsz stolwijck gevangen, sententie te begeeren. d' eyser versoect sententie. Mansmannen alvorens in desen te sententieren verstaen datter sal werden gehaelt advijs van rechtsgeleerde ende dat gedaen sijnde, dat alsdan daer in gedisponeert sal werden, soo als men sal bevinden te behooren. Actum uts.

11 9v sententie jan willemsz stolwijck. gesien bij mansmannen van den hooge vierschaere van den lande van beloys den criminelen eysch gedaen bij d' heere hugo blomvliet, bailliu van schoonhoven ende den lande van beloys, op ende jegens jan willemsz stolwijck, gevangen, daer bij poserende dat den gevangen op den XVIII april XVIc negen en veertich, sijnde sondach nae den middach, neffens arijen cornelisz backer ende meer andere personen is geweest ten huijse van arijen gijsbertsz snoey, herbergier in de witte swaen tot haestrecht. Dat hij gevangen ontrent den avont met arijen cornelisz backer voorn. ontrent de klokke acht uren is gegaen uijtten huijse op de plaets, maeckende aldaer beijde haer water. Dat den selve

gedaen sijnde ... etc. zie Blois 3 #385 t/m 387. In #387 staat hier in de 6de regel nog de volgende tekst: ' (...verclaert) het voorscr. vonnisse te sullen acquiescieren ende oversulcx en de (voorscr. geinterinjecteerd appellatie ...)'. Staat in dit register vermeld op fo. 9v t/m fo 11v.

12 12 rechtdach den XXIX-en martij 1651. Present: dr. zeyst, cors willemsz ende anthony jansz verhaven.

13 d' heere hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende de lande van beloys nomino officij eyser in cas crimineel contra aris andriesz de waert, wonende op de noortsijde van polsbroeck gede. bij edictie eyser en de versoeck doen. d' heere eyser mits de non comparitie van de gede. in persoon, versoeckt deffaut ende voort proffijt van dien, approsonsie corpereel met een tweede citatie bij edicten. Manmannen decernereren jegens den gede. in persoon defaut ende accorderen d heere eijser den tweede citatie bij edicte met approhensie corpereel. Actum uts.

14 12v rechtdach den XII-en aprill 1651. Present: zeijst, van nechs, van den croeft, cors willemsz. d heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys nomine officij eyser in cas crimineel contra aris andriesz de waert wonende op de noortsijde van polsbroeck gede. bij edicte ende in persoon om fijn defencie te begeeren. d' heer eyser mits de non comparantie van de gede. in persoon, versoeck tweede defaut met een derde citatie bij edicte. Manmannen decernereren jegens den gede. in persoon deffaut, ende accorderen d' heer eyser een derde citatie bij edicte met apprehensie corporeel. Actum uts.

15 den eyser in cas crimineel contra jan willemsz stolwijck gede. in persoon ende bij edicte eys doen. d' heer eysser mits de non comparitie van de gede. in persoon, versoeckt deffaut ende voort profijt van dien apprehensie corporeel met een tweede citatie bij edicte. Manmannen decernereren jegens den gede. in persoon deffaut ende accorderen d' heer eijsser een tweede citatie bij edicte met epprohensie corporeel. Actum uts.

16 13 rechtdach den V julij 1651. Present: zeyst, ban nechs. de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys nomine officij eysser in cas crimineel contra aris andriesz de waert, wonende op de noortsijde van polsbroeck gede. bij edicte ende in persoon om t' IIIde deffaut te begeeren. d' heer eijsser mits de non comparitie van den gede. in persoon versoeckt t' derde deffaut met admissie om te mogen dienen van intendie met een vierde citatie bij edicte om t' selve te sien verifien. Mansmannen decernereren jegens den gede. in persoon t' IIIde deffaut ende admitteren d heer eijsser te dienen van intendie met een vierde citatie en bij edictie t selve te sien verifien. Actum uts.

17 13v rechtdach den II-en augusti 1651. Present: Zeyst, croeft. d' heer hugo blomvliet, baillui der stede schoonhoven ende de lande van beloys nomine officie eijsser in cas crimineel contra aris andriesz de waert wonende op de noortsijde van polsbroeck gede. bij edictie ende in persoon ende defailliant te dienen van intentie. d' eysser dient van intentie sulcx hij leveren sal voor den naesten.

18 idem eijsser contra jan willemsz stolwijck gede. in persoon ende bij edictie t' II-de deffaut te begeren. d' heer eijser mits de non comparitie van de gede. in persoon, versoeckt tweede deffaut ende voort profijt van dien apprehensie corpereel met een derde citatie bij edicte. Mansmannen decereneren jegens den gede. in persoon tweede deffaut ende accorderen d' heer eysser een derde citatie bij edictie apprehensie corporael. Actum uts.

19 14 rechtdach den IX augusti 1651. Present: zeijst, van nechs, van de croeft. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende de lande van beloys nomine offitij eysser contra jacob pieter coolen in stolwijck gede. eys doen. d' eysser concludeert tot cond(emnati?)e tot XI gulden vermits de gede. hem vervordert heeft op den XIX juny contrarie de placcaten te visschen in een secker waterschap van stolwijck onder beloys met verbeurt van het visgewant cum expensis.

20 idem eysser contra pieter hendricxsz in stolwijck gede. eis doen item cond. uts. D' heer eysser versoect deffaut. Mansmannen fiat uts.

21 14v rechtdach den XXIII augusti 1651. bij den heer bailliu ingeleyt I lb IIII stv. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys nomino offitij eysser in cas crimineel contra jan willemsz stolwijck gede. in persoon ende defaillant t' derde deffaut te begeren. d' heer eysser mits de non comparitie van de gede. in persoon versoect t' derde deffaut ende een vierde citatie om te mogen dienen van intrendit ende t' selve te sien verifien. Mansmannen decerner en jegens den gede. in persoon ende defaillant t derde deffaut ende accorderen d' heer eysser een vierde citatie bij edicte om te dienen van intendie ende t selve te sien verifien. Actum uts.

22 15 rechtdach den VI-en september 1651. bij d' heer bailliu ingeleyt I lb XVI stv. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloys nomine offitie eysser in cas crimineel contra jan willemsz stolwijck gede. in persoon ende defaillant te dienen van intendie. d' eysser dient van intendie sulcx hij sal voor den naesten leveren.

23 bij d' heer bailliu ingeleyt I lb XVI stv. jan brent den ouden, wijncoper binnen der stadt gouda impetrant in cas d'appel contra cornelis dammasz wonende aen de vlist gede. den impetrant concludeert ten interinement van de clausule van relieff in de rechte. ende appointement in cas d'appel geinsereert ende voorts in appel tot nullito van vonnis bij schepenen van haestrecht tussen partijen gewesen in questie. Ende doende recht dat den impetrant sijnen eysch ende conclusie ter eerster instantie voor schepenen voorn. genomen, alhier bij d' heeren mansmannen van de hooge vierschaere hem impt. sal worden geindjudiceert met de kosten van dese ende voorgaende instantie. De gede. alvorens te antwoorden versocht visie van des impt. schietregister (!) ende is t noot extract autentijcq uijt het selve. Cars consenteert ende versochte visie ende is te vreden copie te leveren tot des gede. kosten.

24 15v rechtdach den XIII decembris 1651. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois nomine offity eysser in cas crimineel contra jan willemsz stolwijck gede. ende defaillant te dienen van intendit ende sententie te begeren. alsoo jan willemsz stolwijck geboren tot haestrecht over seeckere groote delicten bij vonnisse van de voorscr. hooge vierschare in date den XXVIII decembris anno 1650 voorleden voor den tijt van acht jaeren is gebannen uijt schoonhoven ende den lande van beloys, sonder middelerwijlen daer inne te moghen comen op pene van swaerder strafte. Soo is t sulcx dat den gede. violerende t' voorscr. bannissement, ende vilipenderende d' autorieteyt ende t' voorscr. vonnisse van dese hooge vierschare, hem heeft onderstaen tot meermalen tot haestrecht ende sulcx in de lande van beloys te converseren, daer over den heere eysser den gede. tot drie malen bij edicte hebbende doen indagen, om voor desen hooge vierschaer te compareren in persoon, ende t' aenhooren soodanig criminelen eysch, als den heere eysser ter saecke voorscr. op hem soude willen doen ende nemen. Den gede. telckensz is gebleven defaillant invougen dat jegens hem sijn gedivineert drie deffauten, soo concludeert d' heer

eijsser dat den gede. ende defailliant uijt crachte van de voorscr. drie 16 deffauten sal werden versteecken van alle exceptien declinatoire ende peremptoireren ende defentien, die hij in dese hadde mogen doen ende proponeren, dat voorts den gede. ende de failliant ter oorsaecke van de gemelte violatie van sijn bannissement bij sententie van dese hooge vierschare soe werden gebannen uijt hollant ende westvrieslant sijn levenlangh gedurende, sonder middelerwijlen daer weder inne te comen, op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden. Mansmannen van den hooge vierschare van den lande van beloijns, op alles wel ende rijpelijk gelet hebbende, doende recht, versteecken den gede. ende defailliant van alle exceptien declinatoire, dilatoire ende peremptoire weren ende defentien, die hij in dese hadde mogen doen ende proponeren. Hebben den selven voorts gebannen ende bannen den selven mits desen uijt hollant ende westvrieslant, den tijt van dertich jaeren sonder middeler wijlen daer weder inne te comen op pene van swaerder aen den lijve gestraft te werden. Ontseggen d' heer eijsser sijnen vorderen eijsch ende conclusie op den gede. ende defailliant gedaen ende genomen. Actum den XIII decembris XVIc een en vijftich.

25 16v rechedach gehouden voordien heere bailliu ende mansmannen op den VII december 1652 jacob woutersz vlist, adriaen bartholomeusz, wouter meusz ende jan aertsz capel als getrouwt hebbende neeltgen meuss mede erffgenamen van jan woutersz haren broeder ende oom respectiven ende in die qualiten by lootinge ofte accoort mette vorderen mede erffgenamen van den voorscr. jan woutersz zal. opgerecht gerechtigd geworden sijnde tot de obligatie hiern(a)er te nomonveren eijssers contra leendert jacobsz craets, jan meusz steenbacker ende sijmon dircksz allen woonende in haestrecht onder beloijns gede. eijssers doen. bullick voor den eijssers doenden eijsch, concludeert ten fijnen de gede. te samen ende elck in soludum, mits d' een voldoende d' ander bevrijt sullen sijn, sullen werden gecondemneert aenden eijssers te betalen ende bij provisie te namptisseren de somme van ses hondert gulden hoofdsoms metten interesten van dien, jegens den penningh twintich sedert den leste julij 1646 tot d' 17 effectieven voldoeninge toe, alles volgens obligatie bij den gede. te saemen ende elcx een voor al onder behoerl. renuntiatioen op den voorscr. lesten julij 1646 ten behoeve van den gemelte jan woutersz zalr. doer van voorleden cum expensis. Cats met de ged-ens present bekent de schult. vergunt dien volgende den condemnatioen ende versocht alterminuatie voor den tijt van twee maanden. Bullick acceptierend de bekentenis van den ged-ens, versocht dien volgens condemnatioen ende noopende t versouck van alterminuatie, reserveert hem tot discretie van den heeren mansmannen. Mansmannen gehoort hebbende de bekentenis van den ged-ens, condemnieren d' selve in den geesichte somme van ses hondert gulden mette interest van dien jegens den penningh twintich sedert den lesten julij 1646 tot de effectuelen voldoening toe, mits d' een voldoende d' ander bevrijt sal sijn. Sursiserende d' executie voor den tijt van twee maanden, mits stellende cautie binnen veertien dagen ende condemnieren d' selve meden in den costen. Actum uts. Ingeleijt bij d' heer bailliu aen de heere mansmannen 24 stv.

26 17v d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende landen van beloijns nomine offity requirant contra jan jansz houwmes, arien jasper jongeleen woonende onder haestrecht, pieter blanckert woonende aen de vlist, evert dircksz woonende in bonrepas, crijn jansz, leendert den boer, claes jansz cock,, baertgen jans huijsvrouw van ariaen harmansz ende floris jansz woonende in stolwijck mitsgr's jan cornelisz blonck woonende in beijerse gede. ende gerequireerden omme getuijgenis der waerheijt te geven. de gerequireerdens present seijden goetwillich te sijn omme getuijgenis der waerheijt te geven.

27 18 claes jansz. getrouwt hebbende aentgen corneliss ende cornelis claesz als man ende vooght van neeltgen corneliss, die kinderen sijn van cornelis dircksz, wonende in streefkerck eijssers contra gerrardus blomvliet schout tot haestrecht, theunis cornelisz ham, jan ariensz

kanniggen, arien danielsz van vliet, thonis jansz verhaven, gerridt willem danen, gerridt ariensz versluijs, jan jacobsz moen ende jacob pietersz verschoor, regierende oft oude burge-meester ende waersluiden van haestrecht voorscr., ged-ens eys doen. in state.

28 18v rechtdach gehouden voor de heer bailliu ende mansmannen op den XIII juniij 1753. Present: botter, brouwer. verhaven, cors willemsz. ingeleyt bij d' bailluw I lb X stv. jan brenth deb ouden wijncooper ter goude, impetrant in cas d' appel contra cornelis dammesz herbergier gede. te antwoorden. de gede. seijde dat in dese saecke binnen meer als anderhalff jaer geen termijn was gehouden ende oversulcx d' selve is interrupt ende vervallen in den contunuatie, concludeert mitsdien dat deselve voor sulcx verclaert sal werden ende de gede. geobselveert in de instantie cum exempsie. Cats seijde t' geallergeerde van de gede. te wesen frivool ende inpertinent, versocht en sulcx dat den gede. sal worden geordonnert staende vierschare te antwoorden op pene van versteck ende vervolgens dat de impertrant sal worden geadmitteert te mogen dienen van indendit. D' gede. alhier excipieert, persisteert bij sijn geteijckende ende genomen conclusie, versoeckende daer op dispositie Mansmannen verclaren de saecke te wesen interrupt ende vervallen in disocontinuatie, obsolveren dien volgende den gede. van dese instantie ende dondemneren den impetrant in de kosten. Actum uts. ingeleyt bij d' heer bailliu I lb X stv.

29 claes jansz getrouwt hebbende aentge corneliss ende cornelis claesz man ende vooght van neeltge corneliss, die kinderen sijn van cornelis dircxen wonende in streefkerck eijssers contra gerardus blomvliet schout te haestrecht, thonis cornelisz ham, jan arijensz kannichgen, arijen danielsz van vliet, thonis jansz verhaven, gerrid willem danen, gerridt 19 arijensz versluijs, jan jacobsz moes ende jacob pietersz verschoor, regerend off oude burgemeesters ende waerluijden van haestrecht voorscr. gede., eijs doen. bullick voor d' eijssers concludeert ten fine de gede. te samen ende elcx in solidum, mits d' een voldoende d' ander bevrijdt sal sijn, sullen worden gecondemneert aen de eijssers te betalen ende bij provisie te namptiseren de somme van darthienhondert gulden hoofdsommes metten interesse van dien jegens den penningh twintich, sedert den XI maij 1644 of tot de effecturlr voldoeninge toe, volgens d' obligatie bij de voorscr. gede. onder renunciatie van de beneficialen van excustie ordinair ende van devisie daer van verleden, offslaende tweehondert gulden op den voorscr. interest betaelt, maeckende eijsch van kosten op alles etc. De gede. verguende condemnatie, versoecken suscheant van excexutie den XI maij aencomende, wesende den verschijndach in den eijsch geroert. Bullick voor de eijsser accepteert de bekentenis van de schult, versoeckt dienvolgende cond. ende sustineert dat geen surcheant behoort te vallen. Mansmannen dondemneren de ged-ens te samen ende elcx in solidum, mits d' een voldoende d' ander bevrijt sal sijn inde de geeyschte somme van derthienhondert gulden capitael metten interesse van dien jegens den penningh twintich sedert den XII maij 1644 tot de effectieve voldoening toe, offslaende twee hondert gulden op den interesse betaelt, mitsgaders in de kosten. Actum uts.

30 19v op huijden soo hebben d' heeren bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois, mitsgaders mansmannen van den hooge vierschaer van den selven lande, sijnde geassisteert met mr. rutger ten houte, chirurgijn haer gevonden ten huijse van arijen ingens in stolwijck ende aldaer beschout het doot kint van den voorscr. arijen ingensz, genaemt jacob arijensz out anderhalft jaer ende hebben niet anders bevonden, dan dat het selve kint in t water verdroncken ende gestict is. Actum bij adriaen cornelisz stolwijck, mansman, vervangende sijn confrater op den XXIII augusti 1653.

31 op huijden soo hebben d' heeren bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois, mitsgaders mansmannen van den hooge vierschare van den selve lande, sijnde geassisteert

met mr. rutgert ten houten, chirurgijn, haer gevonden ten huijse van jan arijensz aende vlist ende aldair beschout het doot kint van den voorscr. jan arijensz genoemd arijen jansz out ontrent vier jaren. Ende hebben niet anders bevonden dan dat het selve kint in t water verdroncken ende gestict is. Actum coran, gijsbert cornelisz schijff vervangende d' heer gijsbert botter mansmannen op den eersten septembris 1653.

32 20 wij hendrick jansz de boer schout in den ambachte van stolwijck, wij willem jacobsz ende dirck claesz backer gesworens des verscr. ambacht, hebben door versoeck ende met last van hugo blomvliet, bailliu van schoonhoven ende t landt van belois beschout het doode lichaem van een arme schamele vrouw die op den 27-e meij in t water gevallen ende bij jacob woutersz uijt het water gehaelt is, soo hij verclaerde noch eenigh leven daer in sagh. Verclaerende wij schout ende gesworens het doode lichaem besien hebbende wesende onverseert. Actum den V juny 1654. Lager stont: in kennisse van mij ende was get. (?) adriaen florensz secretaris.

33 20v aende ed. heeren bailliu ende mansmannen van de hooge vierschaer vande lande van beloijs. vertoont reverentlyck thonis jansz verhaven out burgemeester tot haestrecht, dat achter sijne huijsinge aende haven aldaer wel over de vijftich ende meerder jaren, jae boven memorie van menschen, gestaen heeft seeckere schuijre, d' welcke hij supplt. vermits die door outheyt quame te vervallen, in den jare 1651 heeft gedaen affbreken ende aldaer wederom een nieuwe schuijre doen stellen, die hij oock van tijt tot tijt rustelijck ende vredelijck heeft gebruijct ende gepossideert, al sonder tegen seggen van yemanden. Ende hoewel mitsdien niemant en vermochte hem supplt. daer over ofte int gebruijck van dien, eenich hinder ofte empesschement aen te doen, d' heemraden van t waterschap van de wildeschouw onlangs geleden gelieft ende vervordert hebben, bij resolutie te ordonneren, dat den haven tot haestrecht voorscr. doorgaens soude worden gemaect op de wijte van drie roeden drijvens water, volgens de hantveste, mitsgaders dat den supplt syne voorscr. nieuwe gemaecte schuijre (die hij in den voorscr. jare 1651 in plaets van den oude affgebrokene heeft gedaen stellen ende alsdoen aen de kant van de haven wel omtrent acht ofte negen duijnen es ingetrocken geworden tot omtrent twee voeten lijnrecht soudent inhalen, poogende alleenlijck met sulcke onbehoorlijcke middelen den supplt. sijne voorscr. oude deuchdelijcke possessie te benemen. T welck alsoo niet behoort, te min noch aengesien de voorgemelte haven ofte waterschap voor ofte 21 jegens over de schuijre van hem supplt. sijne behoorlijcke wijtte is hebbende, mits welcken keert hij supplt. hem aen U.E. ootmoedelijck versoeckende appointment uijt crachte van t welcke de schout ende heemrade van t voorscr. waterschap, mitsgaders allen anderen des noot, belast ende bevolen sij, de gemelde resolutie (voor soo veel aengaet het inhalen van sijn supplts. voorscr. schuijre) wederom in te trecken ende de proceduijren met het gunt daer op soude mogen zijn gevolcht, costeloos ende schadeloos aff te doen. Interdicerende mede den voorscr. schout ende heemraden mitsgrs. allen anderen des noot van gelijcken meer te doen ende oock uijt crachte van heurl. voorscr. abusive resolutie eenige feytelick aen te vangen ofte laten geschieden op seeckere groote peijne daer toe bij U.E. te statueren. Ende in cas van oppositie de voorscr. bevelen ende interdictie penase, tot dat parthijen gehoort anders sal wesen geordonneert, standhoudende hij d' oppesant ofte opposanten seeckeren corten precisen dach beteyckent voor desen hove ende vierschaer, omme te seggen de redenen van dien t' aenhooren alsulcke eijsch ende conclusie als de supplt. ter fine verscr. sal willen doen ende nemen ende voorts te procederen ende sien ordonneren als nae rechten. T welck doende etc. In de margine stont: mansmannen van de hooge vierschare van den lande van beloijs, alvorens op t versoeck in desen gedaen te disponeren, ordonneren parthijen op maendage toecomende over drie weecken, sijnde den XIII july te compareren voor d' heeren hugo blomvliet bailliu, johan van de croeff, 21v

gijsbrecht bottere ende adriaen brouwer mansmannen van den selven hooge vierschare als commissarissen, omme parthijen te hooren ende vereenigen ist doenlyck. Indien niet als dan gedisponeert te worden naer rechts behooren. Interdicerende middelerwyle den schout ende heemraden hier inne gemelt, mitsgaders allen anderen des noot, aen de schuere van den suppliant eenige feijtelicheijt te plegen ofte laten geschieden. Actum bij d' heeren bailliu ende mansmannen van den voorscr. hove ende hooge vierschaer, den XXII junij XVIc vier ende vijftich. Onder stont: in kennisse van mij ende was geteyckent corn. van straelen.

34 22 rechtdach gehouden voor mansmannen van beloijs den IX-en september 1654. Present van croeff, botter, brouwer. bij de heer bailliu verstreect aen drie mansmannen ende secretaris elcx ses stuij(ver).

35 arijen andriesz coster, out burgemeester tot haestrecht impt. in cas d' appel contra leendert pietersz mede wonende onder haestrecht gede. in t selve cas eys doen. den impt. concludeert tot nullite ofte correctie van t vonnis in questie ende doende, t gene gesworens van haestrecht ter eerster instantie behoorden gedaen te hebben, dat den impetrant geadjudiceert sal werden sijn eijsch ende conclusie aldaer op den gede. gedaen ende genomen, cum expensis van dese ende die voorgaende instantie. Cats mit de gede. present concludeert ter fine van niet ontfanc-kelick ende bij ordine tot approbatie van t vonnis in questie ilico ofte ten minsten dat bij prov. affgedaen sal werden de clausule van inhibitie cum expensis. Den impetrant persisteert voor replyck ende sustineert dat geen affdoeninge van de inhibitie can vallen. Cats persisteert voor dupliek.

36 22v op den XI october 1654 is geschout het kint van andries arijensz wonende aen de coolwijcksewegh, genaemt dirckge andries, out ontrent sestalf jaer verdroncken in de oosterse sloot van den selven wech ontrent de wintmolen, ende is niet anders bevonden dan in t water verdronken ende gestickt te sijn. Actum uts. Present: willem jacobsz philippi, mansman van beloy ende dirck van der rutte als last hebbende van den heere bailliu.

37 23 rechtdagh gehoudeen voor mansmannen van den hooge vierschaer van den lande van beloijs den II december 1654. Present: onmes demptis adr. brouwer ende adriaen cornelisz stolwijck. bij de heer bailliu ingeleijt XXXVI stv.

38 d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloijs reqt. contra cornelis leendertsz gewesene dienstknecht van michiel coijmans gede. ende gereqde. om getuijgenisse der waerheijt te geven op soodanige articulen als hem van wegen den requirant sullen werden voorgelesen, concluderende tot cond. van dien cum expensis. bullick concludeert als in de presentatie. De gede. consenteert.

39 23v arijen andriesz coster impetrant in cas d' appel contra leendert pietersz gede. in t selve cas, sententie te begeeren. cats met den gede. present exdiberende sijne stucken ter eerster instantie, geproduceert met het vonnisse van date den 30 julij (of junij?) 1654 daer op gevolgt. Versochte provisionele afdoeninge van de clausulle van inhibitie ten minsten voor soo veel het vrij bevaren avn de vlist in questie aengaet. Ende naedien den impetrant hem poocht behelpen met eenige nieuwe feijten ende andere verclaringen ter eersten instanti niet bekend, dat hij ged. sal werden ten principalen geadmittert, contrarie feijten, soo het hem noodigh duncke, te moge poseren ende sijne mede naeder eductie daer bij doen. Den impetrant sustineert ende concludeert alsnoch datter geen provisie voor den gede. can vallen ende versocht sententie te principalen. Cats persisteert. Mansmannen van beloijs ordonneren partijen te compareren voor d' heeren hugo blomvliet bailliu, johan van der croeff, adriaen brouwer, mr.

eembout prins ende jacob woutersz vlist mansmannen op huijden acht dagen 's morgens thien uren precijs, om vereenigt te werden, is t doenlijck. Actum uts.

40 24 rechtdagh gehouden voor mansmannen van de hooge vierschaer van de lande van beloyls den XVI december 1654. Present d' heeren hugo blomvliet, bailliu, johan van de croeff, mr. eembout prins, jacob woutersz vlist, adriaen thonisz ham, adriaen cornelisz stolwijck ende gerrit woutersz. ingeleyt bij d' heer bailliu VII (??) schelling.

41 leendert pietersz gede. contra arijen andriesz coster impetrant in cas d' appel dispositie te begeeren op de provisionele affdoeninge van de clause van inhibitie. th. bullick voor de impetrant sustineerde al wederom datter geen provisie voor den gede. can vallen. Versocht voorts op t rapport van de heeren commissarissen, waer voren partijen sijn gecompareert geweest, sententie ten principalen. Mansmannen van beloyls alsvorens te sententieren, hebben gecommiteert d' heeren hugo blomvliet bailliu johan van den croeff, adriaen brouwer, eembout prins ende adriaen thonisz ham mansmannen om de sloot ofte vlist in questie te inspecteren ende daer van rapport te doen. Actum uts.

42 24v rechtdagh den II juny 1655 voor mansmannen van den hoogen vierschare van den lande van beloijls. Present: d heer hugo blomvliet bailliu, johan van de croeff ende mr. eeuwout prins. nanning nanningsz wonende in stolwijck onder beloijls impertrant in cas van reformatie contra cornelis ockersz kooijman mede wonende in stolwijck onder zuijthollant gede. bij edicte eys doen. bullick voor den impetrant mits de gede. niet en compareert ofte iemandt gemachticht van sijnent wegen, versochte default met een tweede citatie bij edicte jegens huijden veerthien dachen. Mansmannen van den hooge vierschare van den lande van beloyls, mits de gede. niet en compareert ofte iemandt gemachticht van synent wegen, decernereren jegens de selven default. Accorderen den impetrant een tweede citatie bij edicte jegens huijden vierthien dage. Actum uts.

43 25 rechtdagh den 26 juny 1653 voor mansmannen van hove ende hooge vierschare van beloyls. Present d' heere hugo blomvliet, bailliu. Mannen: croeft ende pruit. bij de heere bailliu uijtgeleyt aen twee mansmannen, secretaris ende bode XXIII stv. cornelis jansz getrouwt hebbende aertgen corneliss ende cornelis claes man ende vooght van neeltgen corneliss, die kinderen syn van cornelis dirksz, wonende in streefkerck, reqten. contra susanna blomvliet weduwe ende boedelhoudster wijlen gerardus blomvliet in sijn leven schout van haestrecht, thonis cornelisz ham, jan ariensz kannichgen, arien danielsz van vliet, thonis jansz verhaven, gerridt willem danen, gerridt ariensz versluijs, jan jacobsz moen ende de vooghten van den kinderen van jacob pietersz verschoor ged-ens ende gerequireerdens om nieuwe letteren van executie te sien begeren op het verjaert vonnisse bij de rechte. op den XIII juny 1653 jegens de ged-ens van dese hoge vierschare geco.t. in houdende condit. van verthien hondert gulden hoofdsoms metten interestte van dien jegens de penn. twintich aldaer sedert den XI meij 1644 tot d' effectieve voldoeninge toe, affslaende twee hondert gulden daer op betaelt. Daer toe concluderende bij desen cum expensis. bullick voor de requitanten daer de non comparitie van de ged-ens noch iemandt gemachticht van haren twegen. Versochte default, ende voort proffijt van dien adindicatie vande versochte nieuwe letteren van executie cum expensis. Mansmannen vande hooge vierschaer van beloyls, decernereren jegens de ged-ens mits hare non comparitie default ende voor t proffijt van dien, accorderen de versochte nieuwe letteren van executie ende conterneren de ged-ens in costen. Actum uts.

44 25v Uijt crachte van den appointement van de heeren mansmannen van de hooge vierschare van de lande van beloyls, in date den 16 december 1654 lestleden, hebben op huijden

den 22 februarij 1655, daer aen volgende, d' heeren hugo blomvliet bailliu, johan van der croeff, adriaen cornelisz brouwer, mr. eeuwout prins ende adriaen cornelisz ham, mansmannen van de selve hooge vierschaer als commissarissen daer toe gecommitteert, hebbende tot adjunct cornelis van straelen secretaris, henluijden vervoucht ende getransporteert tot haestrecht in de polder van cleyn ceulevaert op de hoffstede van arien cornelisz coster, die de heeren commissarissen selfs oft door sijn procureur in presentie van leendert pietersz alvorens heeft aangewesen de backweteringe, leggende achter sijnen ende sijner gebuijren huijsinge, sijnde den gemeene buijrweteringe alwaer gemelte heeren commissarissen in de schouwe sijn getreden ende van daer gevaren in ende door de sloot ofte vliet in questie gelegen tusschen de landen ofte hoffstede van de voorscr. adriaen coster ende de kinderen van cornelis willem damens tot aende brugge, leggende in ofte door den thiendewegh, tusschen welcke voorscr. limitten te weten van de 26 backweteringh tot aen den thiendewegh de gemelte heeren commissarissen bij oculaire inspectie bevonden hebben, de voorn. sloot ofte vliet in questie voor aen bij de backweteringh soo verre de kennip werff vande verscr. coster is streckende te wesen, van een groote ofte tamelijcke wijtte, gelijk meer gemelte heeren commissarissen mede hebben gesien ofte bevonden, dat de voorscr. sloot ofte vliet in questie t' eijnde de voorscr. kennipwerff tot de weteringe neffens den voorscr. thiendewegh gelegen binnen den wallen wedersijts van dien sijnde merckelijck, ja op t eijnde bij den thiendewegh wel bij nae de helft nauwer ofte enger was als die is tusschen de voorscr. kennipworff bij de backweteringe. Ende dat men alvorder des somerdachs bij den laech ofte gemeen water met een gelade schoiwe qualijck soude comen door varen. Waer naer gemelte heeren commissarissen van over den voorscr. thiendewegh sijn gevaren door de gemeenlants vliet mede gelegen in cleijn ceulevaert ende responderende op de voorscr. brugh in den thoendewegh gelegen tot in de kadixwetering, loopende dwars door ofte tusschen het lant 26v ende van daer voort door de nieuwe gegraven vliet, gemaect ten tijde die van ceulevaert met die van polsbroeck het twee hoochmaellen begosten, tot aende heul toe. Ende hebben gemelte heere commissarissen bij oculaire inspectie bevonden d' selve nieuwe gegraven vliet ende de voorscr. vliet tusschen den thiendewegh ende kaijcxse wetering te weesen van den egale wijtte. Ende de opgemelte heeren commissarissen van de voorscr. heull wederomme gecomen sijnde op den voorscr. thiendewegh bij de meer geseijde brugge, is t d' selve heeren aldaer aangewesen ende onder recht dat alvoren het voorscr. tweehooghmaelen begoste ende de voorn. nieuwe vliet leggende voor bij de kaijcxse weteringe was gegraven het water van de polder van cleijn ceulevaert van de voorscr. kaedijcxse weteringe sijn loop heeft gehad door de voorscr. oude vliet ende soo voorts noortwaert aen door de verscr. brugge in den thiendewegh gelegen ende wederom neffens den selven thiendewegh oostwaerts aen tot in de gemeenlantsvliet van cleijn ceulevaert leggende binnen den voorscr. thiendewegh tusschen de polsbrocxse seijch- ofte bosemcade ende het lant van de kinderen van den verscr. cornelis willem damen 27 te weten de voorscr. polsbroeckercade aen de oostzijde ende het voorscr. lant van de kinderen van cornelis willem damen aende westseijde van de selve gemeenlantsvliet. Ende soo vervolgens weder noortwaerts aen tot bij het watermolentgen, van de polder van cleijne ceulevaert, gestaen hebbende op de voorscr. polsbroucker seijchcade ofte bosemcade ontrent te midden van de gemeenlants vliet, tusschen den thiendewegh ende backweteringe gelegen. Ende dat het water van cleijn ceulevaert door ofte met het verscr. water moltentgen uijtte selve gemeenlantsvliet wierde gemalen in de polsbroucke bosem. Gelijk d' heeren commissarissen gaende van de voorscr. thiendewegh, alwaren sij luijden mede gesien hebben, dat over de verscr. weteringe binnen den selven thiendewegh ende het lant van de kinderen van cornelis willem damen den horde was leggende op ende langs de voorscr. polsbroecker bosemcade is gebleecken. Sijnde voorts opgemelte heeren commissarissen de voorscr. polsbroucker bosemcade ten eijnde gegaen tot 27v op den hoogendijck ende van daer op de hoffstede van de verscr. kinderen van cornelis willem damen bij de backweteringe, alwaer de selfve heeren commissarissen is

aengewesen ende onderrecht, dat deselve backweteringen oostwaert aen streckende was, responderende in ofte d'wars door de verscr. gemeenlants vliet, tot aende verscr. polsbroucker bosemcade toe. Dan hebben mede gesien ende bevonden, dat de voorscr. backweteringhe achter de huijsinge van de verscr. kinderen van cornelis willem danen aen ofte geneffens de westzijde van de verscr. gemeenlants vliet met een dam was toegedampt, ende dat d' selve backweteringe over de verscr. gemeenlants vliet oock toegedampt ofte toegemaeckt waeren. Ende hebben gemelte heeren alsdoen mede verstaen dat den voorscr. dam van de kinderen van cornelis willem daemen aldaer soudē hebben gelegen den tijt van ontrent ses jaren, ende dat die was geleiĳt met consent van de schout za. ende dat sij den selven dam t' allertijde als het d' heeren gelieffde 28 wederom op soude halen ofte oeck als het haere gebueren gelieffde. Van welcke voorscr. hoffstede opgemelte heeren commissarissen wederom sijn gevaren westwaert aen door de voorscr. backweteringe voorbij de geseyde sloot ofte vliet in questie. Ende hebben gesien ende bevonden dat de sloot gelegen aen de westseijde vande verscr. kennipwerff van de voorscr. arien costers ende sulcx naest de sloot ofte vliet in questie leggende aende oostseijde van de voorscr. kennipwerff van arijen coster, vooraen mede is een weijdesloot. Gelijck mede meer opgemelte heeren commissarissen gesien hebben, dat den voorn. leendert pietersz binnen de backweteringe ende thiendewegh in sijn eijgen lant den tamelijcke goede sloot is hebbende denwelcke behoorlijck opgemaect sijnde bequaem soude wesen met een schouwe met aerde bevaren ende gebruijckt te connen werden. Actum den 22 februarij XVIc vijft ende vijftich.

45 28v rechtdagh gehouden voor mansmannen van beloijs op den VIII september 1655. Present: d heere bailliu ende mansmannen onnibus. leendert pieterssz gede. ende nu requirant contra arien andriesz coster impetrant in cas d' appel ende nu gereq.de sententie te begeeren. th. bullick voor den impetrant over leverende sijn stucken onder behooren inventaris. Versochte daer op ende op t rapport van de heeren commissarissen die in loco geweest sijn sententie. Mansmannen van de hooge vierschare van de lande van beloijs alvorens te sententieren ordonneren partijen hun ende haere overgeleiĳde attestatien te doen recoleren voor den naesten. Sijn voorts andermael gecommitteert om partijen te vereenigen is t doenlyck. D heeren hugo blomvliet bailliu, johan vande croeft, adriaen brouwer, mr. ewout prins, adriaen thonisz ham ende jacob woutersz vlist mansmannen. Actum uts. op vrijdach den XXIII deser loopende maend september.

46 29 op huijden soo hebbe d' heeren bailliu ende mansmannen van den hooge vierschare van den lande van beloy, sijnde geassisteert met mr. rutgers ten houten chirurgijn haer gevonden ten huijsen van cornelis jansz. backer aen de vlist ende aldaer beschout het doode lichaem van jan jansz backer jongman van de willis in t lant van steijn, out sijnde XXV jaren, op gisteren in t ijs gevallen ende verdroncken. Ende hebben niet anders bevonden dat den selven jan backer in t water gestict ende verdroncken te sijn. Actum den XX december 1655. Present: d' heeren hugo blomvliet bailliu, johan van de croeft ende mr. eeuwout prins mansmannen.

47 29v rechtdagh gehouden voor mansmannen van beloy. Present: d' heeren bailliu ende mansmannen omnibus op den 23 februarij 1656. ingeleijt bij de heer bailliu II lb VIII stv. leendert pietersz gede. in cas d' appel ende alhier requirant contra arijen andriesz coster impetrant ende nu gerequireerde versoeck doen. den requirant versocht sententie. Den impetrant versocht mede sententie. PS: staan nu 9 zwaar doorstreepte regels tekst. Mansmannen van den hooge vierschaer van de lande van beloy, partijen gehoort ende gesien hebbende de stucken ende mutunimenten bij de selve wedersijds overgeleiĳt, als mede het schriftelyck rapport van de heeren commissarissen in loco geweest sijnde, ende inspectie genomen hebbende van de gelegentheijt in questie voor welcke heeren commissarissen partijen oock sijn

gecompareert geweest ende voort op 30 alles t gunt ter materie dienende was ende rijpelyck gelet hebbende, ende dat den gede. niet het opruijmen van t hooftdeling ofte den pachter de hofstede van de kinderen van cornelis willem danen bequameleyck doer de gemeene lantsvliet binnen den thiendenwegh, geneffens de seijch- ofte bosemcade leggende, door den thiendeweghs brugge ende voorts aen sijn landt can comen ende varen, doende recht: doen te niet het vonnis vande gesworens van haestrecht in questie, ende doende dat deselve als rechters ter eerster instantie behoorden gedaen te hebben, mainteneeren, stijven ende stercken den impetrant in sijne deugdelycke possessie van t vrije gebruijck vande het water ofte sloot in questie. Condemneren dien volgende den gede. niet meerder door ofte in deselve sloot te varen ofte doen varen. Interdiceren denselve gede. sulcx te doen ofte laten doen op verbeurte van seeckere groote pene. Ende compenseren den costen om redenen. Actum uts. Compareerde ter secretarij leendert pietersz ende verclaerde hem selve te constitueren appellant aen den hove van hollandt van t bovenstaende vonnisse op huijden tot naedeel bij hem als gede. gewesen. Actum den XXIII februarij 1656.

48 30v reqt. arijen aen de E.E. heeren bailliu ende mansmannen van de andriesz coster hooge vierschare van den lande van beløys. verthoont reverentelijck arijen andriesz coster out burge-meester tot haestrecht, dat leendert pietersz mede wonende alhier, hem vervordert ende onderstaen heeft in weerwille van den suppliant, te varen door het water ofte in de sloot leggende tusschen het landt van den suppliant ter eenre ende het landt van de kinderen van willem danen ter andere sijde in de polder van cleijn ceulevaert onder haestrecht voorscr. Te weten binnen de backweteringe ende den thiendewege, sonder dat oock hij leendert pietersz daer toe eenich t' minste recht is hebbende, gemerct de voorscr. sloot niet is den gemeen landsloot, nemeer den suppliant ende sijne voorscr. gebuijren frivoatatie competerende welcke volgens sijl. ende hare voorsaten oock altijt hebben gehad t' vrije gebruijck van dien. Ende dat echter die niet tegenstaende den voorscr. leendert pietersz was poogende ende voorgevende in t bevaren ofte mede gebruijcken van de geseijde sloot te willen continueren, surberende alsulcx den suppliant antwoirden in sijne verscr. deugdelijck possessie. Waer over den suppliant genootsaecht is geworden den gemelten leendert pietersz sulcx gerechtelyck te 31 doen interdiceren ende in rechten betrecken voor gesworens van haestrecht voorn., hebbende aldaer ten dage dienende gecondemneert tot decretement van de voorscr. gedane interdictie, ende dat deselve soude stadthouden ten uyteijnde de saecke mitsgaders dat hij suppliant bij sententie diffinitijff soude werden gemainteneert, gestijft ende gesterct in sijne voorscr. deugelijcke possessie van t vrije gebruijck van het gemelte water ofte sloot ende dien volgendes den voorscr. leendert pietersz geinterdiceert niet meerder in ofte door d selve sloot te varen ofte doen varen, met interdictie van sulcx meer te doen ofte laten doen, op verbeurte van seeckere groote pene bij de voorscr. gesworens daer toe te statueren. Is daer jegens bij de voorscr. leendert pietersz genomen contrarie conclusie ende eijntelyck in de saecke soo verre geprocedeert dat gesworens voorn. bij haerl. abusive vonnisse in date desn lesten juny 1654 verleden den suppliant sijnen eijsch ende conclusie hebben ontseijt ende hem oock gecondemneert in de costen, daer bij den suppliant hem ten hoogsten bevindende geswaert. Heeft hem daer van binnen behoorlijcke tijde geconstitueert ende constitueert hem, mits desen, appellant aen de voorscr. hooge vierschare. Ootmoedelijck versoekende U mijn E. heeren appointment in cas d' appel mette clause van inhibitie in communi forme. Ende autorisatie op den gerechtsbode der selver vierschare omme den voorscr. leendert pietersz in t selve cas voor dese hooge vierschare t' eenen seeckere bequamen dage te dachvaerden omme het voorscr. vonnisse te sien annuleeren, corrigeren ofte beteren, t' selve te sustineren ofte daer van te renuncieren, sulcx sijnen goeden raedt gedragen sal. T welck doende etc. In margine stond: Mansmannen van den hooge vierschare van den lande van beløys autoriseren mits desen den bode van t 31v collegie omme te trecken aen den persoon ofte ter woonstede

van leendert pietersz, wonende tot haestrecht ende den selven te dachvaerden voor de hooge vierschare van den lande van beloys binnen de stadt schoonhoven, tegens woensdage den II september eerst comende, omme t vonnisse in desen vermelt te sien altereren ende corrigeren nae rechte anderen het soo behoort, t' selve te sustineren ofte daerinne ten renuncieeren soo sijnen goedenraedt gedragen sal. Inthunerende de gesworens van haestrecht dat sij ten selven dage mede comen ofte iemandt gemachticht seijnden (indien henluijden de saecke eenigsints aengaet). Bevelende voorts op seeckere groote pene den gede. ende geinsthuneerdens in preinditie vande voorscr. appellatie niet te altenteren ofte innoveren, maer indien geattenteert ofte geinnoveert waere, t' selve te stellen in sijn eersten ende behoorlycke staet. Laet copye ende relateert u wedervaren. Actum bij den heeren johan van de croeff, gijsbrecht botter ende adriaen brouwer mansmannen van beloijs. Actum op den XXIII july 1654.

49 32 op huijden soo hebben de heeren bailliu ende mansmannen van de hooge vierschare van den lande van beloys, sijnde geassisteert met mr. rutgert ten houte, chirurgijn, haer gevonden ten huijse van joost geerloffsz wonende in stolwijck aende noortsijde bovenkercke, ende aldaer geschout het doode kint van den voorscr. joost geerloffsz genaemt marichje joostsdr. out vierdalf jaren, op eergisteren int water gevallen ende verdrongen. Ende hebben niet anders gevonden, dat het voorscr. kint in t water gestict te sijn. Actum voor de heere hugo blomvliet bailliu, johan van de croeff ende mr. ewout prins, mansmannen op den X aprilis 1656.

50 op huijden soo hebben de heeren bailliu ende mansmannen van den lande van beloys, geassisteert met mr. rutgert ten houten, chirurgijn, geschout het doode lichaem van ocker jansz in boven haestrecht out XXV jaren op gisteren van een wagen gevallen ende doot gebleven. Ende oordeelen door het overloopen van de raden over het hooft van ocker jansz voorn. een groote contusie in t hooft ende daer door de doot gecauseert te sijn. Actum bij den heeren hugo blomvliet bailliu, johan van de croeff ende adriaen brouwer mansmannen op den VII juny 1656.

51 32v rechtdach gehouden voor den heeren bailliu ende mansmannen van beloijs. Present d heere bailliu ende gerrit woutersz op den IX augusti 1656. ingeleyt bij de heer bailliu XVIII stv.

52 joost geerloffsz wonende tot stolwijck onder beloys impt. in cas van relieff d' appel contra jan dirxsz, cornelis leendertsz, goris willemsz ende joost dirxsz ged-ens eys doen. bullick voor den impetrant concludeert tot interinement van de clause relieff in des impt's appointement van appel geinsereert ende dat hij impetrant dien volgende sal werden gereleveert van den indebite interpetie ende presecutie van de appellatie ende voorts in appel tot nullitie ende te niet doeningen t vonnis van schepenen van stolwijck in questie. Ende doende op nieuws recht, dat de ged-ens haren eijsch ende conclusie ter eerster instantie op den impetrant gedaen ende genomen sal worden ontseijt ende de impetrant daer van geabsolveert . Maeckende eijsch van costen van dese ende voorgaende instantie ofte tot andere. Ende op alles etc. Puttershoeck door cats voor de ged-ens alvorens wel expresselyck protesterende van geens de minsten krenkingen ofte quetsinge te doen aen het recht ende jurisdictie van den hove ende hooge vierschare van zuijthollant concludeert dat t' appointement van relieff, verclaert sal worden sub ende obreptaelyck te sijn vercregen om redenen dat hij impetrant bij het pronuncieeren van t vonnisse hem ilico heeft gestelt appellant, voorts tot niet ontfankelyck in appel ende bij proe. tot affedoerninge van de clause van inhibitie alles elico maeckende eijsch van costen etc. Bullick voor den impetrant persisteert voor replyck ende susteneert datter voor de ged-ens geen proc. en valt. Cats persisteert op t relieff van duplyck. In state tot huijden veerthien dage precijs.

53 33 rechtdach gehouden voor de heere hugo bailliu ende voor de mansmannen van beloijs op den 23 augusti 1656. d' heere hugo blomvliet der stede schoonhoven, haestrecht ende de lande van beloijs nomine offici eyser contra pieter jacobsz muijs, woonende in stolwijck onder beloys gede. in persoon eysch ende versoeck doen. d heer eyser mits de non compt. van de ged. versochte defaul met profijt als nae rechten ende een tweede citatie in persoon. Den schout van stolwijck versochte van wegen den gede. dat dese saecke voor veerthien dagen mochte werden gecontinueert.

54 33v rechtdagh gehouden voor de heeren bailliu ende mansmannen van de lande van belois op den sesten september 1656. Present: d heere bailliu, croeff, brouwer, prins, willem jacobsz, philip ende gerrit woutersz ende arijen jansz. ingeleyt bij d heer bailliu II lb II stv.

55 d heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende de lande van beloys nomine offity eyser contra pieter jacobsz muijs, wonende in stolwijck onder beloys gede. in persoon eys doen. d heer eyser dient van eijsch, pro(d)u(ceer)t in scriptie sulcx hij voor den naesten ter secretarije sal over leveren. Puutershoeck door cats met den gede. in persoon present , alvorens wel expreselyck geprotesteert hebbende van alvore injurien hem door de heer eijser in desen aengedaen on sijn actie daer uyte institueren daer ende soo hem te rade werden sal. Versochte copy uyt den eysch ende concludeerde bij provisie tot ontslaginge van de personele comparitie om te mogen accuperen bij pro(ductie?) van dien. D heer eijser consenteert in de versochte provisionele ontsegginge van de personele comparitie onder hanttastinge.

56 34 ingeleijt bij de heer bailliu II lb II stv. jan dirxsz con socis eerst gede. ende nu requirante contra joost geerlofsz eerst eijser ende nu gereq-de. omme op het relief sententie te aenhooren, ten minsten op de afdoening van de clausule inhibitie. de requiranten versoecken daer op sententie. Mansmannen van de hooge vierschaere van den lande van beloijs, alvorens in desen te disponeren, ordonneren partijen te compareren voor d heeren adriaen brouwer ende willem jacobsz philip mansmannen ten fine van accoort op saterdagh acht dagen eerst comende ten thien uren voor de middagh.

57 op saterdagh den XV september 1656 partijen abusivelyck niet gelyckelijck gesettertijt ter gecompereert sijnden sijnde jan dirxsz cum socus merckelyck naer de gesette ure gecomen, hebbende heere mansmannen de voorscr. comparitie gecontinueert den tijt van acht dagen, sijnde saterdagh den XXIII deser september ten thien uren voor de middagh precijs. Actum bij de heeren adriaen brouwer, johan van de croeff ende willem jacobsz philip mansmannen.

58 op den XXIII septembris 1656 de boven gescr, partijen voor de heere mansmannen van den lande van beloys in gevolg van voorige appointment, gecompereert ende hare questie aen haer de onwederroepelyck verbleven ende gesubmitteert hebbende, soo is t dat gemelte heeren mansmannen op huijden de stucken 34v bij partijen over geleyt gevisiteert hebbende ende op alles gelet, voor uitspraecke verclaert hebben, sulcx sij doen bij desen dat joost geerlofsz aen de gede. in desen in voldoeningge van der selver pretentie sal betalen eens de somme van twee hondert vijff ende twintich gulden. Ende dat doer meede alle questie sal aft sijn, met compensatie van costen. Actum bij de heeren johan van de croeff, adriaen brouwer ende willem jacobsz philip, mansmannen op den XXV september 1656.

59 35 rechtdagh gehouden voor de heeren bailliu ende mansmannen van den lande van beloys op den XXV-en april 1657. Present: de heeren bailliu, cort, prins ende van der stael. is bij de heer bailliu betaelt vier schellinge aen drie mansmannen enden secretaris, bailliu, cort, prins

ende van der stael.

60 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven en de lande van beloys nomine offity eyser contra corstiaen van beest, wonende aen de vlist gede. eys doen. de heer eijser tot fundament van desen sijnen eysch, seijde conform de waerheijt, dat de gede. hem heeft vervordert ende onderstaen op den ... (open gelaten) te comen ten huijse van de weduwe van aert cornelisz verdoolt, wonende tot stolwijck onder beloys, ende aldaer eenige questie gehadt hebbende met jan ariensz van capel die mede in de voorscr. huisinge was, uijtten huijse is gegaen ende een geruijmen tijt ontrent deselve huijsinge is gebleven, wachtende met steenen in de hant tot dat den gemelten jan adriaensz capel mede soude uijtcomen om den selven daer mede te worpen. Dat eijndelyck den selven capel mette voorscr. weduwe uijt de voorgemelte huijsinge comende, den gede. seer furteuselyck met steenen naer den voorscr. capel ende gemelte weduwe van aert verdoolt heeft geworpen, 35v mitsgaders deselve weduwe daarmede in haer hooft twee swaere wonden geinsligeert, in sulcker voegen, dat de panne heeft bloot gelegen, alle 't welck sijnde saecken van groot geweld. Soo concludeert de heer eijser, dat de gede. bij sententie van dese hooge vierschaere arbitralijck sal worden gecorrigeert ende soodanigh in sijne goederen gemulteert als manmannen naer exigente van saecke bevinden sullen te behooren, cum expensis ofte tot anderen etc. op alles etc. A.bullick voor den heer eijser vermits de non comparitie van den gede. versochte default met den IIde citatie, en voorts met den proffijte als nae rechten. Mansmannen decernerer jegens de gede. default, accorderen den heer eijser met den proffijte als nae rechte een II-de citatie. Actum ut.

61 36 rechtdagh den XIII juny 1657 Present: de heeren mansmannen van beloys, present de heeren bailliu, cort, prins, Bij de heer bailliu betaelt acht schelling voor twee saecken als aen drie mansmannen ende den secretaris.

62 d heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven en de lande van beloys, nomino offitie eyser contra corstiaen van beest gede. om t IIde default. Cats voor den gede. ende met den selven present, versochte purge van 't voorgaende default ende voorts eysch te hooren. De heer eyser consenteert ende versochte purge, mits hij funderende de kosten, ende blijvende t effect den gede. consenteert. De heer eijser doet eijsch als op den voorgaende rechtdagh. De gede. dient van antwoord bij geschrifte. Den heer eijser seijde de middelen van antwoorde soo die leggen te ontkennen, persisteert mitsdien voor replyck als bij eijsch. De gede. voor duplyck.

63 idem nomino eyser contra den idem gede. eys doen. ter cause van ses gulden vermits de gede. in gebrecke is gebleven op de laetste paerdenmarct tot schoonhoven met sijn paert vande merct te nemen, contrarie de keure daer op gemaect, cum expensis. (PS: deze tekst is sterk verbleekt, dus mogelijk niet geheel correct over genomen). Den gede. concludeert dat den heer eijser sijnen eysch sal worden ontsegt. De heer eijser pers. voor replyck. Den gede. voor duplyck.

64 36v rechtdagh den XII maij 1660. Present: de heeren bailliu ende van den croeft, van straete, verhaven, versloot, streeftland ende willem jacob philipsen mansmannen. betaelt bij d heer bailliu seven schellinge als voor ses mansmannen ende den secretaris.

65 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van blois nomine offitij eijser contra arien nijsz ende de wede. van bastiaen bollitges beijde in eene huijsinge wonende tot stolwijck onder blois ged-ens eys doen. den heer eijser concludeert dat de ged-ens te samen ende elcx in soledum mts d' een voldoende d' ander bevrijt sij(n) sullen,

worden gecondemneert in een boete van driemaal vijftigh gulden ende bij prode. deselve te namptiseren vermits dat op den 29 aprilis jongstleden ten huijse vande ged-ens is bevonden een tobbighen, gemaect van een brouwers halfvat, daer van het merck genoeghsaem was uijtgehackt. Noch een halff vat gemaect met het marck van de brouwerije van t hart tot schoonhoven, dat gebruijckt wierde tot een stellingh daer men kaes op stoude, sijndee t' selve halff vat met twee hoepen, ende lestelyck een halff vat buijten de deuren van de ged-ens gemerckt als voren, dat gebruijckt wierde om hoenders op te voeren, op de bodem van welck halff vat vier houte clampen waren gemaect, op dat het voeder daer niet aft soude vallen, alles contrarie den placcaate daer jegens geemaneert, cum expensis. 37 Bullick voor de ged-ens versochte copije van den eijsch ende lecture van t placcaat daarinne gementioneert ende voorts dagh.

66 37v rechtdagh den 26 meij 1660. Present: de heeren bailliu ende van straelen, verhaven, streeflant ende willem jacob philipen mansmannen. betaelt bij d heer bailliu vijff schellingen

67 de heer hugo blomvliet, bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois nomine offity eijser contra arijen nijsz ende de wede. van bastiaan bolletgens beijde in een huijsinge wonende tot stolwijck onder den lande van belois ged-ens, te antwoorden. de ged-ens passerende de positive ofte naedelen in den eijsch van de heer eijser vermelt soe bij denegatie impertinentie insuffiantie als irrelevantie concluderen ten fine van niet ontfanckelijck in den eysch ende bij ordine tot absolutie cum expensis. D' heer eyser percisteert voor replycq. De ged-ens percisteren voor duplijcq als bij antwoord. D' heer eyser adduceert alhier sijne twee dienaers van justitie die de halffvaten bij eijzers geroert in voege als daer bij wert geposeert hebben bevonden ende de bekeuringe gedaen die te vreden sijn alle t selve met eede te stercken ende te bevestigen. Versoeckende d heer eyser daer op sententie. D' ged-ens versochte cotype uijt het placcaat daar mede hem d' heer eyser meent te behelpen ende van de vorder bewijzen d heer eijser seyde dat de ged-ens op de voorgaende rechtdagh lecture van het placcaat hebbende versocht het selve is gedaen persisterende oversulcx bij sijn versoeck van sententie. 38 De ged-ens persisteren bij haar voorn. versoeck ende adduceren alhier in inditio de twee halff vaten te dage bij eysch t haren huijse bevonden. Mansmannen ordonneren partijen te compareren voor commissarissen ten fine van accoort alvorens in desen te disponeren.

68 op huijden soo hebben de heeren bailliu ende mansmannen avn den lande van belois, sijnde geassisteert met d heer dr. guiliam verhaer dr. medicino ende mr. rutgert ten stoute, chirurgijn haer gevonden ten huijse van cornelis ariensz cleermaacker, wonende aan de vlist bij de glijbaan ende aldaar beschout het doode lichaam van machteltege cornelis dochter van den voorscr. cornelis arijensz out ontrent XXXI jaren, in de vlist verdroncken. Ende hebben niet anders bevonden als de selve in t water gestickt te sijn. Actum den 28 meij 1660 bij de heeren hugo blomvliet bailliu ende jan huijgen streefflandt vervangende anthonis verhaven, mansmannen. Antonis verhaven is na het schouwe mede aangekomen.

69 38v rechtdagh den XVI juny 1660. Present de heere bailliu, johan van der croeft ende johan botter mansmannen.

70 de heer hugo blomvliet, bailliu deser stede ende den lande van blois nomine offytij eyser contra cornelis ariensz soojer (??) wonende aen de vlist gede. ende gereqde om getuijgenisse der waerheyt te geven. de heer eyser mits de non comperantie van den gede. versochte default ende voor t proffijt van dien, dat den gede. ende gereq.de sal worden gecondemneert getuijgenisse der waerheijt te geven tot sijnen kosten. Mansmannen fiat.

71 39 rechtdagh den 4 augusti 1660. Present de heeren bailliu ende van der croeft, botter, van straelen, versloot ende philips mansmannen. betaalt bij d heer bailliu ses schellingen.

72 de heer hugo blomvliet, bailliu deser stede ende den lande van blois nomine offity eyser contra arien nijesz ende de weduywe van bastiaan bolletges beijde in eene huijsinge wonende tot stolwijck, onder den lande van blois ged-ens, sententie te begeren. de ged-ens produceren attestatie verleden bij thomas pietersz cluyt wonende ter goude van dato den 1 juny laestleden te vreden sijnde etc. Den heer eyser versoect sententie. Den ged-ens uts. Mansmannen condemnieren de ged-ens te samen ende elcx in solidum, mits d een voldoende de ander bevrijt sij, in een boete van vijftigh gulden, mitsgaders de kosten. Actum uts.

73 39v rechtdach den VI october 1660. d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van blois nomine offity eyser contra jan coenen wonende onder noort polsbroeck ged-ens eys doen. in state.

74 40 rechtdagh den 27 april 1661. Present: d heeren van der croeft ende van straelen mansmannen. bij d heer bailliu betaalt XXIII stv.

75 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende de lande van beloïis nomine offity eijsers contra gijsbert- ende leendert goessensz gebroeders ende soonen van goossens lievenheer, wonende in de achterbroeck gearr-ens ende ged-ens eys doen. d heer eysere mits de non comparitie van de ged-ens, versochte default met een andere citatie bij edicte. Mansmannen fiat.

76 40v rechtdach den XI meij 1661. Present: de heeren botter ende straelen mansmannen. ingeleijt bij d heer bailliu XXIII stv.

77 de heere hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende lande van beloïis nomine offity eyser contra gijsbert ende leendert goesens gebroeders ende soonen van goesen levenheer, woonende in den achterbrouck gearr-ens ende ged-ens bij edicten om tweede default te begeeren. d heere eyser mits de non comperantie van den ged-ens versocht het tweede default met een derde citatie bij edicten. Mansmannen fiat.

78 41 rechtdach den XIII july 1661. Present: de heeren johan van croeft ende abraham van straelen mansmannen. ingeleyt bij de heer bailliu voor de 2 eerste saken aende twee mansmannen ende de secltaris ses schellingen.

79 d' heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van beloïis nomine offitij eyser contra huijgh jansz wonende aende vlist gede. eys doen. de heer eijsers mits de non comperantie van de gede. ofte gemaghtighde van sijnen t' wegen versochte default met een tweede citatie. Mansmannen fiat.

80 idem eijsers contra dirck molle wonende aen de vlist gede. eys doen. de heer eyser uts. mansmannen uts.

81 idem eijsers contra N.N.opperluijden ende knechts van gerrit melsen metselaer tot haestrecht ged-ens, om getuijgenisse der waerheijt te geven op de artikelen als hem sal worden voorgehouden. Concludeert tot conde. van dien, cum expensis. d' heer eijsers versochte default ende voort proffijt van dien cond. als in de presentatie. Mansmannen fiat mitsgrs. in de kosten.

82 41v rechtdagh den 21 september 1661. Present: de heeren bailliu, croeft ende straelen mansmannen. ingeleiyt bij den heer bailliu voor dese vier saecken te behoeven van ter mansmannen ende secretaris twaelff schellingen.

83 d heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven en den lande van belois nomine offitij eijser contra jan bos wonende aen de vlist gede. eys doen. d heer eijser mits de non comparitie van den gede. versocht deffaut met een tweede citatie. Mansmannen fiat.

84 idem eijser contra jsn note wonende in stolwijk onder belois ged. eys doen. de heer eyser uts. Mansmannen uts.

85 42 idem eyser contra laurens de loet wonende onder stolwijk in schoonauwen onder belois ged. eys doen tot condemnatie ende bij prod. tot mandement van ses gulden mitsgaders verbeurte van de fuyck mits de gede. hem onderstaen heeft buijten tijts in de weteringe te vissen ende met onbehoorlijk want, cum expensis. De gede. versocht copie uyt den eysch.

86 idem eyser contra dirck mol ged. het tweede default te sien begeren. th. bullick voor den gede. met den selven present, versocht purge van voorgaende default ende eysch te fine. Den heer eyser consenteert mits refunderen de kosten.

87 42v rechtdach gehouden den 5 october 1661. Present d heeren bailliu, van der croeff ende straelen. ingeleiyt voor twee mansmannen en secretaris ses schelligh

88 d' heeren hugo blomvliet bailliu der stad schoonhoven ende lande van belois nomine offity eysser contra jan noete woonende in stolwijck onder belois, gede. het tweede default te sien begeren. d' heere eyser mits de non comparantie van de gede. versochte het tweede default met een derde citatie. Mansmannen fiat.

89 idem eyser contra louwerens de woer gede. als noch t' antwoorden. de gede. affslaende de middele van eijsch bij denogatie imperten nontie ende insuffiantie. Condemneert te fijne van niet ontfanckelijk ende bij ordine tot absolutie cum expensis. D' heere eysser persisteert voor replieck als bij eysch. D' gede. voor dupliek als bij antwoord.

90 43 rechtdach gehouden den 14 october 1662. Present d heeren bailliu, van der croeff, botter ende van straelen mansmannen.

91 d' heere hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende lande van belois nomine offity eysser in cas crimineel contra frederick mom diender tot stolwijck gede. in persoon, eys doen. d heer eysser mits de non comparitie van den gede. in persoon versocht het eerste default ende voor het profijt die apprehensie corporeel. Mansmannen fiat.

92 43v op de req-te bij wouter huygen, wonende tot ouderkerck aen de E.E. heeren bailliu ende mansmannen van de hooge vierschaer vande lande van belois gepresenteert, is geappostilleert als volgt: Mansmannen van de hooge vierschaer van de lande van belois, autoriseren bij desen, den bode van de selve vierschaer omme dirck gerritsz verwel, wonende in de negen viertels in t lant van steyn bij edicte te daghvaerde voor de hooge vierschare van den lande van belois binnen de stadt schoonhoven, tegens woonsdag den X january 1663 omme t vonnisse in de rechte vermelt te sien altereren ende corregeren nae rechten indien het soo behoort, t' selve te sustineren ofte daer van te renunchieren, soo sijnen goedenraet gedragen sal. Inthimerende de gesworens van haestrecht dat sij ten selven dage mede comende ofte

iemant gemachtigt seijnden (indien henlieden de saacke eenighsints aengaet). Bevelende voorts op seeckere groote pene den gede. ende geinthimeerdens in prejuditie van de voorscr. appellatie niet te attenteren ofte innoveren, maer indien geattenteert ofte geinnoveert waere, t' selve te stellen in sijn eersten ende behoorlijcken staet. Sult den gede. hier van insinueren bij missieve ende toesendinge van copie, copie ende relateert u wedervaren. Actum bij de heeren hugo blomvliet, bailliu, johan botter ende abraham van straelen, mansmannen van belois op den XXIX december 1662. Ter ord, van selve.

93 44 rechtdagh gehouden voor mansmannen van den hooge vierschare van de landen van belois, den X january 1663. Present de heere hugo blomvliet bailliu, abraham van straelen, nycolaes juinboll, anthony verhaven, jan huijgen streefflant, arien jansz ende willem jacob philipsz mansmannen. bij de heer bailliu betaelt aen den ses presente mansmannen ende de secretaris twee gulden twee stuvers. Is de boete van t proces III lb.

94 wouter huijgensz, wonende tot ouderkerck impetrant in cas d' appel contra dirk gerritsz verwel wonende in t land van steyn gede. in t selve cas. den impetrant seyde dat denselven van den gede. competeert eerst dartich gulden over het weiden van twee versen. Noch twintig gulden bij hem impt. betaelt voor t opmaacken van de slooten van de lande in den eysch ter eersten instantie gedaen gementioneert sijnde geweest extra ordinarie kennen ende noch twaelff gulden over t maeyen ende mennen van hoij, bedragende te samen ter somme van twee ende sestich gulden. Ende doende alvorens presentatie, seyde te vreden te sijn de een ende tachtigh gulden bij den gede. ter eerster instantie van den impetrant voor schepenen van haestrecht geeijscht aen den gede. te betalen, mits daer aen affsloech streckende de voorscr. twee en t sestigh gulden. Ende bij refuijs ende onder benefitie van deselve presentatie, concludeert den impt. in cas d' appel tot nullitie ofte correctie alteratie van t vonnisse van schepenen van haestrecht in questie ende verclaert sal worden dat den impetrant met de voorscr. sententie sal mogen volstaen. Cum expensis. T.bullick voor den gede. met senselve present, ontkennende behalve de intertinentie ende irrelevantie dat het opmaacken van de slooten hier boven gemelt souden sijn geweest extra ordinarie te dienen, als mede dat den impetrant van den gede. soude competeren de somme van dartigh gulden over het weiden van twee versen, mitsgaders twaelff gulden over t' maijen ende mennen van hoij, refuserende mitsdien des impt's. gedane presentatie als insuffisant. Concludeert ten fine van niet ontfanckelyck ende bij ordine tot approbatie van t vonnisse in questie ilico ten minsten dat bij provisie afgedaen sal worden de clausule van inhibitie cum expensis. 44v Putte den impetrant persisteert voor replyck ende sustineert datter geen affdoeninge van inhibitie can vallen. T.bullick de gede. persisteert voor duplyck ten principale ende op sijnen op den versochte prot. Putte voor den impetrant dient van prod. ende behoorlycke inventaris. T.bullick voor den gede. versocht copie.

95 45 rechtdagh gehouden voor mansmannen van de hooge vierschaer van de lande van belois den XXIII january 1663. Present de heere bailliu ende botter, juinboll, arien jansz ende leendert jacob phillipsz mansmannen. bij de heer bailliu aen de presente mansmannen ende de secretaris betaelt XXX stv.

96 dirk gerritsz verwel gede. in cas d' appel contra wouter huijgen impetrant in t selve cas sententie te begeren. de gede. versochte sententie, te minsten nopende de versochte preventie. De impetrant sustineert dat alsnoch in desen geen sententie sal worden verleent. Is te vreden de saecke ten principale ofte oft te doen. Mansmannen ordonneren partyen op huijdenveerthien dagen des morgens ten thien uren te compareren voor mansmannen ten fine van accorderen. Actum uts.

97 45v rechtdagh den 7 febr. 1663. Present: de heere bailliu, straelen, juijnbol, streeflant, arij jansz mansmannen. by de heer bailliu aen de mansmannen betaelt XXXVI stv.

98 dirk cornelisz verwel gede. in cas d'appel contra wouter huijgsz impetrant in het selve cas, sententie te begeren. mansmannen partyen gehoord ende op alles gelet hebbende doende recht, verclaren de appellant bij t vonnis van schepenen van haestrecht niet bezwaert. Condemneren den selven in de kosten. Actum uts.

99 46 rechtdagh den XXI februarij 1663. Present: de heeren botter, van straelen, juinboll, streefflandt, arien jansz ende willem jacob philipsz mansmannen. bij de heer bailliu aen de mansmannen ende secretaris betaelt II lb II stv.

100 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois nomine offitij, eijser contra cornelis jacobsz beuren (?), wonende in bovenbergh gede. eys doen. a. bullick de heer eyser dient van eysch bij geschrifte. T. bullick den gede. onvermindert syn exceptie versochte copie ende dagh naer de leverantie.

101 idem eyser contra paulus florensz gede. wonende onder beneden haestrecht gede. uts. (PS: is doorgestrept) bij de heer bailliu aen de mansmannen ende secretaris betaelt II lb II stv.

102 idem eyser contra evert jan note, wonende in stolwijk onder belois gede. het derde default te begeren. a. bullick de heer eyser versocht mits de non comperantie van den gede. het derde default met de proffijtte als naer rechten met een vierde citatie, exsuper abundantia, default te begeren. Mansmannen fiat.

103 46v op den reqte. bij hendrick woutersz wonende int lant van steijn aende E.E. heeren bailliu ende mansmannen van de hooge vierschare van de lande van belois, gepresenteert is, geapposteelt als volgt: den bailliu ende mansmannen van de hooge vierschaara van den lande van belois authtoriseren bij desen den bode van gemelte vierschaer, omme te trecken aen den persoon ofte ter woonstede van mees jansen leenhacker, woonende tot haestrecht ende den selven te dachvaerden voor de hooge vierschaar van den lande van belois binnen de stadt schoonhoven, tegens woonsdag den XXXI-e deser lopende maant october omme t vonnisse in desen vermeldt te sien alteren ende corrigeren naer rechte, indien het soo behoort, t' selve te sustineren ofte daer van te renunicheren soo sijnen goeden raet gedragen sal. Inthinerende de schepenen van haestrecht dat sij ten selven dage mede komen ofte iemant gemachticht seijnden (indien henluijden de saeck eenighsints aengaet). Bevelen voorts op seeckere groote pene de gede. ende geintheerdens ende prejuditie van de voorsr. appellatie niet te attenteren ofte innoveren, maer indien geattenteert ofte geinnoveert waere t' selve te stellen in (in) sijn eersten ende behoerlijcken staet. Laet copie ende relateert u wedervaren. Acten bij de heeren hugo blomvliet bailliu, johan botter, abraham van straelen ende nicolaes juijnboll, mansmannen van de hooge vierschaar van den lande van belois. Actum den X-de october XVIc drie ende sestigh. 47 blanco

104 47v rechtdach den leste october 1663. Present: botter, straelen, juijnbol mansmannen. ingeleyt bij d heeren bailliu voor de mansmannen en de secretaris XXIII stuyvers.

105 hendrik woutersz, woonende in t landt van steijn imptetrant in cas d' appel contra mees jansz beenhacker, woonende tot haestrecht gede. eys doen. a. bullick voor den impetrant

concludeert in d' appel tot nullatie ofte correctie van t vonnis van schepenen van haestrecht in questie ende doende dat d' selve als rechters ter eersten instantie behoorde gedaen te hebben, dat den gede. sijne eijsch ende conclusie van conventia ofte in cas van injurie aldier gedaen ende genoomen sal werde ontseijt ende den impetrant sijne eysch in reconventie in t geheel ende soo die leijt geadindiceert cum expensis. Putte voor den gede. versocht copie ende dach. Mansmannen accordeeren gede. copie ende dach ten naesten.

106 48 rechtdagh gehouden op den 14 november 1663. Present: johan botter, abraham van straeten, mansmannen van beloys. d heer blomvliet, bailliu der stede schoonhoven ende landen van beloys in nomine offity eijsser contra hendrick jacobsz woonende tot stolwijck onder beloys, gede., eys doen. d heer eijser dient van eijsch in geschrifte. Putte voor den gede. versochte copie.

107 48v rechtdaagh gehouden den XIX december 1663. Present: d heeren botter, van straelen, juijnbol mansmannen. by d heer bailliu aen de presente mansmannen ende den secretaris betaelt XXIII stv.

108 mees jansz beenhacker wonende tot haestrecht gede. in cas d' appel contra hendrick woutersz wonende in de lande avn steijn impt. in t voorscr. cas. In de marge staat: de boeten tot ses gl. betaelt bij a. bullick. de gede. alvorens te antwoorden in cas d' appel proponerendt grieven a nimina voor soo veel den impetrant in reconventie is geadindiceert den rose nobel mitsgaders de selven geadmitteert tot het lichten van drie rijcxdaelders onder meer jacop van vliet geconfigureeren ende voorts hij impt. niet verder is gecond. als in drie vierde parten van de cisten in de conventie als reconventie gevallen. Concludeert mede tot annullatie oft correctie van de vonnis van schepenen van haestrecht in questie ende doende dat d' selve als rechters in eerster instantie behoorden gedaen te hebben, dat de impt. sijnen eijsch ende conclusie in reconventie gedaen ende genomen in t geheel sal werden ontseijt ende hij gede. daer van geabsolveert ende voorts den impt. gecond. in alle de kosten soo in conventie als reconventie gevallen ende antwoordende in appel, concludeert ten fine van niet ontfanckelijk ende by ordine tot approbatie van t vonnisse in conventie in questie, maeckende soo op de voorscr. grieven als in appel eijsch van kosten ofte tot alsulcke ander finen ende conclusie etc. A. bullick voor de impetrant nopende de conclusie onimun concludeeren tot niet ontfanckelijk ende bij 49 ordine daer den gede. dies aengaende verclaert sal worden bij het vonnisse in questie te wesen niet beswaert ende in cas d' appel presisteert voor replyck. Den gede. persisteert voor replyck ende duplyck respective obelick nopende de minima persisteert mede van duplyck verstoeckende dispositijft om de saeck te beschrijven bij eijsch, antwoord replyck ende duplyck als na stijl. Mansmannen van de hooge vierschare van den landen van belois ordonneren partijen dese saecke te beschrijven bij eijsch,, antwoord, replyck ende duplyck, als naer stijl.

109 49v rechtdagh gehouden den 26 maert 1664. Present: de heeren bailliu ende straelen, block, verhaven, versloot, streeflandt ende willem jacob philipsz mansmannen. bij de heer bailliu aende presente mansmannen ende den secretaris betaelt II lb II stv. mees jansz beenhacker wonende tot haestrecht gede. in cas d' appel contra ... (open gelaten) wede. van hendrick woutersz wonende in t lant van steyn impt. in t verscr. cas om d arremeente van den processe aen te nemen ende ten dienen van eijsch volgens voorgaende appointment. in state.

110 50 rechtdagh gehouden den 21 mei 1664. Present: de heeren van straelen ende E. block mansmannen bij de heer bailliu aen de presente mansmannen ende secretaris betaelt XVIII stv.

111 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois nomine offitij, eys ende arrestant contra hendrik compeer woonende op noort polsbroeck ende mole-naer van een van de watermolens van polsbroeck, staende onder 't landt van belois gede. ende gearresteerde, eys doen. de heer eijser, alvorens eijsch te doen versochte dat den gede. sal worden geordonnert cautie te stellen voor t gewijsde ende te eligeren domicilium gestand. T. bullick den gede. versochte dagh. D putte de eijser versochte dispositie. T. bullick den gede. heeft domicilium ten huijse van sijn procureur theodorus bullick ende indemt aen ten naesten ofte voor den naesten cautie te stellen onvermindert te sijnde exceptie.

112 50v rechtdagh den 4 juny 1664. Present: de heeren bailliu, van straelen, block ende streefflandt mansmannen. bij den bailliu aen de presente mansmannen ende den secretaris betaelt XXIII stv.

113 mees jansz. beenhacker, woonende tot haestrecht gede. in cas d' appel contra jasper thonisz teccop ende cornelis maertensz cool als borgen geworden synde voor hendric woutersz switser in sijn leven gewoont hebbende in de lande van steijn voor 't gewijsde van schepenen van haestrecht ende mede omme den arrementen van den processe tusschen den voorn. beenhacker ende hendrick woutersz voornt. aen te nemen ende met die selven beenhacker voorts procederen volgens de laeste retroacte. putte doet versoeck als in de presentatie. A. bullick versocht copie uijt de citatie ende dagh, onvermindert sijne exceptie.

114 51 rechtdag den X-de september 1664. Present: de heeren bailliu, van de croeft, van straelen ende block mansmannen. bij de bailliu aende presente mansmannen ende de secretaris betaelt XXIII stv.

115 de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity eijsser contra willem jacobsz woonende aen de vlist gede. eys doen. de heer eijsser dient van eijsch in sripties. T bullick voor den gede. versochte copie.

116 51v rechtdach den VIII october 1664. Present: d' heere bailliu, van croeft, straelen ende block. d heer hugo blomvliet balliu der stede schoonhoven en den lande van belois nomino offity eyser contra cornelis jansz bos, wonende in stolwijck gede. eys doen. d' heer eijsser dient van eysch in scriptie. T. bullick voir de gede. versochte copie van den eysch ende dagh.

117 idem eysser contra jan leendertsz (erkele?). leendertgen (gosens??) weduwe van cornelis dammansz ged-ens om getuijgenisse der waerheijt te geven op alsulcke artikelen als de gedens. sullen worden voor gehouden. Concludeert te ordine van dien, cum expensis. d' heer eyser mits de non comparitie van de ged-ens versochte default ende mit proffijt van dien dat de ged-ens sullen werden gecondemneert de versogte getuijgenisse der waerheijt t hunnen kosten. Mansmannen den ... jegens de gede. default ende condemnieren d' selve de versochte getuijgenisse der waerheijt te geven. Actum uts. PS: deze acte is verbleekt en onduidelijk geschreven!!

118 52 rechtdagh den 16 december 1665. Present: de heeren van straelen ende van den blauw mansmannen. bij de bailliu aen de presente mansmannen ende secretaris betaelt XVIII stuver.

119 de heer hugo blomvliet bailliu der stadt schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity eijsser contra arijen aertsz verdoolt woonende in t bovineijnde van stolwijck onder belois gede. eys doen. de heer eijser dient voor eijsch in scriptie. Putte voor den gede. copie.

120 52v rechtdagh den 26 october 1667. Present de heeren bailliu ende van der stael ende pamburg mansmannen. d heer hugo blomvliet bailliu deser stede schoonhoven ende den lande van belois nomine offitij eysser in cas van delict contra hendrik compeer malende de oost watermolen van benschop onder haestrecht gede. in persoon eys doen. d heer eijsser alsoo de gede. niet compareert, versoect default ende voor t profijt van dien apprehensie corpordel met een tweede citatie bij edicte in persoon. Mansmannen fiat.

121 53 rechtdach gehouden den IX november 1667. Present: d' heeren bailliu, van der stael mansmannen.

122 de heer hugo blomvliet, bailliu der stede schoonhoven ende lande van beloys nomine offity eysser in cas van delicke contra hendrick compeer malende de oestwatermoelen van benschoppe onder haestrecht gede. om het tweede default te sien begeeren. Mansmannen fiat.

123 53v rechtdagh den lesten november 1667. Present: heeren van der stael ende juijnbol mansmannen.

124 d' heer hugo blomvliet bailliu dese stede ende lande van belois nomine offitij arrestant en reqt. contra nanne nelemans nanne woonende in stolwijck onder belois gede. ende geref. de versoeck doen. de heer arrestant ende reqt. versoech decretement van arrest gedaen op sood-anige penn. ende goederen als de gede. ende geref. de van laurens pietersz sijnen knecht onder hem heeft, met interdictie van de voorscr. penningen ende cederen niet affhandigh te maken ofte weerloos te werden op pene van andermael te betalen. Mansmannen fiat.

125 idem arrestant ende eysser contra laurens pietersz gearresteerde ende gede. eys doen. de heer eysser versocht mits de non comperantie van de gearresteerde ende gede. oft yemant van sijnen twegen, default met een tweede citatie. Mansmannen fiat.

126 54 rechtdagh den 26 september 1668. Present: d heeren bailliu ende van der stael ende van stralen mansmannen. d heer bailliu heeft ingeleyt ende betaelt aan mansmannen XVIII stv.

127 d heer hugo blomvliet bailliu deser stede ende den lande van belois nomine offitij reqt contra thonis claes van dam geauthoriseerde schout onder zuijt hollandt, jacob jacobsz, goris willemsz. cornelis arijensz, dionijs onder belois, dirck arijensz, cornelis hendriksz, cornelis jansz dus onder zuijthollandt, gesworens van stolwijck ged-ens ende geref's om getuijgenis der waerheijt te geven. de gede. en geref-ens leveren over seeckere verclaringe over hem apprehenderen vanden roomsche priester cornelius lindanus alias lielievelt van dat den 25 september 1668 get. bij thonis claes van dam geauthoriseerde schout jacob jacobsz, goris willemsz, cornelis adriaensz dionijs ende dirck arijensz. De gerechte segge noch dat sij hebben hooren seggen, dat cornelis lindanus heeft gepredikt ten huijse van leendert jansz de wilde onder belois omtrent st. jacob.

128 54v ingevolge van den verclaringe bij de ed. mansmannen van den ed. hove ende hooge vierschare van zuijt hollandt, gedaen in de saacke tusschen de gereghen van stolwijck ter eenre ende cornelis lindanus rooms priester, bij gemelten gereghen onder den lande ende juresdictie van belois geapprehendeert ende gebraght ende noch gedetineert gehouden in stolwijck onder de juresdictie van zuijt hollandt ter andere zijde, over de teer ende andere costen, gedurende de detentie van gemelten cornelis lindanus gevallen. Soo compareerde voor d' heeren mansmannen van d' hooge vierschare van den lande van belois onder genomineert,

d' heer ende mr. gerrard doncker advocaat voor den ed. hove van hollandt ende borger der stadt gouda ende aert costerus, woonende onder stolwijck, beijde ingelanden ende ingeerffden in den lande van belois ende verclaerde ten behoeven van de gerchten van stolwijck voort. haer te samen ende een voor all in solidum onder renuntiatie der beneficien ord. excuss. et divis, te stellen borgen als principael voor soodanige penningen als bij de heeren mansmannen van gemelte hooge vierschare van belois wettelijck tot lasten van gemelten lindanus, over d' voorscr. teerende andere kosten verclaert, gearbitreert ofte getaxeert soude mogen werden te moeten comen. Actum voor de heeren johan van deer croeft ende hendrick van de staell mansmannen van gemelte hooge vierschare van belois op den 23 september 1668.

129 55 rechtdagh den VIII october 1668. Present: d' heeren bailliu ende mansmannen alle. d heer bailliu heeft aen mansmannen ende secretaris betaelt XLVIII stv. d heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity eysser contra cornelis lindanus anders genaemt lelivelt, roomsch priester, gedetineerde ende gede. eys doen. putte voor den heer eijsser dient van eijsch in scriptie sulcx hij alhier is over leverende. Rietvelt voor den gede. versoeckt copie uijt den eijsch ende dagh ende dat niettemin den ged. bij provisie sal worden gerelaxeert ende ontslagen uijt de detentie onder cautie voor t gewijsde van mansmannen alhier nopende de geeyachte amende ende kosten van den processe ende onder presentatie van den kosten van de detentie binnen desen stede schoonhoven gevallen bij provisie te betalen. Putte voor de heer eijsser consenteert ende versochte copie ende dagh ende affslaende t vorder versoeck van de gede. ende gedetineerde nopende de ontslaginge onder cautie als sijnde insuffiant. Versoeckt het selve hem gede. ende gedetineerde voor als noch sal worden ontseijt. Rietvelt voor den gede. persisteert bij sijn versoeck. Partijen versoecken dispositie. Mansmannen ontslaen den gede. en gedetineerde onder suffusante cautie voor d' geeyachte amende ende kosten van den processe, uijt de detentie, mits bij provisie betalende volgens desselfs presentatie, de kosten van de detentie binnen deser stede schoonhoven gevallen. Actum uts.

130 compareerde voor mansmannen van den lande van belois: cornelis maertensz de graeff ende sijmon van den burgh ende constitueerden haer borgen voor de geeyachte amende ende kosten van den processe volgens den voorstaende appointementen. Actum voor d heeren mansmannen alle op den uts.

131 55v rechtdagh den XI september 1669. Present: d' heeren van der blauw ende vredewijck mansmannen.

132 d' heer hugo blomvliet bailliu deser stede ende lande van belois nomine offitij eysser contra cornelis michielsz woonende zuijt polsbroek ende jochum leendertsz woonende aende noortzijde van polsbroeck ged-ens bij edicte, eys doen. de heer eijsser dient van eijsch in scripties. H. v. putte voorsiet v. als procureur van cornelis michiels versochte copie. D' heer eijsser versochte in regarde van jochum leendertsz mitte desselfs non compe. default met een tweede citatie bij edicte. Mansmannen fiat.

133 56 rechtdagh den 13 november 1669. Present d' heeren bailliu, van der straelen, pam-burgh, vredeijk van der bergh, prins ende streeflant, mansmannen ingeleijt bij den impt. III lb. jan huijge streeflant als armmeester van de vlist ende bonrepas, impt. van rau actie contra schout, burgemeesteren, waersluijden ende kerckmeesters van haestrecht ged-ens eys doen. bullick voor den impt. concludeert ten fine de ged-ens sullen kennen ofte ontkennen , ten minsten ter goeder trouwen de obligatie in des impt. reqt. gementioneert. Ende dat voorts d' selve sullen werden gecondemneert aen den impt. soo hij ageert te betalen ende bij provisie te namptiseren de somme van een hondert gulden per reste van de hoofdsomme in d' voorscr.

obligatie gemelt metten interesse van dien jegens den penning twintigh sedert den III february 1642 tot de effectieve voldoeninge toe, cum expensis ofte tot anderen etc. op alles etc. Putte voor de ged-ens excipierende seijde dat sijluijden judicatiere ter eerster instantie van mansmannen van belois (behoudens haer E. eerwaardigheyt) in andere spacladement onderworpen en sijn proponerende mitsdien de exceptie van renvoy voor schepenen van haestrecht als sijnde haeren competente rechter onder welckere haer ... t sijn. Concludeerde mits dien tot adjudicatie van de selve geproponeerde exceptie ende absolutie van dese instantie cum expensis. Acte tot andere ende op alles. Bullick voor den impt. exeprier de conclusie tot repectie van de geproponeerde exceptie ende dat de ... ende d excipie uten sulcken worde gecondemneert t peremptoir als te antwoorden cum expensus. 56v Putte voor de expienten persisteert bij syn geproponde ... ceptie voor replyck ende versoect daer op dispositie. Bullick persisteert voor replyck. Mansmannen ... de geproponeerde except, ordonnneren de gedaechde principalen te antwoorden. Actum uts. Putte de excipiaenten ... appellant van het boven staende appellant aen de hove van hollant ende protesteert jegens t gene hier jegens sal worden geattendeert. Actum uts.

134 ingeleyt bij de bailliu II lb VIII stv. de heer hugo blomvliet bailliu der stede schoonhoven ende landen van belois nomine offity eysser contra cornelis lindanus anders genaamd lielievelt priester, gede. te antwoorden. rietvelt ten naasten. PS: de bladzijden fo 56 (deels) en fo 56v zijn sterk verbleekt

135 57 rechtdagh den XI december 1669. Present: d' heeren bailliu, van der stael, d' heer van leur, rietveld ende willem jacobsz philip. ingeleyt bij d' heer bailliu I lb X stv.

136 d' heer hugo blomvliet bailliu de stede schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity eysser contra cornelis lindanus anders genaemt lelivel, roomsch priester gede. als noch te antwoorden. rietvelt voor den gede. seijde te ontkennen dat den gede. onder de bailliuwagie van belois eenige verbode diensten soude hebben gepleegt ofte eenigsints de placcaten gecontraveneert ende dat daer van bij den heer eijsser oock den rechten genoegh sijnde niet sal werden bewesen ende dat sulcx den heer eijsser nomine offity geen actie tot laste van den gede. es competerende, concluderende om die ende andere redenen, nader is t noot, te deduceren ter fine van niet ontfanckelyck, ende bij ordine dat den heer eysser synen eysch ende conclusie sal worden ontseijt. Cum expensis. Putte voor den heer eysser seijdt dat den gede. alhier te vergeeffs ontkent geene verboden diensten in den landen van belois soude hebben gedaen, affslaende de middelen van antwoord van wegen den gede. alhier gedaen. Persisteert voor replyck als bij eijsch. Rietvelt voor den gede. persisteert voor duplyck als bij antwoord. Ingeleyt bij den impt. II lb VIII stv.

137 jan huijgensz streeflant als armmeester van vlist ende bonrepas impt. van rau actie contra schout, burgemeesteren, waersluijden ende kerckmeesters van haestrecht ged-ens te antwoorden soo ten principalen als op de versochte prov. putte voor de ged-ens om te antw. soo ten principalen als op d' versochte prov. versochte daer toe dagh voor als noch den tijt van XIIIII dagen. Bullick voor de eysser seyt in desen geen vorder dagen en valt, versochte derhalven dat de ged-ens sullen worden geordonneert staende vierschaer te antwoorden, ten minsten op de versochte prov. van 57v nampt. op pene van versteck ende dat op de prov. sal worden gedisponeert. Putte persisteert bij sijn voorgaende versoek ende versoect daer op dispositie. Mansmannen accorderen de ged-ens d' versochte tijt van XIIIII dagen om ten principalen te antwoorden ende condemnieren d' selve ged-ens bij prov. te namptiseren onder cautie derestituende indtenten principalen sulcx verstaen voor de behoorden de geeijschte een hondert gulden per reste van de hoofdsomme in de obligatie gemelt, ende in de interesse van dien

tegens den penningh twintigh uyt jaer, sedert den III february XVIc twee ende veertigh tot den effectuelen voldoeninge toe, ende reserveren de kosten ten uyteijnde van de saecke. Actum uts. Comp. ter secretarie der stadt schoonhoven bastiaen adrianus rietvelt, burgemeester van de vlist ende verclaerde hem selven voor de restitutie van de penn. in de bovenstaende cond. begrepen te stellen borge als principael, indien ten principalen sulcx verstaen mochte worden te behooren. Actum op den 25 april 1670.

138 58 op de rechte. bij pieter gerritsz stam, woonende tot barnoutswaerde gepresenteert aen de e. heeren bailliu ende mansmannen van de hooge vierschaer van belois is geappostillert als volgt: mansmannen van de hooge vierschaer van den lande van belois, autoriseren bij desen den bode van d' selve hooge vierschaer omme te trecken aen den persoonen ofte woonsteden van maerten ghijssen cum sorijs ende d' selve te dagvaerden ende bij edicte die van de selve buijten de jurisdictie van desen hoogen vierschaer woonen, voor de hooge vierschaer van den lande van belois binnen de stadt schoonhoven, tegens woondagh den XXI mej 1670 eerstcomende, omme t vonnisse in desen vermelt te sien altereren ende corrigeren nae rechte in dien het soo behoort 't selve te sustineren ofte daer van te renunchieren soo sijnen goeden raet gedragen sal, inthinerende de geswoorens van stolwijck, dat sij ten selven dage mede komen ofte iemand gemaghticht senden (indien henl. de saecke eenighsints aengaet). Bevelende voorts op sekere groote pene den ged-ens ende geinthineerdens in preinditie van de voorscr. appellatie niet te atteneren ofte innoveren, maer indien geattenteert ofte geinnoveert waere, 't selve te stellen in sijn eersten ende behoorlijcken staet. Laet de ged-ens inde voors. jurisdictie woonaghtigh copie ende insinueert de ged-ens bij edicte, buijten de voorscr. jurisdictie woonaghtigh bij missive ende toesending van copie ende relateert in wedervaren. Actum bij d' heeren johan van de croeff, hendrick van de stael ende thomas van der marck vrijheer van leur mansmannen op den VIII mej 1670.

139 58v rechtdagh den 21 mej 1670. Present: d heer bailliu ende vander stael mansman. by partijen ingeleyt II lb II stv. bailliu 12 van de stael 6 secretaris 6 bode 6 dagvaerden 12

140 pieter gerritsz stam, wonende tot barwoutswaerder, impetrant in cas d' appel contra maerten gijsen wonende buijten ter goude als vooght over het nagelaten kindt van michiel jacobsz ende in de selve qualite van wegen t verscr. kint ende mede als voogt van het kindt van grietgen jacobs geprocureert bij aert costerus, erffgenaem van niesgen cornelis weduwe van jacob michiels, soo voor den gerechte van stolwijck aengenomen hebbende de anementen van de processe van gemelte niesge cornelis sa. gede. bij edicte in t verscr. cas ende aert costeris als vader ende mede vooght van t verscr. kint gede. eys doen. bullick voor de impetrant concludeert tot nullitie oft correctie van het vonnisse van geswoorens van stolwijck in questie, ende doende dat deselve als rechters ter eerster instantie behoorden gedaen te 59 hebben, dat de ged-ens in qualite soe sij ageren haren eysch ende conclusie aldaer gedaen ende genomen, sal werden ontseyt, cum expensis, ofte tot anderen etc. op alles etc. Putte met de ged-ens present, concludeert tot niet ontfanckelyck ende bij ordine tot approbatie van t vonnis in questie ilico oft ten diensten dat bij provisie sal werden affgedaen den clousule van inhibitie, cum expensis. Bullick voor den impetrant geasisteert voor replyck ende sustieert dat voor de ged-ens geen provisie en valt. Putte voor den ged-ens persisteert voor duplyck. Billick versoect dat partijen sullen worden geordineert haer stucken over te leveren onder inventaris. D' ged-ens consenteren.

141 59v rechtdagh den 9 july 1670. Present: d heeren bailliu ende van der croeff, van der stael ende d heer van leur mansmannen. ingeleyt bij d heer bailliu vier schelling.

142 d heer hugo blomvliet, bailliu der stadt schoonhoven ende de lande van beloijs nomine offity eysser contra cornelis lindanus anders genaemt lielievelt rooms priester gede. om te dienen van productie by den heer eysser. putte voor de heer eysser dient van inventaris van stucken. Rietvelt voor den gede. versoect copye. Ende nemen paryen aen op huijden 14 dagen de saecke oft te doen.

143 60 rechtdach den 1 october 1670. Present: d heer bailliu ende d heer van leur.

144 d heer hugo blomvliet bailliu der stadt schoonhoven ende den lande van blois nomine offity eysser contra aart bastiaensz verdoolt gede. om getuijgenis der waerheyt te geven op de overgeleverde interrogatoren. d heer eysser mits de non comparantie van de gede. versoect default ende voort profijt van dien dat de gede. sal werden gecondemneert getuijgenis der waerheyt te geven op de overgeleverde interrigatorien tot sijnen costen. Mansmannen fiat.

145 60v rechtdagh den 8 october 1670. Present: d' heeren bailiu, van der croeff, van der marck vrijheer van leur, verhaven, versloot, rietvelt ende willem jacob philipsz, mansmannen. ingeleijt bij d' heer bailiu II lb II stv.

146 d' heer hugo blomvliet bailiu deser stede ende den lande van belois, nomine offity, eysser contra cornelis lindanus anders genaemt lielievelt rooms priester gede. om sententie. d' heer eysser versoeckt sententie. Mansmannen partijen gehoord ende op alles gelet, ontseggen de gede. ten eeuwigen dagen de lande van belois ende de dorpe van stolwijck, en condemnieren de selven in de costen van den processe als detentie binnen de stadt schoonhoven gevallen. Ontseggen de heer eysser sijn vorderen eysch ende conclusie op den gede. gedaen ende genomen. Gedaen ende geproninchieert den 8 october 1670. PS: hieronder staat de volgende 3 doorgestreepte regels tekst: mansmannen van den hove ende hooge vierschaer van de lande van belois ordonneren by desen den schout ende gesworens van stolwijck ... (hier breekt de zin af).

147 61 d heer johan van der croeff president hebbende genotificeert dat wegens den schout ende gesworens van stolwijck zijnde ik ter handt gestelt de declaratie van costen gevallen tot stolwijck over het appresenderen van cornelis lindanus anders genaemt lielievelt, rooms priester. Is by d heeren mansmannen gestaen dat den schout ende gesworens voorscr. aen govert doncker ende aert costerus borger van de verscr. priester lindanus sullen dachvaerden voor de vierschaer van belois om te sien dienen van declaratie ende costen, ende alsoo partijen gehoord na behooren gedisponeert te werden. Actum den 8 october 1670.

148 61v rechtdagh den 15 october 1670. Present: d' heeren bailiuw, van der croeft, van der marck vrijheer van leur, verhaven, versloot ende willem jacob philipsz mansmannen. ingeleyt bij d' heer bailiuw I lb XVI stv.

149 d' heer hugo blomvliet bailiuw der stadt schoonhoven ende der lande van belois, nomine offity, eysser contra jan van dam woonende tot stolwijck onder belois, gedetineerde ende gereq-de versoeck doen. den heer eysser versochte dat den gereq-de sal worden gehoord op articulen. Putte met den gede. present alvorens protesterende van atroche injurie heen. door de enorme procedueren ende onbehoorlycke appresensie ende dentensie met den gevolge van dien door den heer eysser tegens recht ende stijl van procederen aengedaen, omme sijn actie daer over sij tot laste van den selven heer eysser oft den schout van stolwijck te reserteren ende institueren daer ende soo hij te raden werden sal, sustineert dat het versoeck van den heer eijsser sal werden ontseijt ende den gede. ter contrarie ontslagen van de persone

comparitie onder hanttastinge ende geadmitteert te mogen accuperen bij procureur. De heer eysser persisteert bij zijn versoeck ende sustineert dat het (fo 62) versoeck van den gereq-de sal worden ontseyt. Putte persisteert bij zijn gediceerde ende contra versoeck. Mansmannen ontseggen den heer eijsser zijn versoeck, ontslaen den gereq-de van de personele comparitie onder hanttastinge ende admitteren den selven te mogen occuperen bij procureur, mits bij provisie betaelende de kosten van de appresensie ende detensie, ende ordonneren den heer eysser eysch te doen. Den heer eyser dient van eysch in scriptis ende concludeert als bij d' selve. Putte copie. Ingevolge van den bovenstaende app.te heeft den gereq-de de hanttastinge gedaen aen d' heer johan van der croeff, president van mansmannen. Actum uts.

150 (fo 61v) idem eyser contra gerrit arien francken woonende onder de lande van belois gede., eys doen in state PS: voor fo 62 zie hierboven.

151 62v rechtdagh den 4 maert 1671. Present: d' heeren (d') van de croeff, van der marck vrijheer van leur, rietvelt ende willem jacobsz mansmannen. ingeleijd bij d' heer bailiu vijff schelling.

152 d' heer hugo blomvliet bailiu deser stede ende lande van belois nomine offitij req-nt. contra dirck huijgen, arien ingen, willem jacobs philip ende gerrit hendriksz vonk ged-ens ende gereq-ns, om getuijgenisse der waerheijt te geven. de ged-ens consenteren in t versoeck.

153 item nomine offity eysser contra cornelis ariensz dionijs, woonende stolwijck gede. eys doen. bullick voor de eysser dient van eijsch in scriptis. Putte met de gede. present versochte copie uijt den eijsch ende dagh nae de leverantie. 63 en 63v blanco

154 64 op huijden soo hebben d' heeren bailiu ende mansmannen vande hooge vierschaer van den lande van belois onder genomineert, geadsisteert met mr. dirck smiths chirurgijn, gevisiteert ende geschout het doode lichaem van maria leenderts uijt het lant van steyn, out 23 a 24 jaren, dienstmaaght van leendert jansz mol op gisteren avont ten acht uren in t water gevallen, verdroncken ende huijden morgen gevist ende niet anders bevonden, dan dat de voorscr. maria leenderts in t water gestickt is. Actum bij d' heeren mr. cornelis van nechts bailiu, mr. wolphard van der stael ende bastiaen ariensz rietvelt, mansmannen op den VII december 1671.

155 64v rechtdagh den 6 april 1672. Present: d' heeren bailiu , van der croeff, van der stael, versloot ende willem jacob philipsz mansmannen. Ingeleyt bij partijen: bailiu 0-12-0 croest 0-6-0 stael 0- 6-0 versloot 0- 6-0 philips 0- 6-0 secretaris 0- 6-0 bode 0- 6-0 dachvaerden 0-12-0 ----- 3- 0-0

156 pieter gerritsz stam soo hij procedeert impetrant in cas d' appel contra maerten gijsen woonende buijten de gouda ende aert costerus soo hij geroepen zijn ged-ens. bullick voor de impt. versochte visie van d' orginele schultregister van jacob mechielsz sa. daer van wort gementioneert in d' attestatie bij de ged-ens in haeren inventaris onder J geprocedeert. Putte voor de ged-ens in cas d' appel exhibeert alhier de aenteijckeninge van de schult van gerrit pietersz stam gescr. met de eijgen hant van jacob michielsz sa. Partijen nemen aen huijden over een maent de saacke ten principale aff te doen.

157 65 rechtdagh den 17 augusti 1672. Present: heere bailiu, van de croeff, van leur, van der stael, philips ende rietvelt mansmannen.

158 d heer mr. cornelis van nechs, bailiu der stadt schoonhoven ende de lande van belois nomine offity eysser in cas crimineel contra mees gerrit buijensz gevangen. d heer eysser versocht dat de gevangen gebracht sal werden ter scherper examen. Mansmannen houden de saeck in advys. 65v blanco

159 66 idem nomine offity eysser contra jan gijsbert schijff gede. in persoon eysch ende versoeck doen. d heer eysser muts de non comparitie van de gede. in persoon versocht default ende voort profijt als na rechten met een tweede citatie in persoon. Mansmannen fiat.

160 66v rechtdagh den 25 augusty 1672. Present: d'heeren van de croeff, thomas van der marck vrijheer van leur, mr. wolphard van der stael, bastiaen ariensz rietvelt ende willem jacob philipsz mansmannen.

161 d' heer ende mr. cornelis van nechs, bailliu der stadt schoonhoven ende den lande van belois nimine offity eysser mansmannen contra mees gerrit huijgens gevangen. mansmannen ontseggen den heer eysser sijn versoeck van scherper examen op voorgaende reghtdag ter rolle gedaen ende ordonneren de heer eysser sijn eysch over te leveren met de verificatien daer toe dienende om daerop recht gedaen te worden. Den heer eysser doet eysch als volght ende versoeckt daer op dispositie. (hiaat)

162 67 rechtdagh den 29 july 1676. Present: de heeren bailiu ende bilderbeeck, mansmannen.

163 de heer rutgerus van arckel, bailiu der stadt schoonhoven ende den lande van belois nomine offity eysser cas crimineel contra jan reyersz backer in beyersen gede. in persoon eysch oft versoeck doen. bailliu voor den heer eysser mits de non comparitie vande gede. in persoon, versoghte default met een tweede ditatie bij edicte in persoon.

164 67v reghtdag den XII aug. 1676. Present: de heeren bailiu, vander staell ende bilderbeeck mansmannen.

165 jan jacobsz block, wonende ter goude in cas van reformatie contra joost willemsz groenevelt, cornelis jansz borst, gerridt ludtsz speleveld, symon jansz kannigge, jan ingensz van hooren ende marritge thomas wede. van crijn jansz de somer, wonende tot haestrecht, ged-ens in t verscr. cas, eys doen. bullick voor den impt. ter nulliti ente correctie van t vonnisse van schepenen van haestrecht in questie in cas van preferentie over de compen. van de vercofte ende gedecleleerde huijsinge ende erve van anthonis romeyn, staende tot haestrecht gewesen. Ende doende dat d selve als regters ter eerster instantie behoren gedaen te hebben, dat de impt. met sijn capitael van twee hondert gulden, ende vijft haeren verlopen renten uyt crachte van rente ofte schultbrief die thomas claesz vermer in der tijt eygenaer van de voorscr. huijsinge ende erve op den XI septembris 1617 voor schout ende schepenen van haestrecht heeft geposseert te behoefte van stijntge thomas wede. van cornelis cornelisz vermer met speciale hypetecatie op de voorn. huijsinge ende erve. Ende bij d' erffgenamen van gemelde styntge thomas op den 2 juny 1624 voor schout ende schepenen van haestrecht voorscr. ten behoefte van den impt. getransporteert, sal worden gepresereert voor de gede. in desen ende dat dien volgende de gede. naer hem impetrant sullen worden gepospueert, maeckende mede eysch van costen, ofte tot anderen etc. Putte voor de ged-ens concludeert ter fine van niet ontfanckelijck ende bij ordine tot approbatie van het vonnis in questie, cum expensis. Bullick voor de impetrant persisteert voor replyck. Putte voor de ged-ens persisteert voor duplyck. 68 blanco en hiaat

166 68v rechtdagh 26 meij 1677. Present de heeren bailiu ende mansmannen alle dempto dr. bilderbeeck

167 grietge centen weduwe ende boedelhoudster van jan jacobsz block ter goude impetrant in cas van dese van alle genomen hebbende de aremenden van processe van de selven haeren man impetrant van reformatie contra joost willemsz groenevelt, cornelis jansz borst, gerrit ludts spelevelt, simon jansz kannegge, jan ingensz van hooren ende marrigje thomass weduwe van crijn jansz de somer wonende tot haestrecht ged-ens om sententie te begeren. putte voor cornelis jansz borst, symon jansz kannighge, spelevelt, groenevelt, van hooren, versoghte mede sententie. Bullick versochte sententie. Mansmannen ordonneren de ged-ens off leveranciers nader specificatien over te leveren, ende partyen op dingsdagh eerst comende den 1 juny te compareren voor mansmannen off haer e. commissarissen ten fine van accoort. Actum uts.

168 de heer rutgens van arckel bailliu der stede schoonhoven ende den lande van belois req-te contra aert fransz ende mees cornelisz clip wonende tot stolwijck ged-ens ende greq-es om getuijgenisse der waerheijt te geven op alsulcke interrogatorien als hen bij den heer teqt. sal worden voor gehouden. bullick voor de heer eysser mits de non comperantie van de ged-ens versoghte default ende voort proffijt van dien dat de ged-ens sullen worden gecondemneert de versoghte getuijgenisse der waerheyt te geven. Manmannen fiat.

169 69 req-te huijbertje mees ende saers cornelisz cumsoris. aan den heeren bailljuis ende mansmannen van de hooge vierschare van belois. vertoonen onder behoerlycke reverentie huijbertje mees weduwe van wijle goris ariensz swem ende saers cornelisz voor hem selven ende hem sterck mackende voor ariaentie meel, erft gen. van jan meesz haeren za. broeder ende oom respective, dat zij suppleanten in dier qualiteyt als eyssers ter eenre genootsaecken zijn geweest voor schepenen van haestrecht proces te sustineren jegens pietertje wouters clomp ende cornelis aertsz clomp mede erffgen. van neeltje wouters clomp in huwelijk gehadt hebben den voorn. jan meesz als gede ter andere zijde, om te hebben staat ende inventaris vande boedel ende goederen van gemelte jan meesz ende neeltje wouters soo ide sijn geweest bij het overlijden van deselve neeltje wouters ende hen eyssers daer uijt te laten volgen de geregte helft van dien mette vrugten, baten ende proffijten bij haer ged-ens daer van genooten, oft die sij hadden connen genieten 't sedert den sterfdage van de voorscr. neeltje wouters tot de effectuele voldoeninge toe. In welcke saecke soo verre is geprocedeert, dat schepenen van haestregt haer grosten abuserende bij hen vonnisse in date den 19 augusti 1680 voorleden de suppleanten haeren eysch ende conclusie hebben ontseyt ende de deselve gecondemneert in de costen van den processe, bij welcke abusijft vonnisse den suppleanten ten hoogsten zijnde beswaert, hebben haer daer van binnen behoerlijcken tijt gestelt 69v appellanten aen dese hooge vierschare, versoeckende dien volgende appt. in cas d' appel mette clausule van inhibitie met citatie aen de soon ende erffgenaemen van de voorscr. pietertje woutersz clomp mits sij nu is comen te overlijden, beneftens de voorn. cornelis aertsz clomp ende voorts in comminie forma. T welck doende etc. Het appointment was: mansmannen van den hoogen vierschare van de lande van belois gesien ende geexamineert hebbende de geannexeerde req-te., autoriseren mits desen den gerechtsbode omme te trecken aen de persoonen oft ter woonstede vande soon ende erftgen. van pietertje wouters clomp ende cornelis aertsz clomp ende deselve te dagvaerden voor den hoogen vierschaer vande lande van belois binnen de stad schoonhoven jegens sekereen bequame dage omme t vonnis in de voorscr. req-te vermeldt te sien allereren ende corrigeren nae regten indien sulx behoort 't selve te justineren ofte daer van te renunchieren, soo haer goeden raed gedragen sal. Intinerende die vande geregte van haestregt, dat sy ten selven dage mede compareren ofte iemant gemachtigt senden (in die henluijden dese saecke eenigsints aangaat), bevelende voorts op sekere groote peene de

ged-ens ende geinthineerdens in prejuditie vande voorn. appellatie niet te attenteren ofte innoveren, maer ter contrarie in dien daer iet geattenteert ofte geinnoveert waere, 't 70 selve sonder vertrecq te repareren ende te stellen in sijn eersten ende behoorlycken staet. Laet copije ende relateere u wedervaren. Actum bij de heeren dr. lucas van bilderbeecq, mr. cornelis van stralen ende lavijs ooms, mansmannen van belois op den 12 september 1680.

170 70v regtdagh den 24 september 1680 present de heeren ... (niet vermeld). huijbertje mees weduwe wijlen goris ariensz swem ende saers corn. voor hem selven ende hem sterck makende voor ariaentje mees erftgen. van jan meesz sas haerluijder broeder ende oom resp. imp-ten in cas d' appel contra de soon ende d' erffgenaem van pietertje wouters clomp ende cornelis aertsz clomp mede erftgen. van nellitje wouters clomp sa. in huwelyck gehad hebbende de voorn. jan meesz in dier qualyt ged-ens, eys doen. bullick voor de imp-ten qt. in appel tot nullite oft correctie van 't vonnisse in questie doen, dat regteren ter eerster instantie behoorden gedaen te hebben, datte impt. haeren eyssen ende concl. op ende jegens de ged-ens aldaer gedaen ende genomen, sal worden geadjudiceert in sulcke voege datte geeyste staet ende inventaris als nu sal worden gemaect ende beedigt mits het overlijden van de voorn. pietertje wouters bij de gemelten haeren zoon makende mede eysch van costen etc. Den 24 september 1680 ter rolle gedient ende den regtdagh gecontinueert ten naesten.

171 71 regtdagh den lesten april 1681. Present: de heer bailjuw, mr. cornelis van stael ende lavijn ooms mansmannen. bij de heer bailljuw betaelt aen de twee presente mansmannen ende secretaris ende boode I lb IIII stv.

172 huijbertje mees weduwe wijlen goris ariensz swem ende saers cornelisz voor hen selven ende hen sterck makende voor ariaentje meesdr. sa. haere broeder ende oom resp. impetranten in cas d' appel contra de zoon ende erftgen. van pietertje wouters clomp ende cornelis aertsz clomp mede erftgen. van nellitje wouters clomp sa. in huwelyck gehad hebbende de voorn. jan meesz in dier qualiteyt gede. eys doen. bullick voor den impt-en qt. als nogh in appel in voegen op den 24 september 1680 ter rolle staet geteykent. Putte voor gede. ter fine van niet ontfaenlyck ende bij ordine tot approbatie van 't vonnis in questie. Ende datte impt-en haer eysch ende conclusie sal werden ontseijt ende verclaere dat de imp-ten bij het vonnis in questie niet te wesen beswaert, cum expensis. Bullick voor de impt-en persisteert voor replyck. Putte voor gede. voor duplyck. Partijen hinc in de dienen van inventaris ende stucken ende versogt hier inde copy.

173 71v rechtdagh den 10 febr. 1683. Present de heer bailluw, mr. cornelis van staelen, asperen, van der broek, hartman, luijt ende ouwerkerck mansmannen. de heer mr. cornelis van staelen bailluw der stadt schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity, eysser contra theunis joppe woonende onder haestrecht, gede. eys doen. den heer ende eysser dede seggen conform de waerheyt, datten gede. ongequalificeert zijnde op den 24 january 1683 voorleden, hem heeft begeven tot haestrecht onder het landt van belois met een roer in t velt ende aldaer geschoten naer eenige eenden ofte wilt, strijdende jegens de placcaten ende ordonnantien op het stuck vande jacht ende wildernisse geemaneert, concludeert datten gede. daer over sal worden gecondemneert in den boete van thien gulden met verbeurt van 't roer, cum expensis ofte tot anderen etc. In state.

174 72 huijbertje mees wede. wijlen goris ariensz swem ende saers cornelisz voor hem selven ende hem sterck makende voor ariaentje mees sa. haerluyder broeder ende oom resp. impetranten in cas d' appel contra de zoon ende erffgename van pietertje wouters clomp ende cornelis aertsz clomp mede erffgen. van nellitje wouters clomp sa. in huwelyck gehad

hebbende de voorn. jan meesz in dier qualiteyt gede. ten eynde zij ged-ens alsnoch binnen den teydt van 14 dagen sullen moeten overleveren haeren inventaris ende stucken ende ten naesten rechtdage de saecke bepleyten. de ged-ens in cas d' appel nemen aen voor den naesten over te leveren copye van haere inventaris ende stucken. Bullick voor impetranten versochte dat de ged-ens bij app.-te sullen werden geconstringeer in conformite als in de presentatie staet gestelt, op peene dat ten naesten rechtdagh reqt. sal werden gedaen op de stucken die daer dan sullen wesen over geleverd. Putte persisteert bij zijne voorgaende versoeck.

175 72v rechtdagh den 17 febry. 1683. Present: den heeren bailiu, asperen, van broeck, hartman ende ouwerkerck.

176 d heer mr. cornelis van straelen, bailiu der stede schoonhoven, haestrecht ende den landen van beloy's nomine offity contra theunis joppen wonende onder haestrecht gede. omme als nog t antwoorden op den eysch van voorgaende rechtdage ter rolle gedaen. de gede. in indisio selfs present, seyde van de oiden(!) vande jaght oncondigh t weesen ende niet te weten dat hij hadde verbeurt. Versoekkende dat de heere bailliu ende mansmannen hem voor dese mael gelieve t excuseeren, beloovende naer desen niet meer in t velt met het roer te coomen. Den heer eijsscher accepteert de bekentenisse van de gede., persisteert mits dien bij den voorge-melden eysch ende conclusie voor replyck. Versoekkende daer op condemnatie. Den ged. persisteert voor repliecq. Mansmannen van den hooge vierschare van de lande van beloy's condempneren de gede. in de geeyste somme van thien gulden, mitsgaders in de costen ende verclaeren het roer verbeurt te sijn.

177 73 rechtdagh den II juny 1683. Present den heer bailiu hoola, van asperen, van broeck, hartman ende boer mansmannen.

178 d' heer mr. cornelis van straelen, bailiu der stede schoonhoven, haestrecht ende der lande van beloy's, nomine offity, eysser contra de wede. van jacob jacobsz wonende in cort schonauwen, gede, eys doen. den heere eysser mits den non comparitie vande ged-esse, versochte default met een tweede citatie. Fiat default met een tweede citatie.

179 den selve nomine offity contra claes d heer gede. eys doen. den heere eysser mits de non comparitie van de gede. oft ymant vant synent wegen versochte t eerste default met een tweede citatie. Fiat default met een tweede citatie.

180 73v den selve nomine offity eysser contra de wede. van lourens den boer ende beyde haere soonen, ged-ens eys doen. den heer eysser mits den non comparitie van ged-ens etc. versogte uts. Fiat default met een tweede citatie.

181 d' selve eysser contra claes ariensz wonende in langh schoonouwen gede., eys doen. den heere eysser ... (hier breekt de zin af)

182 huyberts mees cum soris impt. in cas d appel contra de soon ende erffgenaam van nellettje wouters clomp ende cornelis claesz clomp soo sij geroepen syn ged-ens ten eynde de selve sullen werden versteken van productie ende ten naesten regtdage de saecke te bepleyten. mansmannen ordonneren als nogh die ged-ens te dienen van productie binnen den tijt van veerthien dagen oft anders soudent hen daer van versteek gecondemneert. Vorders parthijen ten naesten regtdage de saecke te bepleyten oft dat anders regt sal worden gedaen op de stucken die alsdan sullen worden over geleverd.

183 74 d gemelte heere bailiu nomine offity eysser contra d' heer vaendrich nicolaes botter,

eys doen. den gede. versoghte copie uytten eysch.

184 d' selve eysser contra barthomomees cluytt gede., eys doen. de gede. seyde te bekennen met een roer in t velt te hebben geweest, doch wist niet dat sulcx was verboden, veel min dat daer toe boeten was staende. Belooft niet meer met een roer in t velt t gaen ende en stelt hem tot discretie van mansmannen.

185 74v rechtdagh den 7 julij 1683. Present de heeren bailjuw, hoola, asperen, van den broeck ende hartman mansmannen.

186 huijbertje meess cum sorus s.s. procureur impetrant in cas d' appel contra de soon ende erffgen. van pieter woutersz clomp ende cornelis claas clomp s.s. ger. sijn ged-ens. bullick voor de impetranten alsoo de ged-en in gebreken zijn gebleven te voldoen het appt. van den voorgaende rechtdagh versochte mits dien vonnisse ende sententie op de stucken dien hij is over leveren; in conformitie ende volgens den inhoud van 't selve appt. Mansmannen houden dese saecke in advijs omme ten naesten bij 't volle collegie sonder verder delaij te werden affgedaen.

187 75 rechtdagh den 4 augusti 1683. Present: de heer bailljuw hoola, asperen, van den broeck, luijt, ouderkerck mansmannen. huijbertje meess cum sorus s.s. procureur impetrant in cas d' appel contra de soon ende erffgen. van pieter woutersz clomp ende cornelis claas clomp s.s. ger. sijn ged-ens, omme sententie te hebben volgens app-te op de laeste voorgaende rechtdagh gedecerneert. bullick voor de impt. versochte als in de presentatie. Mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois gehooft het wederzeyts gepleijdoijeerde van parthijen ende geexamineert hebbende de stucken onder hen geexhibeert, mitsgr's gelet op alles wat conde moveren, annuleeren het vonnisse in questie voor schepenen vanm haestrecht gevallen ende doende dat die van de gerechte van haestrecht ter eerster instantie hadden behooren gedaen te hebben, condemnieren vermits het overlijden van pietertje wouters haeren soon met eede verclaren, dat egeene goederen in den voorscr. boedel van nellitje wouters bij haer overlijden zijns wetens meerder zijn 75v gevonden ofte geweest als in de erffhuyscedule van den voorscr. boedel staet bekend ende dat partijen met den anderen sullen moeten procederen tot behoorlyck schiftinge ende scheijdinge ende compenseren de costen soo in desen als voorgaende instantie gevallen. Actum uts.

188 76 mansmannen van den hoogen vierschare van den lande van belois, gesien ende geexamineert hebbende de geannexeerde reqt. van jan cornelisz backer, woonende in stolwijck authoriseren den geregts boode omme te trecken aen de persoon ofte ter woonstede van arien ariensz boer ende deselve te dagvaerden voor den hoogen vierschare van den lande van belois binnen de stadt schoonhoven jegens woonsdag den 5 april 1684 omme 't vonnis in de voorst. reqt. vermelt te sien altereren ende corrigeren nae regten, in dien sulcx behoort t selve te sustineren ofte daer van te renuncheren soo sijnen goeden raed gedragen sall, inthinderende die van den geroert van stolwijck dat sij ten selven dage mede compareren ofte iemand gemagtigt souden (indien henluijden dese saecke eenigsints aengaet). Bevelende voorts op seeckere groote peene den gede. ende geintheemerdens in prajuditie van de voorscr. appellatie niet te attetieren ofte innoveren, maer ter contrarie indien iet geattenteert ofte geinmoveert woere, t selve sonder vertrecq te repareren ende te stellen in sijn eerste ende behoorlijcken staet. Laet copye ende relateert uwe wedervaren. Actum bij den heren dirck hoola, pieter van asperen, jacob van den broeck ende abraham hartman, mansmannen van belois op den 7 meert 1684.

189 76v mansmannen van den hoogen vierschare van den lande van belois, geexamineert hebbende de reqt. van adriaen den boer, schout tot stolwijck, alvorens te disponeren, ordonneren partijen voor de heeren mansmannen jegens maendagh aenstaende, dat wesen sal dertien maert 1684, des smorgens acht uren binnen schoonhoven te compareren omme deselve te hooren ende vereenigen is t doeneluck, soo niet te disponeren soo als dan bevinden sullen te behooren, furcherende inmiddels alle verdere proceduren van executie. Actum op den 7 meert 1684.

190 77 vergaderinge van den heeren mansmannen, present die heeren hoola, asperen, van den broeck ende hartman. mansmannen van den hooge vierschaer vande lande van belois, gesien ende geexamineert hebbende de reqt. aen desen annex gepresenteert bij ofte van wegen adriaen den boer schout van stoleijck, authoriseren den bode van de voorscr. hooge vierschare hem te begeven aen de persoon off ter woonstede van arien willemsz als curator over den boedel van jan cornelisz schouten ende deselve te dagvaerden op den 17 april 1684 te compareren off gemagtigd te senden voor de voorscr. hooge vierschare om t vonnis in cas van oppositie gewesen te sien annulleren ende te niet doen, t selve te sustineren off daer van te renuntieren soo hij te rade werden sall. Mitsgaders omme te antwoorden op sodanigh versoeck als den supplt. ten dage dienende sall willen doen omme gereleveert te zijn van de indebite, verzettinge ende prosecutie zijner appellatie ende parthijen daer tegens gehoord versien te worden van sodanige remedie van justitie ende oock van gratie (is t nood) als bevonden sall werden te behooren, als mede op alsulcke versoecken als de suppleant mede ten dage dienende sall wille doen omme te hebben reparatie van attentaten in prejedditie van den suppleants appellatie gedaen. Ende voorts te procederen als naer regten, in t himerende de gesworens van stolwijck ten voorscr. dage mede te komen oft gemagtiden te 77v senden indien t hun geliefde ende haer dese saecke eenigsinddt aengaet. Bevelende voorts op den peene van twaelff gulden de voorscr. gede. ende geinthieneerdens in prejuditie van de voorscr. appellatie niet te attenteren nogte te innoveren ende indien iets geattenteert ofte geinnoveert waere, t selve te stellen in zijn eerste ende behoorlijcke staedt. Authoriseren voorts den bode mits bij de supplt. susfisant cautie voor de costen van executie ende logeringe van de dienders van den drossaerd werde gestelt omme de voorscr. dienders de facte te doen delogeren. Gedaen op den 6 april 1684.

191 compareerde ter secretatie arie willemsz ende seijde jegens t vooren verleende appt. zijn fatalie appellationis nogh te loopen. Actum den 10 april 1684.

192 78 compareerde ter secretarie van den lande van belois, hermanus van der putte, woonende binnen de stadt schoonhoven ende heeft onder behoorlycke renuntiatie van de beneficien ordinis et excussionis hem selven gestelt tot borge voor sodanige costen van executie ende logeringe van de dienaers, als adriaen den boer, schout tot stolwijck is aengedaen door oft van wegen arie willemsz, als curateur van den boedel van jan cornelisz schouten uijt machte van den provisionele vonnisse van die van den gerechte van stolwijck over den pretens van drie hondert vijftich gulden. Actum op den 9 april 1684. 78v en 79 blanco

193 79v compareerde ter secretarie vanm mansmannen van belois govert bullick als procureur van arien willemsz, woonende onder stolwijck als curateur over de boedel van jan cornelisz schouten tot stolwijck voorscr. overleden, ende verclaerden hem bij desen te stellen appeleant van sodanige appt. in cas relief d' appel, als de heeren mansmannen op den 6 aprilis 1684 hebben gelieven te verleenen op de reqt. van adriaen den boer ende dat jegen de provisionele condemnatie ende nampt., den welcke den comparant op den 13 december 1683 voor gerechte van stolwijck heeft geobtineert tot laste van verscr. adriaen den boer, als mede het provisione-

le vonnisse in cas van appositie voor schepenen van stolwijck voorscr. den 28 febr. 1684 daer op gevolgt waer bij hij boer mede provisionelyck is verclaert quaet oppos. ende sulcx ooick van het exploit van 't voorscr. appt. in cas relief de appel aen hem compt. gedaen op den 9 april 1684, sullende zijn grieven ter secretaris binnen tijt over leveren, protesterende hier nevens oock van attentaten, dat den bode bij t doen van 't voorscr. exploit, de dienders de facto uijt het goedt heeft gestelt terwijl den compres fatalia appeleationis waren lopende. Actum op den 10 april 1684.

194 80 op huijden den 15 aprilis 1684 compareerde ter secretarie van den hoogen vierschare van den lande van belois govert bullick als procureur van arie willemsz, qualitate qua, appellant jegens adriaen den boer, schout tot stolwijck, geappelleerde, over leverende zijns grieven in de voorscr. staende aenteyckeningh van appellatie gedaen den 10 aprilis voorscr., gemelt, versoeckende dat de heeren mansmannen binnen compotenten teijdt daer op gelieve te disponeren nae behoren ende sulcx voorcomen de verdere costs, die bij verder volghen soude comen te vallen.

195 80v vergaderinge van mansmannen van de hoogen vierschare van den lande van belois. Present de heer bailljuw, hoola, pieter van asperen, van den broeck, hartman ende luyt mansmannen op den 17 april 1684. den procureur van der putte versoecke als nogh dat bij den gede. sal werden geantwoort op de mandt. bij mansmannen van belois geleverd in dato den 6 april 1684 immers in alle gevallen qt. datte attentaten in prejudite vande gointerjecteerde appellant voor de geregte van stolwijck gedaen ante onminae bij prod. sullen werden gerepareert, dien volgende den boode geauthoriseert niet gaen vordere proceduren van executie voornt te gaen ende te delogeren ofte gedelogeert te blijven onder sodanige presentatie als in de verscr. mandament is geinsereert, sustinerende wijders dat 't hoff aende grieven niet behoort te defereren. Bullick als procureur avn arie willemsz q.q. appellant van de concessie ende exploicteringe van 't gemelte mandament, uijt craegte van 't welcke adriaen den boer den verscr. aentekeningh heeft gelicht te laten doen, seijde onder reverentie, dat op 't selve versoecke niet can nogt behooren te werden gedisponeert voor dat eerst is gedisponeert op de over geleverde grieven in cas sulcx mochte werden gedaen, protesteert selfs van attentaten. 81 Van der putte persisteert als nogh bij sijn versoeck ende sustineert dat de contra versoeck voor alsnogh sall worden ontseyt. Mansmannen houden dese saecke in advies omme huijden acht dagen te werden getermineert ende affgedaen.

196 81v mansmannen van de hoogen vierschare van den lande van belois gesien ende geexamineert hebbende de geannereerde reqt. van eeuwout jansz, woonende onder noort polsbrouck autorisren den boode van de voorscr. hooge vierschaer bij edicte te dagvaerden herman willemsz coijman in huwelijck hebbende judith cornelisz hoogenboom voor de voorn. vierschare binnen de stad schoonhoven jegens woonsdagh den 2 augusti 1684 oft dan geen rechtdagh zijnde ad primanen omme 't vonnis in 't voorscr. reqt. vermelt te sien annuleren, altereren off corrigeren naer regten soo sulcx behoort; t selve te sustineren ofte daer van te renunchieren soo zijnen goeden raed gedragen sall. Inthineerende die van den gerechte van haestrecht, dat zij ten selven dage mede compareren off iemant gemachtigt souden (indien hen luyden dese saecke enigsints aengaet) bevelende voorts op den peene van twaelf gulden den gede. ende geintineerdens in prejinditie van den voorscr. appellatie niet te attenteren off te innoveren, maer ter contrarie indien iet geattenteert ofte geunnoveert waer t selve te stellen in zijn eerste ende behoorlijke staed. Laet copy ende relateert u wedervareren. Gedaen den 9 julij 1684.

197 82 rechtdagh van de heeren mansmannen. Present de heer hoola, van asperen, van den

broeck en hartman. eeuwout jansz rietvelt impetrant in cas appel contra hermen willemsz cooijman getrouwt met judich corneliss hoogendoorn gede. in t selve cas, eys doen. den impetrant bijde middelen van den reqt. ende andere is t noot nader te dediceeren, concludeert dat bij sententie bij de heere mansmannen verclaert sal worden wel te recht geappelleert te sijn qualick ende te onrecht bij schepenen van haestrecht geweest over sulcx tot annullatie ende correctie van t vonnisse in questie. Es doende dat die van den gerechten ter eerster instantie hadden behooren gedaen te hebben, dat den gede. sijn eysch ende conclusie aldaer in conventie in t geheel sal worden ontseyt ende den impt. als noch geodyndiceert den eysch in reconventie meede ter lester instantie gedaen, cum expensis. Putte voor den gede. proponeerende grieve amminunu concludeert tot adijndicatie van sijnen vorderen eysch ende conclusie ten eersten instantie gedaen ende genomen. Ende doende dien aengaende dat schepenen van haestrecht ter eerste instantie hadde behooren te doen ende in appel tot niet ontfanckelick, maeckende mede eysch van costen ofte tot anderen op alles etc. Maes noopende de conclusie in cas d' appel persisteert voor replicq ende op de geproponeerde grieve bij partyen, concludeert ten fine van niet ontfanckelyck etc. Putte persisteert voor replyck ende duplyck respectieve. Maes op de grieve persisteert voor duplyck.

198 82v rechtdagh den 8 aug. 1685. Present de heeren van asperen, hartman ende luijt ende ouderkerck mansmannen.

199 den heer mr. cornelis van stralen bailjuw der stadt schoonhoven ende den lande van belois nomine offity eysser contra jan ariensz van der ham gede. eys doen. bullick voor de eiser ende eys doende van eysch ende conclusie als in scriptie. Pijlle voor de gede. versocht copie uytten eysch.

200 83 rechtdagh den 17de october 1685. Present de heer mr. cornelis van straelen, bailluw, pieter van asperen, hartman, van den broeck, luijt ende ouwerkerck mansmannen. compareerde in inditie arie willemsz qualitate qua geassisteert met godefride bullick sijn procureur verzoekende als nogh met alle eerwaardigheijt dispositie op de grieven den 15de april 1684 behoorlyck gefundeert contra adriaen den boer etc. ende sulcx met nogh expeditie. van justitie. mansmannen van den hooge vierschare van den lande van belois, gesien ende geexamineert hebbende de grieven bij oft van wegen aris willemsz woonende in beyerse onder stolwijck, in qualite als curateur over den insolventen boedel van jan cornelisz de graeff za. tot stolwijck voors. overleden, appellant van de impetratie ende comessie van sekere appt. off mandament van dagvaeringe in cas relief, de appel. met de clause van inhibitie etc. bij de voorscr. heeren mansmannen verleent op de reqt. van adriaen den boer geappelleerde jegens de provisionele condemnatie bij den appellant in desen in de voorscr. qualite voor schepenen van stolwijck geobtaineert tot laste van de voorscr. adriaen den boer, mitsgaders mede jegens het provisionele vonnisse in cas van oppositie bij schepenen van stolwijck daer 83v op gevolcht, sulcx oock appellant van t exploit gedaen op 't vooren verleende appt. off mandement op ende jegens gemelten adriaen den boer geappelleerde. Mitsgaders gelet op alles wat eenigsints souden mogen moveren, hebben goed gevonden te revoceren, vernietigen ende inte trekken, gelijk deselve doen bij desen het appt. off mandement aen den geappelleerde op sijn tweede reqt. den 6 april 1684 verleent, mitsgr. op gevolgde d exploit van dien ende alle t selve te houden voor ongedaen, gelijcke mede het verleende appt. vanden 13 maert 1684 op het eerste reqt. van den geappelleerde daer bij alles werd gesurcheere ende admitteren den appellant met sijn begonne proceduyren van den e(x)cutie voort te vaeren ende condemnieren de voorscr. adriaen den boer eerst appellant nu geappelleerde in alle de costen daer over respectivelyck gevallen. Actum uts.

201 84 mansmannen vanden hoogen vierschare van lande van belois gesien ende geexamineert hebbende de geannexde rechte. van adriaen den boer, aen haere achthb. gepresenteert, autoriseren den gerechts boode ten trecken aen de persoon off ter woonstede van arie willemsz, wonende in beijerse onder stolwijck ende deselve te dagvaerden voor de voorn. hooge vierschare van belois te compareren op woonsdagh den 29 january 1687 ofte dat geen rechtdage sijnde op den eersten rechtdage daer aen volgende, omme t vonnis in t voorscr. reqt. vermelt te sie annuleren, alteren off corrigeren naer rechten soo sulcx behoort t selve te sustineren off daer van te nenuntieren soo zijn goeden raed gedragen sall. Authoriserende die van den gerechte van stolwijck dat zij ten selven dage mede compareren ofte iemandt gemachtigt souden (indien heuren dese saecke eenigsints aengaet). Bevelende voorts op den boete van twaelf gulden den gede. off geauthoriseerders preinditie van de verscr. appellatie niet te attenderen ofte te amoveren, maer ter contrarie indien iets geattenteert off geinnoveert waere 't selve te stellen in zijn eerste ende behoorlycke staedt, ende copie ende relateert uwe wedervaren. Gedaen den 9 january 1687.

202 mutaris mutandis op 't reqt. van balthasar van asperen, secretaris van streefkerck, mede tegens de voorn. arie willemsz. Actum uts.

203 84v rechtdagh den 29 january 1687. Present de heere bailjuw, mr. cornelis van straelen, de hoola, hartman ende asserbergh mansmannen. adriaen den boer impt. in cas d' appel contra arie willemsz, wonenden in beysersen gede. in t selve cas, eys doen. pijlle voor den impetrant concludeert tot nullitie ofte correctie van 't vonnisse van geswoorens van stolwijck in questie. En doende dat d selve als regters ter eerster instantie behoorde gedaen te hebben dat den impetrant omme redenen bij monde ende andere nader ten processe te deduceren sal werden verclaert goet opposant, ende den geappelleerde gecondemneert de proceduren van ex-te bij hem nulliter qualyck ende ten onregt gedaen, recht en schadeloos aff te doen mit interdictie van gelycken meer te doen, makende mede van eijsch van costen ofte tot anderen etc. Bullick voor de geappelleerde qt. ten fine van niet ontfankelyck ende bij ordine tot approbatie ilico ende dat bij pro.e. sall werden offgedaen de clausule van inhibitie cum expensis. Pijlle persisteert voor replyck ende sustineert dat de clausule van inhibitie behoort te werden gecontinueert totten uijteijnde van de saecke. Bullick persisteert voor duplyck ende consenteert dat den inhibitie sall werden gecontinueert totten eersten woonsdagh in martie ende partijen gereguleert in middels hun inde te wisselen van inventaris ende stucken ende geordineert deselve saecke als dan te bepleijten. Pijlle is te vreden sigh te reguleren naer de stijle van t procederen voor dese hoge vierschaer gebruijkelyck. Bullick seijde de stijle te wesen volgens sijne gedateerde versoeckle sulcx appt.

204 85 balthasar van asperen, secretaris van streefkerck, impetrant in cas d' appel contra arien willemsz, woonende in beyersse gede. in t verscr. cas. pijlle voor de impetrant concludeert tot nullite off correctie van t vonnisse van geswoorens van stolwijck in questie. Doende dat deselve als regters in eersten instantie behoorden gedaen te hebben, dat den impt. omme redenen bij monde en andere nader te processe te deduceren sal werden verclaert goet opposant ende sulcx den gede. gecondemneert, als nulliter, qualyck ende ten onregt gedaen, cost ende schadeloos aff te doen mit interdictie van gelycke meer te doen, makende mede eijsch van costen ofte tot anderen etc.

205 Partyen als in de voorenstaende saeck. Mansmannen als in de voorstaende saeck. Mansmannen van den hooge vierschaere van den lande van belois continueren de ... van inhibitie totten eersten woonsdagh in martie, ordonneren partijen ten wedersijden tijdelijck te wisselen van inventaris ende stucken ende ten verscr. dage de saecke te bepleyten. Actum uts.

206 85v rechtdagh gehouden voor mansmannen op den 5 maert 1687. adriaen den boer impt. in cas d' appel contra arie willemsz woonende in beyerse gede. de sake te bepleijten.

207 balthasar van asperen impt. in cas d' appel contra arien willemse woonende in beyrerse gede. in t verscr. cas uts.

208 86 hannen willemse coijman getrouwt hebbende judit corneliss hoogenboom gede. in cas d'appel contra eeuwout jansse rietvelt impt. in t voorscr. cas. pijlle voor den gede. in cas d appel versouckt appt. waer bij partyen wedersijts sullen worden geordonneert haer bewijzen in desen noodigh voor den na(e)sten rechtdagh te wisselen omme als dan de zaake af te pleyten.

209 heer ende mr. cornelis van stralen bailliu der stadt schoonhoven, ha(e)strecht ende lande van beloys nomine officy eysser contra den ouden coster gede., eys doen. de heer eijsser doet eijs, concludeert ten fine den gede. sal werden gecondemneert in een boete van 25 gulden ter sake hij gede. op den 7 january 1687 sijnde ongequalificeert sekere eijs heeft gaen jaegen met twee winden ende twee bracken contrarije het placcaet op de jacht gemaneert cum expensis oft tot anderen etc. Den gede. in juditie present erckent het geen bij de heer eysser wort gesustineert, versoeckt daer op condemnatie.

210 86v idem nomine offity eijser contra jan coster. idem uts. als in de voorgaende zaeck.

211 idem nomine offity eisser contra mels classen. uts.

212 87 idem nomine offity eisser contra cornelis clasen. uts.

213 idem nomine offity eysser contra jacob jansz. uts.

214 87v idem nomine offity eysser contra arien andriessen. uts.

215 idem nomine offity eysser contra pieter sijmonsz. uts.

216 88 idem nomine offity eysser contra claes botter. d' heer eysser mits de non comparitie van de gede. versochte het eerste default met een tweede citatie. Mansmannen fiat.

217 88v rechtdach gehouden bij mansmannen van belois op den X january 1688 present de heeren. d' heer johan van der putte bailliuw der stede schoonhoven ende den landen van belois nomine offity eysser contra leendert jacobsz baes woonende in stolwijck op bovenkerck onder de voorscr. bailliuwschappe van belois eys doen. den heer eysser dede seggen conform de waerheijt dat den gedaegde sich niet heeft ontsien op den XI december 1687 laestleden ten huijse van de weduwe van pieter romeijn herbergierster tot stolwijck met eenen claes jansz bloncq te vechten. Dat mede den gedaegde naederhant orden ten huijse van claes jansz dyonijs sijn mes te trecken, alles contrarie de placcaten ende ordonnantien op t vechten en mes trecken geemaneert. Concluserende mitsdien den heer eysser ten fine den gedaegde soodanich in sijne goederen sal werden gemuleteert als de heeren mansmannen naer exigentie van de saecke bevinden sullen te behooren, cum expensis ofte tot anderen etc. op alles etc. Den gedaegde in judito present versocht copie uijt den eysch. Den heer ende eysser fiat.

218 idem nomine offity requirant contra jan cornelisz pool gerequireerde omme te geve

oprechte getuijgenisse der waerheyt ende sulcx te antwoorden op soodanige articulen ende vraechpoincten als den heere requirant den gerequireerde sal voorhouden bij contradictie daer toe concluderende, cum expensis. wort gecontinueert tot den naesten, alsoo geen mansmannen genoeg present sijn.

219 idem nomine offity eysser contra arijen teunis van velsen gearresteerde gedaegen, eys doen. den heere ende eysser seyt conform de waerheijt dat den gearresteerde gedaegde sich niet heeft ontsien op sonnedage den ... (open gelaten) february 1683 onder de predicaty ende goodtsdienst op den dorpe van stolwijck te kolven contratie den placcate, dienthalven geema-neert, concludeert mitsdien den heer ende eysser, dat den gearresteerde gedaegde daer over sal werden gecondemneert in een boete van ... (open gelaten), cum expensis ofte tot anderen tec. Wert gecontinueert uts.

220 89 rechtdach gehouden bij mansmannen van belois. Present de heeren van der putte, bailluw, bruel, assenberch, bisdom ende pleun ouwerkerck op den XII mej 1688. d' heer johan van der putte, bailliuw der stede schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity requirant contra macheltie corneliss, woonende aen de vlist, gedaegdesse ende gerequireerde, omme getuijgenisse deer waerheyt te geven op soodanige interrogatien als haer van wegen den heere requirant sullen werden voorgehouden, daer toe concluderende, cum expensis. bullick voor den heere requirant, vermits de non comparitie van de gedaegdesse versochte deff. ende voor t proffijt van dien, dat de gedaegdesse sal werden gecondemneert te geven oprechte getuijgenisse der waerheyt t haeren kosten op pene van gijselinge. Mansmannen vermits de non comparantie van de gedaegdesse verleenen deff. ende voort proffijt van dien. Condemneren de selve te geven opregte getuijgenisse der waerheyt op soodanige articulen als vanwege de heer requirant de gerequireerde sullen werden voorgehouden + haeren kosten, op pene van gijselinge.

221 barbara kordiers woonende in beneden haestrecht appellante contra willem stolwijck dienaer vande justitie tot haestrecht voorscr. geappelleerde. pijlle voor de appellante concludert om redenen ende middelen bij sijn requeste ter neder gestelt ende condeneerde is t noodt bij monde, te seggen tot nullitie ende correctie van seeckere acte van authorisatie ofte acte indicieel bij de selve requeste gemelt, cum expensis.

222 89v albartus kosteris woonende tot gouwda impetrant in cas d' appel contra d' weduwe van jan cornelisz stolck, woonende tot haestrecht geappelleerde. bullick voor de appellandt concludeert tot nullitie off correctie van t vonnisse in questie ende doende dat die van de gerechte van haestrecht ter eerster instantie behoorden gedaen te hebben, dat sijne eysch ende genomen conclusie als noch sal werden geadjudiceert, cum expensis. Pijlle concludeert voor de geappelleerde tot approbatie van t vonnisse in questie, cum expensis.

223 herman willemsz koijman gedaegde in cas d' appel contra ewout jansz rietvelt woonende in suijt polsbroeck appellandt, omme als noch volgens notulen vande 5 mrartij 1687 te hebben appointment waer bij perthijen wedersijts sullen werden gecondonneert van haer bewijsen binnen acht daegen te wisselen ende d' saecke opheden veertien dagen ter principalen aff te pleijten. mansmannen ordonneren pertijen binnen acht dagen te wisselen van stucken ende vervolgens d' saecke huijden veertien dagen ten principale precise te bepleijten.

224 90 rechtdach gehouden bij mansmannen van belois op den XXVI mej 1688. Present de heeren van der putte, bailluw, bruel, asschenberch, pleun ouwerkerck ende jan cornelisz backer mansmannen. d' heer johan van der putte bailliuw der stede schoonhoven ende den

landen van belois, nomine offity eysser contra gijsbert claes ridder gedaegde in persoon, eys doen. den heer ende eysser, alvorens eysch te doen, versochte dat den gedaegde in persoon sal hebben te responderen op soodanige articulen als hem van wegghen den heer ende eysser sullen werden voorgehouden. Den gedaegde in persoon in inditio present doende contra versoeck, sustineert dat hij ontslagen behoort te werden van de personeele comparatie ende te mogen occuperen per procuratorium, ende dat het versoeck van den heer officier voor als noch als te prematuijre behoorte te werden ontseijt ende ter contrarie geordonneert, soo hij vermeent tot lasten van de gedaegden actie te hebben d' selve te brengen op de ordinaris civile rolle. Den heer ende eysser concludeert dat het contra versoeck van den gedaegde in persoon als selfs te prematuijre voor als noch sal werden ontseijt ende persisteert op sijn gedaen versoeck voor replycq. Den gedaegde persisteert mede op het versoeck van den heer officier voor duplycq ende voor replycq op t contra versoeck. Den heer officier op het contra versoeck van den gedaegde voor duplycq. Mansmannen van de hooge vierschair van den lande van belois ordonneren den gedaegde in persoon illico te responderen op soodanige articullen als hem vanwege den heer officier sullen werden voorgehouden. Den gedaegde seyt sijn fatalia appellationis te loopen. Compareerde ter secretarie van den lande van belois gijsbert claess ridder ende constitueerde sich selven appellandt van het appointement t welck bij de heeren mansmannen van de hooge vierschair van de lande van belois tot sijnen nadeele ende tot voordeele van den heer bailliuw is gedecerneert, protesterende van nulliteyt ende attentaten etc. Actum desen 4 juny 1688.

225 90v arijen willemsz woonende in beyers gedaegde contra adriaen den boer impetrant in cas d' appel, die aengenomen hadde op den 5 martij 1687 de saecke te bepleyten + selve als noch te doen, ten minsten ten appointement te sien begeeren waerbij werde geordonneert sulcx ten naesten te doen sonder verder dilaj. pijlle voor den impetrant in cas d' appel neemt aen ten naesten de saecke te bepleyten off andersints sich daer van te sullen exonorreren. Mansmannen van den hooge vierschaer van den landen van belois, ordonneren pertijen op woonsdage den 16 der toecomende maent junij deses jaers 1688 de saecke precise te bepleijten ende aff te doen op pene dat soo ijmant in gebreeck blijvende van t selve te doen alsdan recht sal werden gedaen op te stucken die alsdan sullen werden geexibeert.

226 idem gedaegde contra balthaser van asperen impetrant in cas d' appel uts. pijlle uts. Mansmannen uts.

227 harman willems kooijman als in huijwelick hebbende judith corneliss hoogenboom gedaegde in cas d' appel contra ewout jansz rietvelt impetrant in t selve cas, de sacke volgens appointement van den laesten rechtdach aff te pleijten. den impetrant mits de noodtwendige absentie van sijn procureur versochte continuatie tot den naesten. Pijlle refereert sich ten dien aensien ter discretie van den rechter. Mansmannen als in de boven staende saecken. 91 en 91v blanco

228 92 rechtdag gehouden den XXII junij 1689. Present de heeren van der putte bailliuw, bruel, hartman, pleun ouwerkerck, bisdom ende asschenberck mansmannen van belois. harmen willemse kooijman getrouwt hebbende judit corneliss hoogenboom gede. in cas d' appel contra ewout jansz rietvelt impt. in t verscr. cas te pleyten ende vonnis te begeeren. partij als inde presentatie. Compareerden voor de heeren bruel, hartman, assenberck, bisdom ende pleun ouwerkerck mansmannen van de hooge vierschair van den landen van belois judick cornelisz hoogenboom in huwelijck hebbende harman willemsz kooijman synde geassisteert met hugo pijlle haer procureur ter eenre ende ewoudt jansz rietvelt ter anderen sijden, den welcke verclaeren haere questi ende differenten voor de voorscr. hooge vierschair

ongedecideert hangende aen de voorscr. mansmannen als arbiters finalyck te submitteren ende te verblijven, sulcx d selve submitteren ende verblijven bij desen. Versoeckende dat de voorn. heeren mansmannen na de verhoor van hun comparanten ende examinatie van haere stucken soodanige uijtspraecke gelieven te doen als de selve bevinden sullen te behooren. Beloove haer naer de te doen arbitrale uytpraecke te sullen gedragen ende daer mede te sullen gevoegen. Verclarende wijders wel expresselijcke renunciëren van reduction, relivenenten, appellatien ende provocatien sullende haer geensints daer mede behelpen. Alles onder verbant ende bedwangh als naer rechte. Mansmannen van de hooge vierschare van den lande van beloijs, gesien hebbende de voorenstaende submissien ende perthijen gehoort, mitsgaders geexamineert hebbende haere stucken ende munimenten, verklaren voor arbitraele uijtspraecke, dat eeuwout jans rietvelt aen harman willemsz kooijman in huijwelyck hebbende judick corneliss hoogeboom over de saecke in questie binnen den tijdt van een maent sal moeten voldoen te betalen de somme van twee ent seventich car. gulden te XL grooten t stuck. Dat daer mede de wedersijts oneenicheden, dispuijten verstaen werden te sijn affgedaen, doot ende te niet, sonder eenige de minsten reserve van d' een noch d' ander. Dat voorts de kosten van den processen in cas d' appel sullen wesen gecompenseert omme redenen de heeren arbitters daer toe moverenden.

229 92v arie willemsz wonende in beyerse onder stolwijck qualitat qua. gede. in cas d' appel contra andries de boer impt. in cas d' appel de saecke te bepleypte. bullick voor den geappel-leerden versochte dat perthijen sal werden geordonneert staende vierschair te bepleyten ten minsten bij appoinc. geconstringeert huijden veertien dagen als noch de saecke te bepleijten, daer bij gebreecke van dien, dat echter recht sal worden gedaen op de stucken die alsdan sullen werden overgelevert. Mansmannen van de hooge vierschair van den lande van belojs, ordonneren perthijen huijden veertien daegen dat wesende sal den VI julij 1689 toecomende, de saecke alsnoch te bepleijten ende aff te doen. Dat ingevalle d' een off d' ander in gebreecke mocht blijven sulcx te doen echter recht sal worden gedaen op de stucken die alsdan sullen worden gefourneert.

230 idem gede. contra balthsar van asperen impt. in cas d' appel te pleyten. bullick uts. Mansmannen uts.

231 93 rechtdach gehouden op den VI julij 1689. Present de heeren bruel, assenberg, bisdom en bakker mansmannen.

232 arijen willemsz woonende in beijerssen onder stolwijck qualitate qua gedaegde in cas d' appel contra adriaen den boer eysser in cas d' appel omme de saecke als noch volgens den appoinct vanden laesten rechtdach te pleijten ende vonnis te begeeren. partijen sijn gereet om te pleyten en versoecken naer gedane pleijdooy vonnis. Mansmannen houden de sake in advijs tot heden en drie weecken, sijnde den 27 july. Actum uts.

233 idem gedaegde contra balthasar van asperen eysser in cas d' appel, omme uts. partijen utsupra. Mansmanen als in de voorenstaende sake.

234 93v rechtdach gehouden den 2 aug. 1690. Present d heeren johan van der putte, bailliu, hendrik van bruel, lucas assenbergh, adriaen bisdom mansmannen.

235 arien willemsz, wonende in beyerse onder stolwijck qualitate qua gede. in cas d' appel contra adriaen den boer eysser in cas d' appel omme de saeck alsnoch vonnisse te hebben. mansmannen alvorens te disponeren, ordonneren parthijen te compareren voor commissie

huijden over 14 dagen, des morgens ten clocke negen uren ten fine van accoort ist doendelyck en soo niet, daer op te disponeren soo als bevinden sullen te behooren.

236 idem gede. contra balthasar van asperen impt. in cas d' appel omme uts supra. mansmannen uts. Op huijden den 2 januarij 1692 is op t versoeck van de procureur van de impetranten deser comparitie gecontinueert tot op huijden over 14 dagen synde woonsdach den 16 deser des morgens ten clocke 9 uren preceys ende in cas parthyen niet konnen werden vereenight ten selven dagen ten clocke elf uren rechtdach in den voorscr. sake te houden, omme dach over te disponeren soo alsdan bevonden sal werden te behooren. Actum bij de heere bailliu johan van putte ende lucas assenbergh mansmannen van belois op date voorn.

237 94 rechtdach gehouden den 2 mey 1691 present d' heeren johan van der putte bailliu, dirck hoola ende pleun ouderkerck mansmannen.

238 de heer bailliu johan van der putte nomine offity ende jan ariensz verham als pachters van de visserij van de vlist, eysser contra dammis jans gede. de heere eysser nomine offity ende de mede eyser in syne qualiteyt over den eysch, concluderen ter fine de gede. sal werden gecondemneert inde somme van tweemael vijf en twintch gl. ter oorsaecke hij gede. in de maent van mej 1690 verleden hem heeft vervordert ende onderstaen te visschen in t verhuijrd waterschap vande vlist cum expensis ofte tot andere etc. ofte etc. alles etc. De gede. selfs in inditio present ontkennen te hebben gevist, concludeert oversulcx ter fine van niet ontfanckelyck, cum expensis. D' heer eysser persisteert voor replyck. D' ged. voor duplyck. D' eysser dient van productie. Den gede. copie.

239 idem eysscher contra jan van cempen gede. De eysser concludeert ut supra. Den gede. selfs in inditio present ontkent te hebben gevist, concludeert oversulcx ten fine van niet ontfanckelyck cum expensis. Den heer eysser persisteert voor replyck. Den gede. voor duplyck. Den eysser dient van productie. Den gede. copie.

240 94v rechtdach gehouden den 16 january 1692. Present d heeren bailliu johan van den putte, hendrick van bruel, abraham hartman, adr. bisdom en ... (open gelaten) mansmannen.

241 d heer johan van der putte bailliuw nomine offitie ende jan ariens verham als pachter van de visserij van de vlist eyssers contra dammis jans gede. omme vonnis te hebben. mansmannen ordonneren de geproduceerde geth(uigenisse?) behoorlijck te doen recolleren.

242 idem eysser contra jan van cempen gede. uts. mansmannen ut supra.

243 95 arien willemsz wonende in beyerse onder stolwijck qualitate qua gede. in cas d'appel contra adriaen den boer eysser in cas d' appel omme alsnoch vonnisse te hebben. mansmannen van de vierschaer van den lande van belois, parthijen gehoord ende geleth op t gene heeft mogen bewegen, doendee recht, verclaren den opposant bij t vonnisse in questie bij die van den gerechte van stolwijck gewesen, te wesen niet beswaert ende compenseren de kosten over dese instantie gevallen om redenen mansmannen daer toe moverende. Actum ut supra.

244 idem gede. contra balthasar van asperen impt. in cas d' appel omme ut supra. mansmannen van de vierschare van den lande van belois, parteyen gehoord ende geleth op t geene heeft mogen bewegen, doende recht, verclaren den opposant bij t vonnisse in questie bij die van den gerechte van stolwijck gewesen, te wesen niet beswaert ende compenseren de kosten van dese

instantie gevallen om redenen mansmannen daertoe moverende. Actum ut supra.

245 95v rechtdach gehouden den 5 maart 1691. Present de bailliu, hendrik van bruel, adriaen bisdom ende lucas van assenbergh mansmannen.

246 d heer johan van der putte bailliu der stadt schoonhoven ende den landen van beloij, nomine officij, reqt. contra gerrit jans metselaer ende gerrit commerten wonende in stolwijck onder beloye gede. ende gerequireerdens omme getuygenisse der waerheyt te geven op soodanige articule als mansmannen sijn over gegeven daer toe concluderen cum expensis. den heere reqt. vermits de non comparatie van de gede. ende gereq-de, versochte jegens deselve default ende voor t proffyt van dien, dat de gede. ende gereq-de sullen worden gecondemneert getuygenis der waerheyt te geven op haer eygen costen. Mansmannen fiat default ende condemnieren.

247 96 rechtdach gehouden den 19 maart 1692. Present d heeren hendrik van bruel ende lucas assenbergh mansmannen.

248 de heer johan van der putte, bailliuw der stad schoonhoven ende der lande van beloy, nomine officij eysser contra arien jans van dam gede. eys doen. d' heer eysser dient van eysch pro ut in scriptis. Den gede. alhier in inditie present versocht copie uytten eysch.

249 item eysser contra honneman laurens den boer ged. eys doen. den heer eysser dient ut supra. den gede. alhier in inditie present versocht copie uytten eysch.

250 96v rechtdach gehouden de 2 april 1692. Present de heer hendrick van bruel mansman.

251 d' heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven ende den landen van beloy, nomine officij eysser contra willem claes ende claes willems desselfs soon, wonende onder beloy (stond eerste 'stolwijck' doch is doorgestreept) ged-ens, eys doen. den heer eysser dede seggen conform de waerheyt dat op den 4 november in den voorleden jare 1691 hendrik cornelis verschoor neffens desselfs zoon met sijn wagen en oerden is comen rijden onder de jurisdictie van haestrecht op billick alwaer de voorn. verschoor enich land is hebbende. Comende bij het selve lant settende hare wagen op de billickerwegh ende latende het paerdetucht aen de wagen blijven. Ende gaende op het voorscr. lant sijn de ged-ens by de wagen gecomen en hebbende een van de voorscr. ged-ens een mes in de hant daer mede zij t voorscr. paerdetuygh mede aenstucken hebben gesneden, den voorn. verschoor met desselfs soon het voorscr. moetwil ende dertelheyt ziende naer de voorscr. wagen is gegaen en daer omtrent comende tegen de gede. geseyt, dat sij het moetwil soude hebben te laten. Waer op willem claes, een van de gede., seyde nemende een houmes t welck bij of op de wagen was leggende in de hant ende claes willems mede gede. hebben meede een mes in de hant, seggende den eersten die van u laeden op de wegh komt, sal ick met dat houmes in sijn huijt haecken. Wair op de zoon van de voorn. verschoor echter niettemin op de wegh is gecomen ende van deselve ged-ens versocht om(m)e het houmes wederom te mogen hebben, waer op den voorn. willem claes gede. andermaell zejde blijft van mijn of ick sal u in u huijt bruyen (?), hebben de zoon van willem claes gede. in desen alsoch het mes in de hant. Alle t welcke sijn zaeckee van hen quaede consequentie die in een lant van justitie niet wel sijn te dulden. Soo concludeert den heer eysser nomine officij dat de gede daer over sullen werden gecondemneert ende gemuliteert over het voorscr. gedane moetwil, dertelheyt ende dreygementen als mansmannen nair exigentie van sake sullen bevinde te behooren, cum expensis oft tot anders etc. De gede. inditio present versocht copie uytten eysch.

252 97 regtdach gehouden den 9 juny 1692. Present d' heren hoola ende bruel mansmannen.

253 d' heer hoola van de putte bailljuw der stad schoonhoven en den lande van beloij's nomine officij arrestant en eysser contra claes dirxsz clus wonende aendt oude wateringe, gearresteerde gede., eysch doen. den heere eyser dient van eysch in geschrifte. Den eyser vermits de non compatitie van de gearresteerde gede. oft iemant van sijn twegen gemachtigt versogte tegens denselven default met den tweede citatie. Mansmannen verleen en 't versogte default met een tweede citatie.

254 97v rechtdach gehouden den 9 july 1692 present heeren h v bruel ende lucas assenb. mansmannen.

255 d' heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven ende den landen van beloy's nomine officij arrestant en eysser contra claes dirxsz clus wonende aende oude wateringe, gearresteerde gede. omme het tweede default te sien begeren. d' heer eysser vermits de non comparitie van den gede. oft ymant van synent wegen behoorlijck gemachticht, versochte het 2 default ende voort profijt van dien een derde citatie. Mansmannen fiat het 2 default en een derde citatie.

256 98 mansmannen van de hooge vierschare van de landen van beloy's, gesien ende geexamineert hebbende de geannexeerde reqt. van cornelis gijsberts schijf aan haer achtb. gepresenteert admitteren den supplt. jegens de hunne begonnen proceduren van executie te mogen comen in oppositie belaste bij bevelen, adriaen den boer executant op een peyne van 3 gl. de proceduren van executie als qualijck ende t onrechte gedaen, costeloos ende schadeloos af te doen met interdictie op gelijcke peijne, daer mede voort te varen ende te betalen de costen hier omme gedaen. Ende in cas van oppositie de voorscr. interdutie penael stadthoudende, tot dat partheye gehoort, anders sal wesen gedisponeert. Authoriserende den gerechtsbode te trecken aen de persoon ofte te woonstede van adriaen den boer, wonende in stolwijck ende desleve te dachvaerden voor de voorscr. hooge vierschare van beloy's te compareeren op woonsdach den 6 may 1693 ofte dan geen rechtdach zijnde, op den ersten rechtdach daer aen volgende, omme te seggen de redenen van dien aenhooren soodanigen eysch ende conclusie als den supplt. die dage dienende sal willen doen ende nemen ende voorts te procederen als naer rechten ende stijle. Laet copie ende relateert u wedervaren. Actum bij den heeren hendorick van bruel ende lucas assenbergh op den 27 april 1693.

257 98v rechtdach gehouden den ... (niet ingevuld) 1693. Present d' heeren ... (niet vermeld). gijsbert cornelisz schijf wonende aende vlist impetrant van appointment penael contra adriaen den boer wonende tot stolwijck gede. in t voorscr. cas. bullick als pr. (= procureur?) vande impt. concludeert eerst tot obedieutie vande bevelen penael ende dat het vonnisse van schepenen van stolwijck daer op den gede. de executie bij reqt. gemelt heeft gedirigeert, sal worden verclaert naer rechten nul ende van onwaerden als sijnde gewesen sonder dat aen den impt. eenige citatie is gedaen, een dag van rechten geprefigeert, veel min copie van citatie aen hem ter handen gestelt ende mede ter oorsaecke t selve vonnisse is gewesen ten diffinitive met condemnatie van costen, sonder het verleen en van eenich default daer nochtans volgens d' ordonnantie op het stuck van justitie werden gereguleert drie defaulten en een vierde citatie exsuprabundantie, eer ymant ten diffinitive kan werden gecondemneert ende dat sulcx de interdictie ende bevelen penael alswel ende te recht gedaen, stadthouden ende volcommen effecte sorteren sullen ende dien volgens dat den gede. sal werden gecondemneert. 99 De sommatie, renovatie ende de vordere proceduren van executie breeder bij de reqte. gemelt als op het voorscr. nulle vonniss qualijck ende t onrechte gedaen, costeloos ende schadeloos af te doen, met interdictie van gelijcke mede te doen ende soo als tot laste vant impt. heeft te

pretenderen, t selve alhier penaelen te doen.

258 d' heer johan van der putte bailluw der stad schoonhoven ende den landen van belois, nomine officij, eysser contra egbert pieter versloot wonende in t boveneynde van stolwijk onder belois, gede. eys doen. d' heer eysser dient van eysch pro ut inscriptus.

259 99v rechtdach gehouden van maansmannen op den 25 january 1696. Present: de heeren hendrick van bruel, lucas assenb., cornelis groenevelt, pieter van asperen, adriaen bisdom, hanneman den bode, pleun ouderkerck.

260 d' heer johan vander putte, bailliu der stad schoonhoven ende den landen van belois nomine officij, eysser contra jan de pater woonende aen de vlist gede. eys doen. den eysser dede seggen conform de waerheyt dat den gede. op den 27 december 1695 verleden, ten huysse van maria ... (niet ingevuld) wonende aen de molenkade beneden haestrecht sijn mes heeft getrocken, daermede over de vloer geschrapd en uytgedaecht te vechten de persoonen van jan dircs, wonende aen de vlist ende dirck jansz bijgenaemt swart jannen dirck, wonende aen de rij, alles contra de placcaette op het stuck van het mestrecken en uytdragen geemaneert, concludeert mitsdien ten fine den gede. sal werden gecondemneert in een boette van hondert gulden ingevolg van de placcaette van haer ed. gro. mo(gende) van date den ... (niet vermeld) cum expensis ofte andersins. Den gede. in juditio present versochte copie uijtten eysch.

261 100 aan de ed. acht. heeren bailliu en mansmannen van de hooge vierschare van belois. geven met behoorlycke eerbiedicheyt te kennen cornelis en jan verham wonende aende vlist, hoe dat sij supplianten tot stuijtinge van seeckere ongefundeerde nulle ende inique proceduren van executie genootseckt sijn geworden (naer voorgaende vercregen admissie) voor schepe-nen van vlist en bonrepas proces te sustineren als eyssers in cas van oppositie ten eenre, op ende jegens geertie leenderts backer gedaegdesse in t selve cas ter andere zyde, in welcke sake eysch gedaen zijnd, soo verre is geprocedeert, dat op den 24 augus(t)y 1696 bij de supplianten haer ter hoogste vindende beswaert, hebben haer binnen behoorlycke tyt daer van geconstitueert appellante aen u ed. acht. ende t selve appel vervolgende soo sijn sij suppliant haer kerende aen u ed. achtbaerheden ootmodelyck versoekende denselver mandament van appel met de clausule van inhibitie voor soo veel het noot sij, alles in communi forma, t welck doende etc. Onderstont als procureur ende was get(ekent) J huijsman. Het appointement was: 100v Mansmannen van den hooge vierschare van belois gesien ende geaxamineert hebbende de geannexeerde reqt., autoriseren mitsdien den bode van de selve vierschaer omme te trecken ten huysse van gerrit pieters, wonende aen de vlist, alwaer geertie leenderts backer heeft geelingeert domicilium citandi en aldaer deselve geertie leenderts backer te dachvaerden voor de hooge vierschare van den lande van belois binnen de stad schoonhoven, jegens woonsdach den derden october 1696, omme t vonnisse in de voorscr. rechte. gemelt te sien alttereren ende corrigeren na rechten indien sulcx behoort, t selve te sustineren ofte daervan te renuncheren soo haren goeden raet gedragen sal, inthimerende die van den gerechte van de vlist dat sij ten selven dage mede compareren ofte ymant gemachticht senden indien henluijd-en dese zaecke eenichsints aengaet. Bevelende voorts op seeckere groote pene de ged-ens ende geintineerdens in preinditie van de voorscr. appellatie niet te attenteren ofte innoveren, maer ter contrari indien daer iet geattenteert ofte geinnoveert ware t selve sonder verstreck te repareren ende te stellen in sijn eerste ende behoorlycke state. Laet copie ende relateert u wedervaren. Actum bij de heeren hendrick van bruel ende cornelis groenevelt mansmannen van belois op den 22 september 1696.

262 101 regtdag den 3 October 1696. Present d heeren bailliu hendrick van bruel, cornelis

groenevelt, pieter van asperen ende adriaen bisdom mansmannen. bij d' impetrant ingeleyt als voor de bailliu, vier mansmannen, secretaris en bode f 2-2-0

263 cornelis- en jan verham impetranten in cas van appel contra geertje leenderts backer gede. in t voorscr. cas. huijsman voor den impten. concludeert in appel tot nulliti of correctie van t vonnis van schepenen van de vlist en bonrepas in questie ende doende dat deselven als regtens ter eersten instantie behoorde gedaen te hebben, dat de impetranten verclaert sullen werden goet opposanten, ende haer geadjudiceert der selve eys en conclusie in cas van oppositie gedaen en genomen, immers ende ten minste onder benefitie van de presentatie daer bij gemelt cum expensis, van desen ende voorgaende instantie. Pijle voor de geappeldeerde tot sub. ende obreptie ter fine van niet ontfanckelyck en dat den eysch in cas d appel sall werden ontseyt ende impetranten bij t vonnisse in questie verclaert te wesen niet beswaert ende sulcx tot approbatie van t selve cum exp. van desen en voorgaende instantie. Huijsman voor de impt. persisteert voor replyck. Pijle persisteert voor duplijcq. Parthijen hinc inde, dienen en wissel van inventarissen en stucken, en nemen aen huijden en drie weken dese zake te bepleyten.

264 101v d heer johan van putte bailliu der stad schoonhoven ende den lande van belois nomine offiti eyser contra cornelis gerritsz versluys wonende in boven eynde van stolwijck gede. eys doen. in state

265 idem heer eyser nomine offity eysser contra jerominus hendriksz wonende in langh (!) schonauwen gede., eys doen. in state

266 102 rechtdach gehouden den 23 febr. 1697, present mansmannen alle. d heer johan van putte bailliu der stad schoonhoven ende den lande van belois nomine offiti eyser contra cornelis ariensz verham gede., eys doen. den heer eyser dient van eysch in geschrifte. Huysman voor de gede. in inditio present versochte copie.

267 cornelis en jan verham impetranten in cas van appel contra geertie leenderts backer gede. in t voorsz. cas omme te pleytten en vervolgens vonnisse te begeren. ---- (niets vermeld)

268 102v rechtdach gehouden den VI feb. 1697 present mansmannen. cornelis en jan verham impetranten in cas van appel contra geerite leenderts backer gede. in t voorscr. cas, omme alsnoch vonnisse te hebben begeren. mansmannen parthyen gehoort ende op alles geleth hebbende, doende recht, verclaren de opposante bij t vonnisse van schepenen van de vlist en bonrepas te wesen niet beswaert ende sulcx tot approbatie van t selve, en condemneren den impetrant in cas d appel deselve in de costen van dese instantie tot taxatie ende moderatie van mansmannen voornt. Compareert ter secretarie van mansmannen van belois jasper huuysman als procureur van cornelis en jan verham, dewelcke verclaerde in den name van voorn. syne meesters hem te stellen appellant van het vorenstaende vonnis aen den ed. hove van hollant. Protesteren wel expresselyck van alle attentaten, die in preindite van syn appellatie mochte werden gedaen en ondernomen. Actum den 8 maert 1697.

269 d' heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven ende den lande van belois, nomine offity eyser contra cornelis ariens verham gede. omme te antwoorden. in state.

270 103 regtdag gehouden den 30 april 1698 present. geertie leenderts bakker geassisteert met jan louwen, haar tegenwoordige man eerst gede. in cas d' apel na triumphante ende mede clarante contra cornelis en jan verham eerst impetranten in cas d' ap(p)el na

gecondemneerden somma gedeclareerdens omme te zien dienen van declaratie van kosten. pyle dient van declaratie van kosten waar van voor dezen copie aan de partyen is overgelevert, waar tegen geschr. is bij diminutie en contra diminutie, verzoekende voors. taxatie. Huysman voor de gedeclareerdens refereert zig insgelyx tot taxatie en moderatie onder het geene voor diminutie in margine van dien gestelt is. Gesien bij mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois de declaratie van kosten haar ed. agtbare over gegeven uyt de naam ende van wegen geertie leenderts bakker geassisteert met jan 103v louwen haren tegenwoordigen man, eerst gedaagde in cas d ap(p)el na triumphante enne nu declarante contra cornelis en jan verham, eerst impetranten 1 in cas d ap(p)el nagecondemneerdens en nu gedeclareerdens die op den 30 april 1698 haar hebben gerefereert tot taxatie, hebben de voorscr. koste die bedragende waren meerder somma getaxeert ende gemodereert ter somme van agt en t zestig guldens, behalve de coste van executie indien het van noden zij. Actum op den 28 maj 1698 voor de heeren hendrik van bruel, cornelis groenevelt, lucas asschenberg en jan van asperen, mansmannen van den hoge vierschaer van den lande van belois.

271 104 vergadering van mansmannen van belois op den 11 augustus 1698. Present d' heeren johan van der putte, bailliu, hendrik van bruel, cornelis groenevelt, lucas asschenberg ende jan van asperen mansmannen. d heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois heeft de heeren mansmannen bekend gemaakt en gecommuniceert het groot geweld ende excessen de welke leendert van oosten en hendrik van oosten den zelfs zoon, byde wonende in bonrepas hebben gepleegt ten huijsen van ot hendrik van oosten, mede wonende in bonrepas aan de persoon van neeltie bakker zijnde dienst maagt van den voorn. ot hendrik van oosten ende dat op den 26 julij dezès jaars 1698. Daar benevens ook geexhibeert de informatie die daar van alrede in handen hebbende vermeijnde ook die zake zodanig te zijn gelegen dat de voorn. leendert hendriksz van oosten daar over bij de in persoon behoorde te worden gedagvaardt onder apointment van den heeren mansmannen bezoekende midtsdien daar toe appt. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois alvorens gesien hebbende die formatie, accorderen den hr. officier om leendert ende hendrik van oosten in persoon te mogen dagvaarden om articulen gehoord te worden en dat gedaan zijnde vorder te disponeren als bevonden zal worden te behooren.

272 104v regtdag gehouden den 25 november 1699. Present de heer johan van der putte, bailliu, cornelis groenevelt en jan van asperen mansmannen.

273 d heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois, nomine offitie eyser contra arij van velsen wonende tot stolwijk onder belois gede. eys doende. de heer eysser vermits de non comparitie van den gede. ofte imand van zijnen wegen gemagtigt, versogte tegens dezelve t eerste defaut en admissie tot een tweede citatie. Mansmannen verlenen een tweede citatie etc.

274 105 rechtdach gehouden voor mansmannen den 5 january 1701. Present de heeren bailjuw bruwel, cornelis groenevelt ende van asperen mansmannen van belois.

275 de heer johan vander putte, bailliu der stadt schoonhoven ende den landen van belois, nomine offity,eysser contra cornelis schoonderwoert smit,woonende tot stolwijk onder belois,eys doen den eysser dede seggen conform de waerheijt, dat de gede. op woondach den 21 december 1700 voorin den achtermiddag voor de deur van de huysinge van hanneman den boer, hebbende een bloot mes in de hant, jegens den versr. boer questieuse woorden gemaect heeft. Hij hanneman den boer in huysen sijnde werdt uitgedaegd om met hem te vechten. Daer toe niet claudende gemeente come heeft hij gede. of in de deure als inde de stulle van dien met zijn mes gesneden ende veel insolente seyt woorden huysinge gepleegd, concluderende

mits ten selve de gede. daer over fine de gede. daerover verstel ter saecke vande voorscr. uijtdaginge sal worden gecondo(neert) in een boeten van een honderd gulden, ingevolge den placcate van haer ed. groot mo. van dato den ... (niet ingevuld). Ende noch ter saecke vande verdere insolentie hij gede sal werde gecorrigeert ende in sijne goedere gemachteert soedanich als mansmannen sullen bevinden te behoren, cum expensif ofte tot anderen op.. Alles ut supra. Den gede. versochte copie. (PS: deze acte is slecht leesbaar.)

276 105v de heer petrus de laet borgemeester deser stadt eysser contra adrijaen den boer geweese schout tot stolwijk woonende onder beloij's gede., eys doen. de heer eysser dient van eys in geschriften. Huijs voor de gede., onvermindert exceptie ende sententie, versogte copie.

277 regtdag den 11 maij 1701. Present de heer bailliu, bruel, groenevelt en van asperen, mansmannen.

278 de heer johan van der putte n(omine) of(fity) eysser contra N. wede. van ary willemse wonende in beyerse onder den lande van beloij's voorscr., gede. eys doen. den heer eysser dient van eys in geschrifte en concludeert als bij derzelve. Den eysser vermits de non comparitie van de gede. ofte imand van haren twegen, verzogte het eerste defaut met de profijte als na regten en een tweede citatie. Mansmannen fiat.

279 106 regtdag den 13 july 1701. Present: bruel, assenberg, van asperen mansmannen van de hoge vierschaar en lande van beloij's.

280 de heer johan van der putte bailliu der stede schoonhoven en den lande van beloij's nomine offitie eysser contra arien van oosten, wonende in bonrepas gede. in persoon, verzoek of eys doende. den heer eysser alvorens eys te doen verzogte dat den gede. in persoon sal hebben te reponderen op sodanige articulen als hem van wegen den heer eysser sullen worden voor gehouden. Den gede. in persoon injudito present, is tevreden te antwoorden op t gene hem bij den heer eysser zal worden voorgehouden. Den heer eysser dient van eys pro ut in schriptuten, concludeert als bij dezelve. Den gede. injudicio present verzoekt copie uyt den eys.

281 106v regtdag den 16 maij 1703. Present de heeren groenevelt ende dulavaij mansmannen.

282 de heer johan van der putte bailliu der stede schoonhoven ende lande van beloij's, nomine offitie eysser contra arien ariensz wonende in beyerse onder beloij's gede. eys doende. de heer eysser dede zeggen, conform de waerheijt, dat den gede. op woensdag van de paassens des avonts zijnde geweest den 11 april laastleden t zijner huysse alwaar mede geselschap was, zijn mes heeft getrocken en daarmede over de vloer geschrap en gezegt die nu lust heeft die kan der aankomen. Al t welke is strijdig tegens de placcate van den lande. Concluderende mitsdien ten fine den gede. daar over zal worden gecondemneert in eenen boete van vijftig gulden onbehouden van de eys, makende mede eys van costen ofte tot andre exepellelant. Den gede. in judicio present versogte copie uyt den eijse. Den eysser consent in de versogte copie

283 hugo peijle procureur voor de hoge vierschaar eysser in cas van salaris contra adn. den boer oud schout tot stolwijk gede. en gedeclareerde omme te sien dienen van declaratie van kosten. peijle vermits de non comparitie van gede., versogte default, taxatie ende condemnatie. Mansmannen fiat default ende voort profijt van dien taxatie en condemnatie.

284 107 regtdag gehouden voor mansmannen van den lande van beloij's den 12 7bre. 1703. Present ... (niet vermeld). de heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven ende lande

van belois nomine off. eysser contra grietie ariensz wede. wonende in beyerse gede., eys doen. den heer eysser dede seggen conform de waarhijt dat zij op den 20 aug. laatstleden door het overlijden van haar zoon arien ariensse heeft gehouden ofte doen houden en aanstellen en dootmaal contrarie het houden van de placaten tegens het houde van dootmalen geemaneert, concluderende mi(t)sdien ten fine den gede. daarover zal worden gecondemneert eerst in een boete van thien gl. van den persoon die op de voorscr. begraeffenisse zijn geweest, buyten haar vrienden ofte maagden, alles in conformite van de voorscr. placate van haar ed. gr. mo. de heeren staten van holland ende westvriesland tegens behoude van de dootmalen, zijnde van dato den 15 augustus 1671, makende mede eysch van kosten ofte tot andre etc. De gede. injuditio present versoeckt copie.

285 idem eysser n(omine) of(fyti) contra cornelis hannemansse knecht van annigje jans dionijs wonende in ... (niet ingevuld) in stolwijk onder belois gede., eys doende. de heer eysser dede seggen conform de waarheyt dat den gede. op sonnendag den 19 augustus dezes jaars 1703 komende van haastrecht op s heeren weg tot tweemaal toe hebben gesoffletteeren de persoon van 107v nicolaes hensbeek mede wonende in stolwijk, zonder dat den gemelden hensbeek den gede. daar toe de minste redenen heeft gegeven. Concluderende mitsdien om de voorscr. redenen ende anderen nader ist noot te deduceren ten fine den gede. daar over zal worden gecondemneert in een boete van hondert gulden ingevolge de placate van haar ed. gr. mo. de heeren staten van holland ende west vriesland tegens het suffletten geemaneert makende mede eys van kosten ofte tot anderen etc. Den gede. injudito present ontkent de middelen van eys, en zegt onschuldig te wesen. De heer eysser pesisteert voor replicq als bij eijs. Den gede. pestiteert voor duplicq. Den heer eyser dient van productie als onder inventaris. Den gede. copie.

286 idem eysser n(omine) of(fity) reqt. contra arij pi(e)terse, wonende onder belois ende gereqe. versoeck doende. den reqt. concludeert gede. en gereq-de zal worden gecondemneert getuijgenis der waarhijt te geven op alle sodanige articulen als hem zal worden voorgehouden. Arij pi(e)terse injuditio present gevraagt zijnde of hij zondag den 19 augustus 1703 niet heeft gesien dat cornelis hanneman tot twee mael toe heeft gesuffleteert nicolas hensbeek en of klaas hensbeek t zelve aan hem niet heeft geklaagt. Verklaart t zelve niet gesien te hebben.

287 108 regtdag den 17 october 1703. Present de heer bailliu, bruel en dulavaij mansmannen. 288 johan van der putte bailliu der stad schoonhoven ende lande van belois n(omine) of(fity), eysser contra geysbert jansse wonende aan de vlist, gede. in t voorscr. cas, eys doende. den heer eysser dient van eijs in geschrifte. Den heer eysser vermits de non comparitie van de gede. versogte t eerste default met de profijte als na regte. Mansmannen fiat default.

289 108v regtdag den 21 november 1703. Present den heer bailliu, assenberg en dulavaij.

290 johan van der putte, bailliu der stad schoonhoven en den lande van blois nomine offitie, eysser contra geybert jansse wonende aan de vlist onder de landen van belois voorscr. gede. om het tweede default te sien begeren. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. ofte ymand gemagtigt van zijnen twegen, versogte het tweede default met de profijte als na regten en een derde citaty. Schepenen fiat het tweede default met een derde citattie.

291 109 regtdag den 12 maart 1704. Present den heer bailliu, de heren de laat en groenendijk mansmannen. den heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois n(omine) of(fity) eysser contra dirk lievens wonende in bonrepas onder belois, gede., eys doende. den heer eysser dede seggen conform de waarhijt, dat den gede. op den ... (niet

ingevuld) 1703 voorleden, is geweest ten huijsen in de herberg van gerrit de raat herb(ergier), staande buijten de cruyspoort dezer stede, ende dat hij gede. des avonts aldaar questie heeft gemaakt tegens arij van den bock zoon van de leystenmaker ende ook zijn mes op den zelven getrocken ende na hem van den bock daar mede gestoken, so dat hij van den bock daar door genootzaakt is geworden te ...ren (?) en na de stad te lopen, alle het welke zijn zaken bij den gede. begaan van zeer kwade confequetie gevolgen, concluderen mits dien om de voorscr. redenen, en anderen oft noot na de ten processe te deduceren ten fine den gede. daar over zal worden gecondemneert in een boete van ... (open gelaten) van wegens de placaten van haar ed. gr. mo. op t stuk van het vegten en steekken geeinaneert cum expensif ofte bestande etc. Den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. ofte imand gemagtigt van zijnen weegen ende leyt daar van de citatie behoorlijke copie van de zelve geleverd volgens te laat van den bode vertogen het eerste defaut met de profyte als na regte met een tweede citaty. Mansmannen fiat defaut. Op alles etc.

292 109v sententie jacobus van den bosch geboortig van amst. oud 16 jaaren. alzo jacobus bosch geboortig van amst. buijten pein ende bande van eyser bekent heeft, dat hij gevange voorleden herfst op schoonhovense beestemarkt, met zekere twee personen heeft lopen bedelen en met de zelve van een huijsman een beurs heeft gestolen. Dat mede in den voorleden jare ten huysen van zeeker huijsman in beneden stolwijk met haar viereen eenig lindegoet gestolen heeft en dat hij gevange, terwijl de andere in huijs gingen op den dijk op schilwagt heeft gestaan. Dat hij gevange aan de vlist, met de voorscr. personen daar mede de beurs gesneden had, nog een hemd van den bleek heeft gestolen. Dat op haastregtse paarde markt voorleden jaar nog een beurs van een huijsman daar in 9 gl. gestolen heeft. Item tot amst. vijf a zes malen neusdoeken uyt de sakken en 2 a 3 malen copere tabaxdoos gestolen heeft. Item in den bosch (!) van een burgersdogter nog een silver mesje en vorkje. Item in den bosch van een venster nog (nog) twee paar kousen, nog twee a drie malen neusdoeken uyt de zak, in t uytgaan van de kerk een boekje met silvere sloten, nog een beurs van eene huijsman daar in 2.10.-. 110 Nog uyt een huijs van den hoedemaker twee hoeden, nog een silvere tabaxdoos uyt het camisool van een heer, nog een tabaxdoos, nog een silvere koker van een vrouw haar zijde. Alle het welke zijnde zaken die een land van justitie niet en kennen worden geleden, maar andere ten exempel gestraft. Zo concludeert de heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven enden lande van belois n(omine) of(fity) dat den gevange daar over publicque-lijk aan den leyve zal worden gestraft en gebannen uyt holland en westvriesland mits(gaders) stigt van uytregt zonder zijn leven lang gedurende daar weder binnen te komen op peene van swaarder straffe, en dat zijn goederen, indien hij eenige heeft, ten behoeve van de hoog overighyt geconfisqueert. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois gehoord de criminele eys van den heer officier en de vrijwillige bekentenis van den gevangene, doende regt uyt de naam en van wegen haar ed. gr.mo. heeren staten van holland ende westvriesland, hebben den gevangene gecondemneert ende condemnieren den zelve mits dezen binnens kamers strengelijk gegeselt te worden, bannen den zelven voorts uyt den lande van holland ende westvriesland mitsg(adern) stigt van uytregt zonder daar oyt weer binnen te komen op peene van swaarder straffen en verklaren zyne goederen, indien eenige heeft, ten behoeve van de hoge overighyt geconfisqueert. Ontseggen den heer officier zijne vordere eijs en conclusie tot lasten van den gevangene. Gedaan ende genomen actum gearresteert bij de heeren lucas assenberg, pr. de laat, mr. g. huijsman, anth. groenendijk en pleun ouderkerk mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois, schoonhoven den 19 april 1704. Mansmannen verstaan deze ter executie zal worden gelegd aanstaande woensdag sullende zijn den 23 april 1704. Gepronuntieert en geexecuteert ten overstaen van de heeren asschenberg, de laar, huysman en groenendijk den 23 april 1704.

293 110v regtdag den 25 augustus 1704. Present de heeren j. van putte bailliu, de laat, huijsman, groenendijk, bisdom en jacob den boer mansmannen van den lande van belois.

294 de heer johan van putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois, nomine offitie, eysser in cas crimineel op ende tegens engelbragt jansz bloemendael in de wandeling genaamt jan de snijder, jegenwoordig gevangen binnen schoonhoven, eys doen heeft. also engebregt janssen bloemendael geboortig tot dordrecht out zijnde sestig jaren, buijten pijn ende banden van ijser bekent heeft dat hij gevange anderhalf jaar out zijnde met zijn vader is vertrocken naar heenvliet ende zijn vader daar schoolmr. zijnde, gewoont tot het veertigste jaar sijner ouderdom. Dat zijn gevangene vader doot zijnde van heenvliet is vertrocken na rotterdam. Dat hij gevangene sedert die tijt tot nu toe van de ene plaats na de andere is getrocken, nu en dan gewerkt ende gesontslifd gebedelt heeft in de crimpenerwaart. Dat hij gevangen mede bekent als hij aan sommige huijsen heeft gaan bedelen door haastigheijt gedrijgt te hebben de menschen haar huijs in brant te sullen steken. Dat hij gevange mede bekent omtrent een half jaar geleden na hem voortstaat aen seekere hofstede, staande en gelegen in stolwijk, daar een torentie op straat gesegt te hebben, ik had liever dat u huijs in den brant stont eer ik weer kwam. Dat hij gevange nog heeft bekent op drie plaatse gedrijgt te hebben de huijsen in brant te sullen steken ende meer andere quade bejegeninge, so hier en daar aan de huijsluijden gedaen te hebben. 111 Alle het welke zijnde zaken van zeer quade gevolge en die in een land van justitie niet konnen worden geleden, maar anderen ter exempel worden gestraft. Zo concludeert den voorn. johan van putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois uijt den naam ende van wegen de hoog overighijt en graaflijkhijt van holland en westvriesland te oorsake hij gevangen gesont lijfs heeft gaan bedelen, en voor de drijgementen van huijsen aan brant te sullen steken, hij gevange gebragt zal werden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen. Eerst met roede gegeest zal worden ende daar na met een gloejent brantijser op zijn rugge gebrantmerkt worden, als mede zijn levenlang gedurende te werden gebannen uyt den lande van holland en west vriesland, met den gestigte van uytregt, sonder daar wederom te komen, op pene van swaarder daar over aan den lijve te sullen werden gestraft, en alle zijne goederen, zo hij eenige is hebbende, ten profijte van de hoog gemelte hoog overighijt ende graaflijkhijt geconfisqueert. Mansmannen stateren dezen zake ter morgen agt dagen zijnde dinsdag den 2de september 1704, des morgens ten 10 uuren op t stadhuijs op de boete van twintig gl., thien gulde voor den armen en thien gulden voor collegie.

295 111v regtdag 2 september 1704. Present de heer bailliu en mansmannen alle. de heer johan van der putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois, no(mine) of(fity) eysser in cas crimineel op en tegens engelbregt jansse bloemensael in de wandeling genaamt jan de snijder, tegenwoordig gevangene binnen schoonhoven omme vonnis te hebben op de eijs en conclusie van den voorgaande regtdag. Sententie van engebregt jansse bloemendael gebooren van dordrecht, oud 60 jaren in de wandeling genaamt jan de snijder. mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord de criminelen eijs van den heer officier en de vrijwillige bekentenis van de gevangene, doende regt, uyt de naam en van wegen haar ed. gr. mo. de heeren staten van holland en west vriesland, hebben den gevangene gebannen en bannen den zelven mits dezen uyt de lande van holland ende westvriesland mitsgaders den gestigte van uytregt, 112 zijn leven lang gedurende, zonder daar oyt weer binnen in te mogen komen op peene van aan den lijve met den koorde te worden gestraft dat en de doot navolgt, en verklaren zijne goederen indien hij eenige heeft ten behoeve van de hoge overigheyt verbeurt, en ontseggen den heer eysser zyn vorderen eys en conclusie tot laste van de gevangene gedaan en genomen, dog des niet tegenstaande permiteren mansmannen (om redenen hen daar toe moverende) de vrienden van den gevangene dezelve

gevangene binnen den tijt van 24 uren zijn leven lang gedurende in t leprooshuijs tot dordregt te mogen confineeren, zonder oijt daar uijt te mogen komen, op poene al t boven. Actum bijde heeren lucas assenberg, pieter de laat, mr. gerard huijsman, anthonij groenendijk, adn. bisdom, pleun ouderkerk en jacob den boer, mansmannen van den lande van belois. Schoonhoven den 2 september 1704. Gepronuntieert den 3de 7ber 1704 ten overstaan van de heeren assenberg ende laar mansmannen. PS: deze acte is doorstreept en op fo 111v staat ter zijde: ‘ siet de sententie crimineel op het volgende blad verso ‘

296 112v Sententie van engelbregt jansse bloemendael gebooren van dordregt, oud 60 jaren in de wandeling genaamt jan de snijder. alzo engelbregt janssen bloemendael geboortig tot dordregt out zijnde sestig jaren, buijten pijn ende banden van ijser bekent heeft: dat hij gevangene anderhalf jaar out zijnde met zijn vader is vertrocken naar heenvliet ende zijn vader daar schoolmr. zijnde, hij daar heeft gewoont tot het veertigste jaar sijner ouderdom. Dat sijn gevangene vader doot zijnde, hij van heenvliet is vertrocken na rotterdam. Dat hij gevangene zedert die tijt tot nu toe van de ene plaats na de andere is getrocken, nu en dan gewerkt ende gesonts lijft gebedelt heeft in de crimpenerwaart. Dat hij gevangen mede bekent als hij aan sommige huijsen heeft gaan bedelen door haastigheijt gedrijgt te hebben de menschen haar huijs in brant te sullen steken. Dat hij gevangene mede bekent omtrent een half jaar geleden na hem voortstaat aen seekere hofstede, staande en gelegen in stolwijk, daar een torentie op straat gesegt te hebben, ik had liever dat u huijs in den brant stont eer ik weer kwam. Dat hij gevangene nog heeft bekent op drie plaatse gedrijgt te hebben de huijsen in brant te sullen steken ende meer andere quade bejegeninge, so hier en daar aan de huijsluijden gedaen te hebben. 113 Alle het welke zijnde zaken van zeer quade gevolge en die in een land van justitie niet kunnen worden geleden, maar anderen ter exempel worden gestraft. Zo concludeert den voorn. johan van putte bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois uijt den naam ende van wegen de hoog overighijt en graaflijkhijt van holland en westvriesland te oorsake hij gevangen gesont lijfs heeft gaan bedelen, en voor de drijgementen van huijsen aan brant te sullen steken, hij gevangene gebragt zal werden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen omme: Eerst met roede gegeselt zal worden ende daar na met een goejent brantijser op zijn rugge gebrantmerkt worden, en als mede sijn levenlang gedurende te werden gebannen uyt den lande van holland en west vriesland, met den gestigte van uijtregt, sonder daar wederom in te komen, op pene van swaarder daar over aan den lijve te sullen werden gestraft, en alle zijne goederen, zo hij eenige is hebbende, ten profijte van de hoog gemelte hoog overighijt ende graaflijkhijt geconfisqueert. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord de criminelen eijs van den heer officier en de vrijwillige bekentenis van de gevangene, doende regt, uyt de naam en van wegen haar ed. gr. mo. de heeren staten van holland en west vriesland, hebben den gevangene gebannen en bannen den 113v zelven mits dezen uyt de lande van holland ende westvriesland mitsgaders den gestigte van uytregt, zijn leven lang gedurende, zonder daar oyt weer binnen in te mogen komen op peene van aan den lijve met den koorde te worden gestraft dat en de doot navolgt, en verklaren zijne goederen indien hij eenige heeft ten behoefte van de hoge overigheyt verbeurt, en ontseggen den heer eysser zyn vorderen eys en conclusie tot laste van de gevangene gedaan en genomen, dog des niet tegenstaande permiteren mansmannen (om redenen hen daar toe moverende) de vrienden van den gevangene dezelve gevangene binnen den tijt van 24 uren zijn leven lang gedurende in t leprooshuijs tot dordregt te mogen confineeren, zonder oijt daar uijt te mogen komen, op poene al t boven. Coram de heeren l. assenberg, p. de laat, mr. g. huijsman, anth. groenendijk, adn. bisdom, pleun ouderkerk en jacob den boer, mansmannen van den lande van belois. Schoonhoven den 2 september 1704. Mansmannen verklaren dat den gevangene haars wetens geene goederen is hebbende. Gepronuntieert den 3de 7ber 1704 ten overstaan van de heeren de laat, assenberg, groenendijk

en van huijsman.

297 114 regtdag 25 february 1704. Present de heeren huijsman en groenendijk mansmannen van de lande van belois. de heer j. v. putte bailliu der stad schoonhoven en de lande van belois n(omine) o(ffity) eysser in cas crimineel contra geysbert ariensz boer wonende aan de vlist onder belois voorscr. gede. in persoon, eys ofte versoek doende. den heer eysser dient van eys in geschrifte. Den eysser vermits de non comparitie van de gede. in persoon versogte het eerste default, met de profijte als na regte en een tweede citatie in persoon. Mansmannen fiat, t eerste default met een tweede citatie in persoone.

298 idem heer eysser n. of. eysser contra dirk leendertsz van oosten gede., eys doende. den eysser vermits de non comparitie van den gede. ofte imant van zijnen tweeën versogte fiat eersten default met de profijte als na regte en een tweede citatie. Mansmannen fiat t eerste default met een tweede citatie.

299 114v aan de ed. agtb. heer baillu en mansmannen van belois. geeft met schuldige eerbiedighijt te kennen jan ariensz molengraaf, winkelier binnen de stad gouda, dat hij suppleant genootsaakt is geworden als eysser proces te sutaneren voor schepenen van (van) haastregt op ende jegens jan van der berg, wonende in beneden haastregt onder de lande van belois, omme te hebben betalinge van 73:12: over geleverde winkelwaare onder afslag van 23 gulden daar op in mindering betaalt. Dat den gede. nae eenige gesogte delaijenen en het pretenselijk ontkennen ten goeder trouwe van de middelen ende positiven van eys, mitsgaders het presenteren van een gans ongehoorden eed, daar tegens heeft gelust te nemen, contrarie conclusie waar op naar het aanbieden van een genoeg doende eed een voldingen (?) gevolgt is. Dat vervolgens de gemelte schepenen haar groetelyx abuserende, der selver vonnisse van die 5 juny 1710, mits bij den gede. en sijn huijsvrouw een presensen eed wordende afgelegd, den suppt. sijnen eys en conclusie hebben ontseyt, mit condemnatie in dien gevalle van costen, breeder blijkende ex annex is. Dat hij suppt. hem bij het voorscr. abusive vonnisse werkelyck vindende beswaert, hem daar van heeft geconstitueert, gelyck hij hem als nog is stellende mitsdesen reformant aen U Ed. agtb. ootmoedelyck, versoeckende u ed. agtb. mandement van reformatie, met de clause van succientie ontrent en tegen het doen of presteren van den voorscr. eed met den gevolligen van dien, als sijn soudende ten uijteijnde irreparabel, alles in comni et forma. T welcke doende etc. Den bailliu en mansmannen van beloijs, den bode hier op versogt, saluijt. Alosoo jan ariens molengraaf, winkelier binnen de stad gouda, ons ver-toont heeft dat hij genootsaakt is geworden als 115 eysser proces te entameren voor schepenen van haestregt op ende jegens jan van den berg, wonende in beneden haestregt onder den lande van beloijs, om te hebben betalinge van 73:12: over geleverde winhelwaren onder afslag van 23 gl. daar op minderinge betaalt, dat den gede. naar enige gesogte dilaijen, ende het pretenseer ontkennen ter goeder trouwe van de middelen ende positiven van eys, mitsgaders het presenteren van een gans ongehoorden eed, daartegens heeft gelust te nemen contrarie conclusie. Waar op naar het aanbieden van een genoeg doenende eedt, een voldingen gevolgt is, dat vervolgens de gemelte schepenen (haar grootelijx abuserende) bij den selven vonnisse in dato den 5 juny 1710 (mits bij den gede. en sijn huijsvrouw een pretensen eed werdende afgeleyt), den suppt. sijnen eys en conclusie hebben ontsijt met condemnatie indien gevalle van de costen, breeder blijkende ex annex is, dat hij suppt. hem bij het voorscr. abusive vonnisse merkelyk vindende beswaert, hem daar van heeft geconstitueert, gelijke hij hem als nog is stellende reformant aen ons bailliu en mansmannen van de hooge vierschaar van den lande beloijs, alsoo hij sijt versoeckende daaromme onse provisie, soo is t dat wij incommitteren mits dese, dat gij van wegen de hooge overighijt dagvaart den voorn. jan van den berg te compareren ofte gemagtigde te senden, tegens

woensdag den 23 julij 1710 des voormiddags de klokke 10 uren op den raathuijse der stad schoonhoven voor ons balliu en mansmannen, omme t voorscr. vonnisse bij ons te sien annulleeren ende te niet doen, immers corrigeren en beteren als naar regten t selve sustineren ofte daar van te remitxceren soo sijnen goeden raad gedragen sal. Succherende mede het doen of presenteren van den voorscr. eed met den gevolgen van dien, ten minsten tot dat partye gehoord, anders zal sijn gedisponeert, inthimerende de voorscr. schepenen van haestregt 115v ten voorst. dagen mede te compareren ofte gemachtigde te senden, indien hun luijden dese sake eenigsins aengaat, latende copie en releteert u wedervaren. Actum bij de heeren j. v. putte, bailliu, assenberg, koen, huijsman en verhaar, mansmannen van den hoge vierschaar van belois op den 8 july 1710

300 regtdag den 23 july 1710. Present de heeren assenberg, mr. g. huijsman, anthonis verhaar en adr. bisdom.

301 jan ariens molegraaf, winkelier binnen de stadt gouda impetrant van mandement van reformatie met de clausule van succheantie omtrent en tegens het doen of presenteren van den eed met den gevolge van dien contra jan van den berg, wonende in beneden haastregt onder den lande van belois gede. in t voorscr. cas, eys doen. huijsman voor den imptrant concludeert in reformatie tot nullite ofte correctie van t vonnisse in questie ende doende dat regters ter eerster instantie behoorden gedaen te hebben, dat den impetrant sijnen eijs en conclusie aldaar op en jegens den gede. gedaan en genomen sal werden geadjudiceert, cum expensis. Pijle voor den gede. antw(oor)de concludeert tot approbatie van het vonnis in questie in expensis. Huijsman persisteert voor replicq. Pijle voor duplicq. Huijsman dient van productie als onder inventaris. Pijle versoekt copie en neemt aan na het bekomen van dezelve, binnen 8 dagen zijne productie mede te sullen overgeven zo eenige heeft en is vervolgens tevreden dezake te naasten te beplijten. Huijsman voor den impetrant in t gelijken.

302 116 regtdag den 11 november 1711. Present de heeren koen, verhaar en assenberg, gr.aartse polder, arij jansse ouderkerck.

303 den heer johan van der putte, baillu der stadt schoonhoven en den lande van belois eysser in cas crimineel op ende tegens jan piterse de reus door de wandeling genaamt jan craakaf, geapprehendeerde in bonrepas onder den lande van belois gevange alhier. also gemelte jan piterse de reus over verschijde delicten bij vonnisse van schepenen van haastregt op den 6 december 1708 is gecondemneert om gebragt te worden voor den raadhuijs aldaer ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen ende aldaar op een schavot aan een paal door de scherpregher publicq wel strengelijk met roeden te worden gegeselt t welk also ter executie synde gestelt. Dat ook mede den voorn. jan piterse den reus ten voorn. tijde is gebannen voor den tijt van dertig jare uyt den lande van hollant ende west vrieslant met den gestigte van uijtregt sonder in middels daer weder in te komen op peene van swaarder straffe. Dat gemelte jan piterse de reus het voorscr. bannissement niet en heeft respecteert, contrarie sedert sijn bannissement hem altijt heeft onthouden in den lande van hollant en de wel het meerendeel onder den lande van belois sulx dat den gevangene verclaerde t voorscr. bannissement ende vilipenderende de authentijt van t voorscr. vonnisse. Dat inmiddels hij gevange zeker persoon op stolkersluijs met een mes heeft aangerant omme den zelve te kwetsen in cas het zelve niet en was belet geworden. Mitsgaders nog zeker jongman een snede in t aansigt te hebben gegeven ende nu nog onlangs in bonrepas in zekere huijsinge groot geweld heeft gemaakt en ook zijn mes getrokken. 116v Zo concludeert den heer eysser, dat den gevangen, ter oorsake van de gemelte violatie van zijne bannissement ende andere moetwilligheden, naar dato van dien als voorscr. staat te hebben gepleegt zal werden gebragt voor den raathuijs der stad

schoonhoven ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen ende aldaar op een schavot aan een paal door den scherpregter met roede staan gelijk te worden gezeselt ende met een gloejent ijser op zijn rug te worden gebrant tekenende voorts zijn levenlang gedurende te bannen uijt den lande van hollant ende westvrieslant met den gestigte van uytregt, sonder in middels daar weder inne te komen op poene van swaarder straffe mitsgaders gecondemneert in de costen en mise van justitie. Mansmannen van de hoge vierschaar van den landen belois gehoord de criminelen eijs van den heer officier en vrijwillige bekentenis van den gevangen, doende regt uijt de naam ende van wegen haar ed. gr. mog. de heeren staten van hollant en west vrieslant, hebben den gevangen gebannen en bannen denzelve als nog mitsdesen uijt den lande van hollant ende west vrieslant mitsgaders den gestigten van uytregt zijn leven lang gedurende, zonder daar oyt weer binnen te komen op pene van swaarder straffe, en verklaren zijne goederen indien hij een geheete ten behoeve van de hoge overighijt. Verleenen en ontseggen den heer eysser zijne vordere eijs en conclusie tot laste van den gevangene gedaan en genomen. Actum corom de heeren assenberg, koen, verhaar, gt. aartse stolker en ary jansse ouderkerk, mansmannen op den 11 november 1711.

304 117 baillu ende mansmannen vande hoge vierschaar van den lande van belois in ervingende komende, dat vele vagebonden ende kwaat doen dat des daags, des avonds endes s naagts langs het plattelant lopen ende menschen en huijsluijden dwingen en gewelt aan doen, zelfs tot op hare erven hare huijsen drijgende in brant te steken, tegens hare wille in de huijsen in te dringen als anders. Zo is t dat dezelve aan alle huijsluijden en bewoonders van t platteland onder den lande van belois resorterende, permitteren en toestaan, alle die genen die buijten hare kennisse ofte tegens hare wille, op hare erven ofte in hare huijsen komen, en aldaer met stout spreken als anders gewelt doen, dezelve te mogen aprehenderen en aan de justitie over te leveren, ofte wel met gewelt van daar te drijven en te jagen. En alwaar dat zijde zelve personen questen ofte griefden, ja zelfs sodanig dat er de dood na volgde, sullen daar over in geenderhande maniere geactioneert ofte molesteert worden. Ende opdat hier van niemant ignorantie pretendere ende quaat doenders gewaarschout zij, zo zal dese worden gepubliceert ofte geaffigeert ter plaatse daar zulx gebruikelijk zij. Aldus geresolveert en gearresteert bij de heeren jan van der putte, baillu, lucas assenberg, mr. gt. huijsman, Cs. koen, johannes blok, Adn. bisdom, jacob lourense den boer en pleun oudekerk, mansmannen van de lande van belois, schoonhoven 30 decemeber 1713 ter ordonnantie van dezelve.

305 117v confessie van jan hendriksz alias jantie van dort op den 22 december 1713 onder stolwijk in lang schoonouwe gevangen en tegenwoordig sittende op de gevangene poort deser stede. den gevangene, zijnde middelmatig lang van postuur, bruijnagtig van hair, heeft voor mansmannen van de lande van belois buijten pijn en bande van ijser geconfesteert. dat hij gevangen geboren is van dordrecht en nu omtrent 26 jaren. Dat hij in zijn jeugt gestoelemat en ter zee heeft gevaren en ook soldaat is geweest. Dat hij getrouwt is en zijn vrouw tot gouda woont. Dat gesont lijfs heeft gaan bedelen en schoier. Dat hij voor desen drie a vier weken met eenen luis wonende binnen de stad heeft gelopen. Dat hij omtrent een jaar met eene jan desmous, die toe na zee is gevaar heeft, gelopen. Dat ook met een vrouwmens dat kreupele anna hiete gelopen heeft. Dat nu omtrent twee jaar geleden met de voorn. jan desmous in polsbroek ten huijse van een klopje in de voornagt uijt de kelder 10 a 12 lb. boter hebben gestolen, dat de houte tralien van de kelder aanstukken sneden en daar zo in kwamen en dat voort wat linde goet dat in de kelder stont ook mede namen. 118 Dat een week vier vijf daar na met de voorn. jan de smous na lekkerkerk is gegaan ende aldaar bij een baas die den thom heete, door de koegroepventers zijn ingekropen ende uijt het agterhuijs omtrent 8 lb. garen hebben gestolen, dat de deur van de karenmolen met een hout de grendel hebben afgedaan en

daar uyt nog mede genomen hebben een vrouwe borstrok. Segt voorts tot lekkerkerk te sijn over gevaren en dat toen onder streefkerk in t bovineijnde in de na nagt aan den dijk uijt een agterhuijs, daar men voor een winkel deed, eenig lindegoet gestolen hebben, dat door de koegroepvensters zijn ingekropen, na dat het haakje met een mes hadden opgeligt. Confesseert wijders dat omtrent drie jaar geleden tot lijden bij de vismarkt heeft gestolen vier stukken sramin enten, zelve tijde nog aldaer twee stukken catoen en dat het zelve goet aan een smous hebben verkogt. Dat omtrent 4 jaar geleden met eenen jan van den berg heeft gelopen en dat daar mede tot gouda op de markt een stuk laken heeft gestolen, waarvan hij jan van den berg en een vrouwspersoon die angeniet hiete, dat zelve laken onder haar rok verborg, haar part hebben gehad. Dat omtrent die tijt hij gevange tot lijden nog heeft gestolen drie stukken gestreepte callemink die aande smouttsen heeft verkogt. 118v Dat hij voorledene lijdse kermis drie jaar geleden een vrouwmens haar silvere beugel en ketting heeft afgesneden, met een schaartie. Dat ook tot haarlem dartig gulden uijt een boerin haar zak heeft gestolen. Dat ook ter voorscr. tijde en plaas een silver doosje uijt imand zijn zak heeft gestolen en t zelve bij een silversmit verkogt, dat daar weder een goude ring paste en kogt en dat onderwijler een diamanttring met seve steenen tot malkanderen toe boog en inslokte. Confesseert dat aan zijn cameraat die bij hem was toen in stolwijk gevangen wierd, kennisse heeft gekregen tot dordrecht in de bogt van guinea, daer een soopje dronk en dat hij toe naderhand bij hem tot gouda in een slaapstee is gekomen. Dat hij met denzelve coenraat s maandags tevoren, zoals hij vrijdaags te voren in stolwijk gevangen is geweest aan de legeweg (PS: moet zijn 'lageweg') bij ouderkerk, in een huijsje genaamt het velthuijsje, dat aan den huijsman om te drinken en daar te mogen slapen vroeg. Dat den huijsman haar het slapen wijgerden, waer op hij gevangen en gruwelijk vloekte, seggende onder andere, ik ben piet kool, ik zal na schonagt gaan en steken daar het huijs van mijn wijf aan brant en alle de huijsen die in schouwagt staan, dat den huijsman haar van twee kannen bier tapte, dat zijn makker koen daar eenig 119 goet gestolen heeft, dog dat hij gevangen het hem niet heeft zie doen, maar dat hij gevange daar een hemd van heeft gehad. Dat hij gevangen met de voorscr. coenraat donderdag middag, zo als vrijdag gevangen is uijt gouda is gegaan en onderwegen hebben overlegt dat hij gevangen zig voor piet kool soude uijtgeven, dat dan de menschen bang soude worden en dat zij zo gelt soudén krijgen. Dat zij eerst aan den hogendijk tussen de steenplaats en de haagsehut, aan het huijs van een boer hebben gevraagd om te slapen, dat den huijsman sulx wijgerde, dat hij gevangen daar op seer heeft gevloekt en gesworen, seggende wij willen hier slapen, ik ben pieter kool, dat den huijsman haar toen met een vork daar van dan heeft gedreven. Dat zij daarop zijde, dat sullen wij u te pas brengen. Dat zij daar van daan gaande op den hogendijk hebben ontmoet twee vrouwen die zij om rijsgelt vroegen, dat de vrouwensulx wijgerden, dog dat zij zijden, wij willen gelt hebben, en dat op het aankomen van volk van die vrouwen zijn afgeweken. Dat zij al voort gaande een kint ontmoete dat om een stv. tabakgelt vroegen, dog dat dat kint van den dijk af liep. Dat toe voorts agter haastregt af de vlist zijn langt gegaan en aan t eerste huijs aan t santpad hebben gevraagd om te drinken, seggende alweder ik hen piet kool en dat de vrouw toe sijde, ik zel u drinken geven. 119v Dat altoort zijn gegaan en gekomen aan een huijs daar een grote hond lijd. Dat zij daar vroegen hebte geen slaapplaats voor ons 6 a 7-en, ik ben piet kool. Dat die menschen neen zijden, dat zij toe vroegen, heb je niet wat te eeten voor ons allen. Dat die menschen neen zijden, maar haar eens te drinken gaven. Dat zij daar van daan zijn gegaan bij een oude vrouw, daar wederom vroegen om te slapen, die haar sulc wijgerden, dat zij daar op wederom hebben gevloekt en gesworen bij donder en blixem seggende hij gevangen, ik ben pieter kool, so dat die vrouw haar een stuk en drinken heeft gegeven. Dat zij daar vandaan zijn gegaan aan een laag boerehuijsje daar zij ook vroegen om te slapen, dog dat die menschen sulx wijgerde, seggende ik wil u liever met een vork in u huijt steken dat zij toe weer vloekten en swoeren seggende hij gevangen, ik ben piet kool. Dat nog zijn gekomen aan t huijs van arin meester aan de vlist, daar een gulden eijste,

die zij ook gekregen hebben op het seggen, wij moeten een gulden hebben of daar zal mirakel geschieden. Dat van de arin meester van daar zijn gegaan en aan de schans over gevaren om daar vandaan in den donker na poortsluijten binnen dese stad zijn gekomen en alhier des snagts in de nes hebben geslapen ende d togtens overlek zijn gevaren en nade nieuwpoot te gaan. Dat onder wegen rusie hebben gekregen met een soldaat van leefdaal, dog dat door den dronk niet en weet waar om die rusie bestaan heeft, en 120 dat toe in de agter middag weerom zijn gekeert en door dese stad zijn gegaan na dat voren brug toe aan en daar bergambagt in hebben geslagen. Dat in bovenberg bij drie huijsluijden hebben geweest en om gelt hebben gevraagd met veel vloeken en sweren ente seggen ik ben piet kool, t scheelt mij niet al steek ik een huijs of twee aan brant en ik zal het uite pas brengen en dat zo den selven gelt hebben af gedwongen. Dat hij gevange met zijn makker daar vandaan tot in cortschoonouw is gegaan. Dat zij daar aan een huijsmanshuijs zijn gekomen, zeggende hij gevangen, ik ben pieter van lekkerkerk die den engelsman de kop kloofde, gij sult mij gelt geven, wat ik wil hebben of ik zal u doen gelijk ik den engelsman hebbe gedaan, gij moet ons agt gulden geven of ik schiet u door de kop. Dat de huijsman zij, waar sou ik dat van geven, ziet mijn stal eens aan. Dat hij gevangen daar op antwoorde, ik weet wel dat u koejen gestorven zijn, maar ik moet evenwel gelt hebben, en dat met groot vloeken. Dat de vrouw hem twee zestelven gaf, waarop hij gevange zijde, ik moet meer hebben. Dat de vrouw toe sijde, daar zijn nog eenige duijten wil je die ook hebben, dat hij gevangen daar op antwoorde, ik ben geen bedelaar, ik kom hier om de boeren gelt af te dwingen en dan ga ik na engelant want tote mij hier 120v krijgen, ik heb de galg verdient. Dat de vrouw hem toe nog heeft gegeven een goede schelling met een sestalf. Dat zij toen heengingen, maar een korte tijt daar na weder aan t selve huijs kwamen en daar weder in wilde zijn, dog dat het volk haar daar buijten hielt. Dat aan t huijs van nog een huijsman zijn geweest, dat daar sonder kloppen binnen gingen en om eenig gelt versogten, seggende wij zijn bij u buurman geweest, die heeft ons vier sestalven gegeven, dat gij ons ook zoveel gaf. Dat zij toen eer het gelt hadden, spraken om drie gulden, dat de huijsman haar wel omtrent zevendalve gulde gaf, dat zij dat gelt hebbende, nog vroegen om een entie worst, dat zij kregen en om een kruijkje jenever en dat zij een flesje met jenever kregen. En dat toen zij dat alles hadden nog om een wijngelt vroegen, en dat den huijsman haar bij gissing nog een kroon gaf. Dat zij toen daar van daan gegaan en omtrent half sevenen s avonts gekomen zijn in lang schoonhouwen op de hoffstede van de secretaris haak. Dat daar zelfs de deur op deden en zo met een grote schiellikhijt nade haart gingen, daar de menschen saten. Dat hij gevangene toe sijde, hier komt piet kool, kent gij pier kool wel, met een vloekende hagel en blixem, ik moet wijn en bier hebben, breng op, ik moet rijsgelt hebben of u huijs aan brant, of ik zal u doen, gelyk ik den diender van lekker- 121 kerk gedaan heb, ik geef den duyvel lijf en ziel, dat hem gevange toe gevraagd wierd, hoeveel rijsgelt soud gij pretenderen. Dat hij gevange daar op antwoorde drie gulden, seggende voorts daar moet nog drie gulden bij zijn, of ik doorschiet of u huijs aan brant, seggende telkens, ik moet nog meer hebben, en dat met de zelve drijgementen van te doorschieten of het huijs aan brant te steken, seggende telkens, ik moet nog meer hebben, en dat met de zelve drijgementen van te doorschieten of het huijs aan brant te steken, ja wel tot tien maal toe, met bijvoeginge , ik vraag na niemant. Dat op de zelve drijgementen, haar den huijsman verschijde malen gelt heeft toegestelt, t welk hij gevangen met sijn makker deelde, seggende dan, dat komt niet effen uijt, daar maer nog meer wesen. En dat telkens met de voor gemelde drijgementen, zodat den huijsman nog alweer gaf, tot omtrent de 20 gl. toe. Dat zij dat gelt hebbende hij gevangen sijde, boer ik moet nog worst hebben, dat die hem gegeven wierd. En dat die hebbende, hij gevange na de eetenskast ging en daar een fles jenever en een bolbrood uijt namen en zo ten huijse uijtgingen. Dat zij halt wegen op de laan zijnde eenig volk ontmoete, die haar goeden avont sijden. Dat hij 121v gevange daar tegens sijde soo te donderschieten en alzo op een van die menschen aanging, die hij op de kant van de vliet drong, daar tegent zeggende, wat donder heb jij, dat toen die mens

hem gevangen de vork voor de neus hielden, dat hij gevange telkens riep te donder schiet, dat hij gevangen op een ander aanviel met horibel vloeken en sweeren, dog die hem met de kloet van hem afkeerde, en dat die menschen daartoe de meeste van hem zijn geworden en hem gebonden weder bij den boer in huijs hebben gebragt en dat sijn makker in die actie de vlugt heeft genomen. Confesteert nog, dat hij gevangen daar gebonden leggende sijde boere, als ik weer los kom, ik zal het u goetmaken. Alle het welke zijnde zaken die in een lant van justitie niet en kennen worden geleden, maar andre ter exempel aan den lijve op het regoureuste behoren te worden gestraft. Zo concludeert de heer joh(a)n van der putte, bailliu der stad schoonhoven en den lande van belois uijt de naam ende van wege de hoge overigheijt de heeren staten van hollant en westvrieslant, dat den gevange gebragt zal worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, ende aldaar met de coorde te worde gestraft, dat de doot na volgt, en dan voorts andre ten exempel publiequelijk aan 122 een galg te worden opgehangen en zijne goederen, indien hij eenige heeft ten behoeve van de hoge overighijt geconfisqueert. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord den criminelen eys van de officier ende vrijwillige bekentenis van den gevangene, gedaan buijten pijn of bande van ijser, doende regt uyt de naam en van wegen haar ed. gr. mog. de heeren staten van hollant en westvrieslant, condemnere den gevangene gebragt te worden ter plaatse daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar met de coorde te worden gestraft, dat er de doot na volgt, en dan voorts andre ten exempel publiequelijk aan een galg t worden opgehangen ende verklare zijne goederen, indien hij eenige heeft, ten behoeve van de hoge overighijt verbeurt. Coram de heeren mr. g. huijsman, cornelis koen, johs. blok, adr. bisdom, jacob lourisse den boer en arie ouderkerck, mansmannen van de hoge vierschaar van den lande belois op den raadhuijse der stad schoonhoven den 3 febr. 1714. Mansmannen verklaren dat den gevangene harens wetens geene goederen en heeft en dat om gewigtige redenen dus lange heeft moeten blijven sitten.

306 122v vergaring (!) van mansmannen van belois den 21 febr. 1716. Present: assenberg, verhaar, blok, ouderekrk, jacob lourensz den boer. door den heer c. woel bailliu der stad schoonhoven ende den lande van belois aan mansmannen verthoont zijnde, dat hij in (in) ervaringe gekomen is, dat op zondag zijnde geweest den 16 febr. 1716 in de nieuwe huijsinge van cornelis verschoor, staande nevens het waterschap van de vlist, des avonts en s nagts is gepleegt seer grote excessen en geweld, met het trekken van messen, aan stukken smijten van glasen en goederen, opbreken en aan stukken smijten van deuren, wegneminghe of berovinge van eenig tinnewerk, brandewijn en genever flessen, kaas, brood, vlees, tabak en andersints gepleegt bij de navolgende personen. Namenslijk: cornelis van mij | | wonende in hendrik gorsmans >-----< zuijt cornelis crijnen | | polsbroek leendert cornelisz | | jan gerritsz | | wonende in arij leendertse streng >---< noort en jan de reus | | polsbroek Blijkende bij de informatien aan mansmannen over geleijt, welke excessen, geweld en roverije de heer bailliu vermijnt andre ten exempel publieq behoort ten worden gestraft. Versoekende dierhalve appt. omme dezelve bij edicte in persoon t mogen dagvaarden voor mansmannen ten zekere bekwa-me dage omme te 123 aanhoren zodanige criminelen eijs ofte versoeck als ten dage dienende zal willen doen, daar tegens te antwoorden, en voorts te procederen als na stijle. Mansmannen fiat dagvaarding bij edicte in persoon ter zekere bekwame dagen.

307 Mansmannen versoeken mansmannen wegens de stad schoonhoven omme te formeren een consept reglement op de jagt binnen haar jurisdictie alsmede te manen een verbot of placcaat tegens het schenden van de sabat.

308 123v rechdag den 12 maart 1716. Present de heeren asschenberg, huijsman, verhaar, ouderkerk en den boer, mansmannen van den lande van belois.

309 de heer cornelis woel bailliu der stadt schoonhoven ende de lande van beloys nomine offity eysser in cas crimineel contra cornelis vermeij soon van claas vermeij wonende tot zuijt polsbroek gede. bij edict en present in persoon omme eysch te hooren of versouck te doen. den heer eysser, vermits de non comperitie van den gede. bij edicte in persoon vcrsoekt het eerste default ende voort profijt van dien ap(p)rehensie corporeel en de vordere profijten als na regten, met een tweede citatie bij edicte in persoon. Mansmannen fiat, het eerste default en een tweede citatie bij edicte in persoon met den vorderen profijten, als na regten.

310 124 idem in qualite voorscr. eijsser in cas crimineel contra hendrik goetmans knecht van aeldert den backer, wonende tot zuijt polsbroek gede. bij edicte presende in persoon omme eijsch te hooren of versoeck te doen. den heer eysser versoeckt uts. vermits de non comperitie van den gede. in persoon. Mansmannen fiat uts.

311 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra cornelis krijnen soon van krijn cornelisz wonende tot zuyd polsbroek gede. bij edicte ende in persoen omme eysch te hooren of versoeck te doen. den heer eysser versoeckt uts. vermits de non comperitie van den gede. in persoon. Mansmannen fiat uts.

312 124v idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra leendert cornelisse scheer soon van cornelis scheer, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon omme eysch te hooren of versoeck te doen. den heer eysser vermits de non comparitie van de gede. bij edicte in persoon versoeckt alsvoren. Compareerde injuditie cornelis jansz scheer vader van den gede., de welke overleverde rechte. aan de heeren mansmannen, waarop hij versogte dispositie. Mansmannen fiat uts.

313 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra jan gerritsz soon van gerridt den backer, woonende tot noort polsbroek, gede. bij edicte ende in persoon omme eysch te hooren ofte versoeck te doen. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. bij edicte in persoon, versoeckt alsvoren. Mansmannen fiat uts.

314 125 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra arien leendertsz strenghe soon van leendert strenghe, wonende tot noort polsbroek, gede. bij edicte ende in persoon, omme eysch te hooren of versoeck te doen. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. bij edicte in persoon, versoeckt alsvoren. Mansmannen fiat uts.

315 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra jan leendertse de reus, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon om eijsch te hooren en versoeck te doen. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. bij edicte in persoon, versoeckt alsvoren. Mansmannen fiat uts.

316 125v rechtdach den eersten april 1716. Present de heeren cs. woel, baillu, huysman, verhaar, blok, bisdom en ouderkerk mansmannen.

317 de heer cornelis woell, baillu der stede schoonhoven ende landen van beloys nomine offity eysser in cas crimineel contra cornelis vermey wonende tot zuijt polsbroek gede. bij edicte ende in persoon omme het tweede default te sien begeren. den gede. in persoon comparerende versogte purge van het voorgaande default en eys te horen. Den heer eysser senteert in de versogte purgie mits refunderende de kosten en alvorens eys te doen versogte dat den gede. in persoon zal worden gehoord op articulen en zulx gedaan zijnde omme als dan nader ver-

zoek te doen zo bevonden zal worden te behoren. Den gede. in persoon sulx gevende het eerste default en renunderende de kosten, de heeft ten versoecken van de heer baillu geantw. op articulen, versoeckende voorts ontslaginge van de personele comparitie, en ontfang te worden in een ordinaris proces. Belovende alle verdere regtdagen na behoren te sullen waarnemen of te doen waarnemen, ook ten alle tijde des geordoneert wordende te sullen compareren op pene van schultbekendenis, kiesende domicilium citandie ten huijse van jan abrahamse van der putte. Den heer eysser refeceert zig om gevolgt willen tot discretie van mansmannen. Mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois, ontslaan den gede. bij provisie van de personele comparitie onder hanttastinge van ten allentijde des gerequireert wordende, weder in persoon te sullen compareren op pene van t schult bekentenisse. Den heer eysser dient van eysch bij geschriften. Den gede. copie.

318 126 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra hendrics gortmans woonenden tot zuijt polsbroek gede. bij edicte ende in persoon, omme het tweede default te sien begeren. den gede. in persoon comparerende versogte purge van het voorgaande default en eys te horen. Den heer eysser consent het versoeck als vooren. Den gede. in persoon versoeckt uts. Den heer officier uts. Mansmannen van de hoge vierschaar van belois als op de vorenstaande zaak. Den heer eysser en gede. als voren.

319 idem in qual(iteit)e voorscr. eysser in cas van crimineel contra cornelis krijnen woonende tot zuyt polsbroek gede. bij edicte ende in persoon omme het tweede default te sien begeren. den heer eysser vermits de non comparitie van de gede. in persoon versogte het tweede default met een derde citatie bij edicte in persoon. Mansmannen fiat het tweede default met een derde citatie bij edicte in persoon.

320 126v den selven heer officier nomine offity, eysser in cas crimineel contra leendert cornelisse scheer, wonende tot noort polsbroek, gede. bij edicte ende in persoon, omme het tweede default te sien begeren. den gede. in persoon comparerende, versogte purge van het voorscr. default en eys te horen. Den heer eysser consent en versoeckt alsvoren. Den gede. in persoon als op de twee eerste zaken. Den heer eysser uts. Mansmannen van de hoge vierschaar van belois als op de twee eerste de zaken. Den heer eysser dient van eysch bij geschrifte. Den gede. copie.

321 idem in qualite voorscr.eysser in cas crimineel contra jan gerritse soon van gerridt den backer, woonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon, omme het tweede default te sien begeren. den heer eysser vermits de non comparite van den gede. in persoon, versogte een tweede default met een derde citatie bij edicte in persoon. Mansmannen fiat het tweede default met een derde citatie bij edicte in persoon.

322 127 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra arien leendertse strenght, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon omme het tweede default te sien begeren. den gede. in persoon comparerende, versogte purgie van het voorg. default en eys te horen. Den heer eysser consent en versoeckt alsvoren. Den gede. in persoon als op de twee eerste zaken. Den heer eysser uts. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois als op de twee eerste zaken. Den heer eysser dien(t) van eysch als bij beschrifte. Den gede. copie.

323 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra jan leendertse de reus, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon, omme het tweede default te sien begeren. den heer eysser vermits de non comparitie van de gede. in persoon, versogte het tweede default

met een derde citatie bij edictie in persoon. Mansmannen fiat het tweede default met een derde citatie bij edicte in persoon.

324 127v rech(t)dagh den 20 majj 1716. Present de heeren woel, baillu, verhaar, blok, bisdom, oudekerk en (j.l.??) den boer mansmannen.

325 de heer cornelis woell, baillu der stad schoonhoven ende de landen van beloys nomine officie eysser in cas crimineel contra cornelis krijnen wonende tot zuijt polsbroek, gede. bij edicte ende in persoon omme het derde default te sien begeren. de voorn. c. krijnen gesijt soon van krijn cornelisse word bevonden te sijn genaamt cornelis jansse sluijs, zoon van jan cornelisse krijne, wonende in zuijt polsbroek op de hofstede van de wed. jan den boer, alwaar dese en voorg. citatie zijn gedaan ende hem copie is behandigt en versogt mitsdien de heer eysser t derde default met een vierde citatie omme te sien dienen van mis(s)en dit compareerde voor mansmannen van belois cornelis vermy, hendrik gortmans, leendert klaas en ary leendertse, de welcke verklaarde dat hij tot soo veel geprietieert 16 febr. 1716 aan de vlist ten huijse van cs. versloot, aldaar injudit geweest cs. jansse, zoon van jan cornelisse krijne wonende in zuijt polsbroek op de hofstede vande wed. jan den boer, zijnde voor desen bij abuijsen met verstant gestelt de naam van cornelis crynen soon van krijn cornelisz. Mansmannen fiat default salvo purgeren ten naasten.

326 128 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra jan gerritse soon van gerrit den backer, wonende tot noort polsbroek, gede. bij edictie ende in persoon, omme het derde default te sien begeeren. den heer eysser versogte het 3de default met admissie tot een vierde citatie, omme te sien dienen van intendit. Mansmannen van den lande van belois fiat het derde default met een vierde citatie in persoon omme te sien dienen van indendit.

327 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra jan leendertse den reus, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon, omme het derde default te sien begeren. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. in persoon, versogte als voren. Mansmannen fiat als voren.

328 128v idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra cornelis vermeij, wonende tot zuijt polsbroek gede. bij edictie ende in persoon te antw(oorden). den gede. in persoon in judicio present, zegt ende versoekt als leendert cornelisz scheer. Den heer eysser refereert, zig tot discretie van mansmannen. Mansmannen verklaren deze zake compesibel.

329 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra hendrik gortmans, wonende tot zuijt polsbroek gede. bij edicte ende in persoon te antw(oorden). den gede. in persoon in juditie present, zegt ende versoek als leendert cornelisse scheer. Den heer eysser refereert zig ter discretie van mansmannen. Mansmannen verklaren deze sake composibel.

330 129 idem in qualite voorscr. eysser in cas crimineel contra leendert cornelisz scheer, wonende tot noort polsbroek, gede. bij edictie ende in persoon te antw(oorden). den gede. in persoon zijde dat al hoewel hij wel bevoegt soude wesen alvorens te antwoorden te versoeken copie van de articulen van den heer eysser ende de responsive van den gede. daar op gevolgt, dat hy gede. egter gepessuadeert zijnde van zijn onnoselhijt en in consideratie an sijne minderjarighijt en onvermogen om in desen proces tegens den heer eysser te voeren, hij egter liever voor komen, heeft willen versaaken gelijk hij doer bij desen dat desen zake verklaart mag worden composibel. Den heer eysser refereert zig ter discretie van mansmannen. Mansmannen verklaren deze zake composibel.

331 idem in qualite voorscr. eysser contra arien leendertse strenghe, wonende tot noort polsbroek gede. bij edicte ende in persoon, te antw(oorden). den gede. in iudicio present houd in dese mede geamplojeert de dictumen in de zaak van leendert cornelisse schaar (= scheer) gedaan. Den heer eysser refereert zich ter discretie van mandsmannen. Mandsmannen verklare dese zake composibel.

332 129v 3 may 1716 vergadering van mandsmannen van belois. Present de heer c. woel, baillu, verhaer en blok en jacob den boer mandsmannen.

333 de heer baillu communicerert de mandsmannen van den landen van belois, dat op voorledene vrijdag door den diender van gorcum is vervolgt zekere personen, die aldaar een diefstal hadden gedaan, de welk ook door den zelve mede assistentie van den diender van schoonh. aan de vlist zijn agterhaalt en drie daar van gekregen, die al hier in hegtenis zijn gebragt, zijnde genaamt, zo zij zijden, maarte jans en anna catharina hendrik van der schilde egtelieden, en wonagtig tot amst. in de lourisstraat in de spekkegang agter de slager en de everijn van den bosch geboortig van groeningen, mede wonende tot amst. Welke personen door de heer johan van hafte stedehouder van gorcum uijt de naam en van wegens, den drossaart, schout en schepenen der stad goringham an den lande van arkel bij missive zijn gereclameert, luiden dezelve missive als volgt: Edele wel agtbare heeren. Gestolen den eersten deser is alhier binnen dese stad des voormiddags tusschen negen en tien ueren, uijt het huijs en winkel van (van) onse beedigde clercq abraham ... ### volgt het derde blad hierna. (PS: zie # 340 fo 132v etc.)

334 130 regtdagh des 8 july 1716. Present heer woel balliu, assenberg, huijsman, de graaff, blok en arij ouderkerk mandsmannen.

335 den heere cornelis woel, bailiu der stadt schoonhoven ende den landen van belois, nomine offity eysser contra cornelis jans krijnen anders genaamt cornelis jans versluijs, wonende tot zuijt polsbroek defailiant ende gede. in persoon bij edicte voor de vierdemaal en exsupra abundante omme te sien dienen van intendit. die heere eysser nomine offity levert over sijn intendit mette verificatie daer toe dienende, versieckende daer op sententie.

336 130v den selven heere bailiu woel nomine offity eysser contra jan gerridts wonende tot noordt polsbroek, defailiant ende gede. bij edicte ende in persoon voor de vierde mael exsupra abundante omme te sien dienen van sententie. den heere eysser nomine offity levert over sijn intendit mette verificatie daer toe dienende. Versoekende daer op sententie.

337 131 den selven heer bailiu woel, nomine offity eysser contra jan leendertsz de reus, wonende tot noordt polsbroek, defaeleant ende gede. bij edicte ende in persoon voor de vierdenmaal exsupra abundante omme te sien dienen van intendit. den heere eysser nomine offity levert over sijn intendit mette verificatie daer toe dienende, versoekende daar op sententie.

338 131v den selven nomine offity eysser contra cornelis vermeij, wonende tot zuijt polsbroek gede. in cas van delict. Die heeft versoght ende bij appt. vande heeren mandsmannen is verclaert, dat syne saecke is composibel, alsoo metten heere eysser niet heeft connen accorderen. Dat dese saecke by uytspreecke van mandsmannen mogen werden affgemaackt soo deselve nae t exigentie van saecke sullen ordeellen te behooren. ---- (niets verder vermeld)

339 132 den selven nomine offity eysser contra hendrik gortmans wonende tot zuydt polsbroek gede. in cas van delict, die versogt heeft ende bij appt. van de heeren mansmannen is verclaert dat sijne saacke is composibel. Alsoo mitten heere eysser niet heeft konnen accorderen, dat dese saacke bij uijtsprake van mansmannen mogen werden affgemaect soo d' selve naer exigentie van saacke sullen oordeellen te behooren. ---- (niets verder vermeld)

340 132v NB: vid. het begin op het 3de blad hiervoren. (= vervolg van # 333 fo 129v) van wijk gestolen een partij fijne en andere oost indische chitsen volgens memorie hier nevens gaande, welke diefstal ons berigt wierd door twee manspersonen waar van den eens wat hikkende ging trekbeenen was begaan, met welke gestolen goederen sij in de corps de garde waren geretireerd, alwaar sij deselve nog onder twee vrouwspersonen sijnde doe met haar vieren hebben verdeeld en daarmede de poort sijn uijtgegaan, op welkers spoor wij haer door pieter kluijt, een van onse dienaars van de justitie hebben doen vervolgen tot aan de vlist, alwaar sij met assistentie van een dienaar van de justitie van U Ed. agtb. de voorscr. twee mans en vrouws personen hebben agterhaald, met de gestolen critsen die sij nog bij haar hadden, en hebben een van de voors. dieven met de 2 vrouwluijden nevens de gestolen goederen in apprehensie genomen en ten cipier huijse der stad schoonhoven in gevangenyse en versekeringe gebragt, sijnde haar de andere dief geechappeerd. Ende also het wel sijn van de republicq ten hoogste daar aan gelegen is, dat dusdanige assurante diefstallen na exigentie van saken, andere ter exempel op het rigoureuste werden gestrafd, en soo veel doenlijk besorgd dat de geroofde goederen aan de eijenaar wederom werden ter hand gesteld, soo hebben 133 wij tot maintien van justitie volgens eed den pligt niet willen afwesen u ed. wel. agtb. bij desen te versoecken (dewijle de voors. diefstal hier ter stede is geperpeteerd, en dater verscheyde van onse ingesetenen sijn die de dieven met de gestolen goederen, onder de arm hebben sien gaan) soo goed te willen wesen van de voorscr. gevangenen, nevens de gestoolen goederen aan onse stadhouder de heer johan van haeften, die wij op morgen expres met eene wagen sullen afvaardigen in versekeringe mede te geven en laten volgen, waar door de justitie dienst en ons vriendschap geschieden sal, die wij aan U weled, agtb. opgesetenen in dier gelijke saken altoos seer gaarne sullen tragten te verschuldigen en U Ed. wel agtb. in de protectie godes bevelende, blijven edele wel agtb. heeren U ed. wel agtb goede vrienden en naburen, drossard en schepenen der stad gorinchem ende lande van arkel (onder stond) ter ordonnantie van deselve (getekend) brouwer. Den 2 mej 1716. De superscriptie was: edele wel agtbare heeren, de heeren bailliu en mansmannen van den lande van belois tot schoonhoven. Waar op gedelibereerd sijnde is goed gevonden en verstaen deselve personen hier voren vermeld, aan de voorn. stadhouder over te geven met de rijssak met chitsen, die bij deselve gevonden is, de welke ook aanstonds bij hem sijn mede genomen.

341 133v rechtdagh den (den) 12 december 1716. Present: de heeren baillu, asschenberg, huijsman, verhaar, blok, bisdom en ouderkerk mansmannen.

342 d' heer cornelis woell bailiu der stede schoonhoven ende de landen van belois nomine offity eysser contra cornelis janse krijnen anders genaamd cornelis janse versluijs, wonende tot zuijt polsbroek, defailiant ende gede. in persoon bij edictie voor de vierdemaal exsupra abundante, omme te sien dienen van intendit. den heer eysser nomine offity levert over sijn intendit mette verificatien daer dienende, versoukende daer op sententie.

343 gesien bij mansmannen van den hoge vierschaar van den landde van belois, aan dezelve over gegeven het intendit van wegens de heer cs. woel als baillu der stad schoonhoven ende den lande van belois nomine offity eysser contra cornelis jansse krijnen anders genaamt cornelis jansse versluijs, wonende in zuijt polsbroek, jan gerritse en de jan leendertse de reus

bijde wonende in noord polsbroek gedaagdens in persoon bij edicte latitanten ende defalianten. Allegerende de heer eysser dat zij gedaagdens in persoon met nog vier andre personen op den 17 febr. 1716 in den avont aan de vlist ten huijse van cornelis versloot alwaar door dat zelfs dogter word gedaan de tapnering, hebben sitten drinken ende met de kaart spelen. Dat omtrent tusschen negen en tien uren het zelve geselschap onder elkanderen verschijde mmalen in questien woorden rakende en sommige elkanderen voor de deur eysende, sulx dat de voorn. dogter van versloot telkens moste retineren uijt de kamer daar sij metten andren hadden gespeelt ende gedronken. Dat eijndelik gemeender hant met malkanderen seer groot gewelt in huijs maakten, op verschijde plaats en de glazen aan stukken smijtende en de deur van een kamer uijt de hangen, die daar aan gespijkt waren met gewelt af rukkende ende nog twee andere deuren beschadigende als mede de toonbank eenige stukken afslaande, 134 verscheyden stoelen ende een tang aanstukken smijtende ende een hangent schoorsteen kleetie aanstukken scheurende, alle hetwelke den heer eysser op het beleggen van informatie soude hebben gesien ende ondervonden. Dat zij ged-ens in persoon bij edicte latitanten ende defalianten met alvorende bij sijnde personen als toen onder de anderen continueerde in tot maken van zeer groot gewelt tragende de deure vande kelder die gesloten was op te breken. Ende zulx niet konnende daer eenige van hen zijn geklommen door het bedstedje daar neven staende in de zelve kelder, aldaar zelfs bier hebben getapt na haar selvelijkhijs blasende de kaars uijt ende ter volgende de dogter die over de deur geklommen was met een bloot mes tot aan het appartement van jan borst sijnde bakker in een ander quartier van t zelve huijs, dat zij gedaagdens in persoon bij edicte latitanten en defalianten met het vorder geselschap zijn gegaan naar het voorhuijs, alwaar op imant van hen heeft geopent een eetens kasje en daar uijt weg genomen twee halve soete melkxkase met een stuk van een comijne kaas, als mede een stuk vlees met twee halve bollen broot ende drie tinne lepels, een aarde soutvat en t zelve aanstukken gesmeten. Ende nog uijt zeker kasje gehaalt een pont vier a vijf tabak. Voorts uijt de toonbank eenige glazen aan stukken gesmeten en daar uijt mede nemende een tinne pintie, een fles met brandewijn en een fles met jener, als mede een linne muts van de voorscr. dogter. Ook nemende de sleutel uit de geltlade, welke sleutel de dienstmaagt aan de persoon die dezelve genomen hadde heeft ontvrongen ende in de kamer gesmeten. Wijders dezelve dienstmaagt staande in de toonbank, hebben twee a drie van t geselschap met mes getrocken ende na haar gesneden, daarop zij dienstmaagt zijde, ik zal daar niet uijtgaan alsoude gij mijn dood daar uijt dragen, waar naar zij nog met den andren eenigetijt aan den haart zijn gaan sitten ende voorts weggegaan, met de kaas, vlees, brood, bierpinten mitsgr. flessen brandewijn ende genever, seggende onder anderen, wij sullen de kaas in de helle, zijnde een herberg in bonrepas, gaan braden en op eeten ofte verteren. Alle het welke zijnde zaken van zeer kwade gevolgen die in een lant van justitie niet geleden, maar andre ten exempel behoorden te word gestraft. Zo ist dat mannen voorn. na rype deliberatie van rade, 134v doorgesien en overwogen hebbende alle het gene in dese mogen moveren, doende regt, hebben voort profijt en uijt kragte van de defauten door den heer eysser jegens de gedaagdens in persooen bij edicte latitanten ende defalianten geobtimeert de zelve gedaagdens verstoken, gelijk dezelve versteken worden bij desen van alle exeptien de denatoir, dilatoir ende peremtoir mitsgr. defentien ende weren, die de ged-ens compareerde hadden konnen doen, ende proponeren. Bannen henlieden voorscr. voor den tijt van zes jaren uyt de jurisdictie van de hoge vierschaar van den lande van belois voornt. zonder in dezelve tijt daar weder binnen te mogen komen op pene van swaarde straffe en condemneren de gedaagdens in persoon bij edicte lutitanten ende defalianten in de coste van dese processe en ontseggen de voorn. heer officier zijnen verdre eys en de conclusie tot laste van den ged-ens in persoon bij edicte defalianten en satitanten in desen gedaan ende genomen. Actum coram de heer lucas assenberg, mr. gerard huijsman, anthonij verhaar, johannes blok, adriaan bisdom en arij ouderkerk mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois schoonhoven op den 12 december 1716. Afgelesen van

den puije van t raadhuijs der stad schoonhoven op den 19 december 1716, present de heer assenberg, huijsman, verhaar, blok mannen van belois. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois verklaren de gecondemneerdens hare wetens gene goederen zijn hebbende, datum uts.

344 134 Hier staat nog de hier volgende acte: den selven heere bailiu woel nomine offity eysser contra jan gerritse wonende tot noort polsbroek defailiant ende gede. bij edicte ende in persoon voor de vierdemaal exsuper abindent omme te sien dienen van intendit. den heere eysser nomine offity levert intendit mette verificatien toe dienende, versoeckende daer sententie.

345 134v den selven heere bailliu woell nomine offity eysser contra jan leendertse de reus, wonende tot noort polsbroek defailiant ende gede. bij edicte ende in persoon voor de vierdemaal exsuper abindante omme te sien dienen van intendit. den heere eysser nomine offity levert over sijn intendit mette verificatie daar toe dienende, versouckende daer op sententie.

346 135 den selven nomine officie eysser contra cornelis vermeij wonende tot zuijt polsbroek gede. in cas van delict, die heeft versoght ende bij appt. van de heeren mansmannen is verclaert dat sijne saake is composibel, alsoo metten heere eysser niet heeft comen accorderen, dat dese sake bij vonnisse van de heeren mansmannen magh werde gedecideert, soo de selve naer exigentie van saacke sullen oordeellen te behooren. mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois gesien den eys van den heer officier met de bewijzen daar toe dienende, en vorder gelet waar op te letten stond, condemneren den gede. in een amende van twee hondert gulden en wijders in de coste van desen processe.

347 135v den selven heer bailiu woell nomine officie eysser contra hendrics gortmans, wonende tot zuijt polsbroek gede. in cas van delict, die versoght heeft, ende bij appt. van de heeren mansmannen is verclaert, dat sijne saacke is composibel, alsoo metten heer eysser niet heeft konnen accorderen, dat dese sake bij vonnisse van mansmannen magh werden gedecideert, soo de selve naar exigentie van saacke sullen oordeellen te behooren. mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gesien den eys van den heer officier met de bewijzen daar toe dienende en vorder gelet waar op te letten stont, condemneren den gede. in een amende van twee hondert guldens, en wijders in de coste van desen processe.

348 vergaring(!) van mansmannen van belois den 22 december 1716. Present de heeren assenberg, huijsman en verhaar mansmannen.

349 geexamineert zeker vrouws persoon door de diender van de marschalk van montfoort aan de vlist geaprehendeert, die zijde oud te wesen 48 jaren en te hieten rebecca willems blair. goet gevonden 28 dec. te sc(rijven?) aan de heer hk. huijse marschalk van montfoort en aan de heeren hooft officieren van amstr. en rotterdam, of hare lugteliinge ook iet weten in te brengen tot haare lasten.

350 136 28 december 1716, vergaring van mansmannen van den landde van belois. Present de heer woel bailliu, assenberg, verhaar en blok mansmannen.

351 door de heer baillu en mansmannen gecommuniceert zijnde drie missiven van de heer procureur generaal van den hove van uijtregt en hooft officieren van amsterdam en rotterdam, mitsgrs. eenige informatie door de heer hooft officier van rotterdam aan zijn ed. over gesonden, zo is de gede.-tin daarop gehoord en onder vraagt, dog ontkent de zelve eenige van de personen, wiens namen op versoeck van mansmannen aan de heer baillu door de heer hooft

officier van rotterdam waren over gesonden, en welke personen aldaar in het tugthuijs sitten, te kennen of oijt present te sijn geweest bij de fijten de welke de zelve personen in de gemelde informatie seggen met haar hulpe en bij wesen te hebben geperpetreert.

352 2 jan. 1717 vergaring van mansmannen van belois. Present de heer woel, baillu, assenberg, verhaar, blok, ouderkerk en coolwijk mansmannen.

353 de heer baillu proponeerd aan mansmannen omme de gevangen rebecca willems blair, dewijle dezelve tot geen confestie of over tuijginge is te brengen op aanstaande maandag met de schuijt door een diender 136v te doen gelijden na rotterdam en de heer officier den zelve stad te versoeken haar op de door hem over gesondene informatie aldaar in het tugthuijs te doen confronteren tegens haar gedeposeerde de personen dewelke tegens haar gedeposeert hebben, waar op gedelibereert zijnde is t zelve door mansmannen aan den heer baillu geaccordeert.

354 vergaring van mansmannen van de lande van belois den 9 jan. 1717. Present de heer woell, baillu, assenberg, verhaar en blok mansmannen van belois.

355 de heer baillu communiseert de heere mansmannen informatie tot rotterdam tegens rebecca willems blair ingewonnen, alsmede van de missive bij zijn ed. van de procureur generaal van uytregt ontfangen.

356 vergaring van mansmannen van den lande van belois den 13 january 1717. Present. sententie van rebecca willems blair, geboortig van doesburg oud omtrent 48 jaren. also rebecca willems blair, geboortig van doesburg, oud omtrent 48 jaren buijten pijn en bande van ijsen bekennt heeft: dat zij van der jeugt af aan bij t lant heeft loopen bedelen, somtijts na(a)ijnde zeker linde stiksel, genaamt langette, die de boerinne aan haar trekmutsen of mopmutsen dragen. Wijders dat met diverse personen heeft gelopen, dog dat noyt getrouwt is geweest. 137 Als eerste dat gelopen heeft met eenen klaas jansz kok van uytregt die soldaat was onder torse. Dat daar na gelopen heeft met eenen andre klaas jansz in de wandeling genaamt pieter met de honden. Dat zij vervolgens nog gelopen heeft met eenen giel gabriels. Ende dat nu laastelijk gelopen heeft den tijt van vier jaren met cornelis piterse in de wandeling genoemd kleyn keesje. Dat den zelve klijn keesje eer hij bij haar kwam ter zee had gevaren met capitein brakel en ook andre als mede op de caap. Dat zij gevangene lange jaren heeft gaan bedelen aan de vlist, polsbroek, benschop en haastregt. Dat voor eenige jaren ook wel gelopen heeft in de dortse waard, zo aan de giesen als in peursum. Dat haar bijloop kleyn keesje nu omtrent drie jaar geleden tot streefkerk dronken zijnde, aan haar heeft geseget, dat hij in den jare 1701 binnen of buijten den briel, komende van de rijs uijt zee, met zijn cammeraat daar hij mede gevaren had, woorde hadde gekregen en aan t vegten was geraakt met messen ende dat hij den zelve zodanig hadde gequest en in water gedrongen, dat denzelve doot daar uijt was gehaalt, ende dat hij na die tijt bij zijn vrouw engelse seijs genaamt, zijnde volgens haar beste wetenschap een hekelster, wonende tot rotterdam niet hadde derve komen en met haar gevangene gelopen had. Sijde wijders, dat zij nog haar beloop klijn keesje haren wetens noijt imant hebben ontstolen ofte te kort gedaan. Alle welke bedelarijen gesont lighaams ten platten lande zoveel jaren gedaan zijn strijdende tegens de 137v placcaten van de lande ende speciael tegens dat van den 12 maij 1649 en dien volgende in een land van justitie niet en konnen worden geleden, maar andre dien conform ten exempel moeten worden gestraft. Zo concludeert den heer eysser nomine offitie uijt de naam en van wegen de hoog overighyt haar ed. gr. mog. de heere staten van hollant en westvrieslant, dat zij gevangene conform het 2de articul van het hier voren aangehaalde placcat, binnen kamers gegeselt en conform het 18 art.

van t zelve placaat zal worden gebannen uijt den lande van holland en west vriesland voor den tijt van 6 jaren, sonder binnen dezelve tijt daar weder in te mogen komen, op pene van swaarder straffe, mitsgr. in de koste van mise van justitie. Mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois, gehoord hebbende den criminelen eys van de heer officier en de vrijwillige bekentenisse van den gevangene, doende regt uijt den naam en van wegen haar ed. gr. mog. de heere staten van holland en west vriesland, hebbenden gevangen gebannen ende bannen denzelve mits desen uijt de lande van holland en west vriesland voor den tijt van zes jaren zonder binnen die tijt daar weder binnen te mogen komen op pene van swaarder straffe. Condemneren voorst te zelve in de koste en mise van justitie en ontseggen den heer officier sijne vordre eijs en conclusie tot laste van de gevangenen gedaan en genomen. Actum coram de heere lucas assenberg, mr. gt. huijsman, anth. verhaar, johannes blok en mels klaasse koolwijk mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois op den 13 january 1717. Gepronuntieert van de puije van den raadhuys der stad schoonhoven, ten overstaan van de heeren baillu, assenberg, huijsman, verhaar mansmannen op den 16 january 1717. In de marge staat: ingekomen den 15 decembris 1716, uijtgegaan den 16 januari 1717. Mansmannen verklare de gevangene harens wetens gene goederen te hebben de ---- (hier breekt de zin af)

357 138 sententie van jan piterse de reus alias jan kraakof. alzo jan piterse de reus alias jan kraakof, oud omtrent 32 a 33 jaren, geboortig van bonrepas, tegenwoordig gevange binnen dese stadt schoonhoven, voor mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, buijten pijn of bande van ijser beleden heeft, mitsgrs. mansmannen bij goede informatie gebleken is, dat hij gevange op den 13 december 1708 bij schepenen der stede en lande van haastrecht geschavotteert strengelijk geseselt, en voors den tijt van dertig jaren uijt den lande van hollant ende west vriesland ende gestigt van uijtregt is gebannen, ter oirsake hij gevangene des heeren wege hadde gevioleert de menschen swaarlyk gequets ende verschijde dieveryen gepleegt. Dat hij gevangene de stouthijt heeft gehad t zelve bannissement niet na te komen, maar hartnekkig in zijn kwaat en boosleven voort te gaan ende weder te komen in den landen van holland ende op stolwijkersluijs zeker persoon met een bloot mes aan te randen, een ander jongman een snede in aansigt te geven, over welk fijten hij gevangene bij dese hoge vierschaar op den 11 november 1711 voor zijn levenlang gedurende weder is gebannen uijt desen lande van holland en den gestigte van uijtregt sonder oyt daar weder binnen te komen op peene van swaarder straffe. Dat hij gevangene nog al geen agtgegevende op de voorscr. correctie, maar t zelve bannissement weder heeft gevioleert en is voort 138v gegaan met de goedslieden op 's heere wegen aan te randen ende het blote mes tegens dezelve te trekken, waar over hij gevangene door den hove provinciaal van uijtregt op den 2 july 1712 is geschavotteeret, strengelijk geseselt ende ten eeuwigen dage, uijt de stad en lande van uytregt, mitsgrs. holland, zeeland ende westvriesland gebannen, zonder oyt daar weder binnen te mogen komen, op pene van swaarder straffe. Dat hij gevangene den voorscr. drie banissemerten niet respecterende, de stout heeft gehad van in de provincie van holland hem te onthouden en ook veelmal te komen onder de juresdictie van den lande van belois, selves binnen de stad en lande van haastregt en aldaar diverse malen publicq op s heeren strate te gaan ende staan, alle het welk zijn saken strekkende tot veragtinge van de justitie, dat niet en kan worden geleden, maar andre ten exempel, na waar dye behoord te worden gestraft. Zo is t dat mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois gehoord hebbende den criminele eijs van de heer cornelis woel, baillu der stad schoonhoven ende den lande van belois ende de vrijwillige bekentenis van den gevangene, doende regt uijt de naam ende van wegen de hoog overighyt haar ed. gr. mog. de heere staten van holland ende west vrieslant, den gevangene gecondemneert hebben ende condemneren denzelve mits desen gebragt te worden op een schavot, daar men gewoon is criminele 139 justitie te doen, omme aldaar aan een pael. door

de scherpregher, met roeden wel strengelijc geselscht te worden, bannen hem voorscr. alsnog zijn leven lang gedurende uijt den lande van holland ende westvrieslant, mitsgr. den gestigte van uijtregt, sonder daar oijt weder inne te komen op pene van aan den lijve te worden gestraft, dat er de doot na volgt, ende verklaren zijne goederen, indien eenige heeft, ten behoeve van de hoge overigheyt verbeurt. Ontzeggen den heer eysser zijnen verderen eys ende conclusie tot lasten van de gevangene gedaan en genomen. Coram de heeren lucas assenberg, mr. gerard huijsman, anthonij verhaar, johannes blok, mels klaasse koolwijk, adriaan ouderkerk, mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois op den raadhuijs der stad schoonhoven den 3 april 1717. Gepromintieert ende geexecuteert huijden den 14 april 1717. Present de heeren asseberg, verhaar, blok, bisdom, koolwijk ende ouderkerk mansmannen. Geapprehendeert den 8 mert 1717. Uijtgegaan den 14 april daar aan volgende. Mansmannen verklaren den gevangene haere wetens gene goederen te hebben.

358 139v confessie en sententie van teunis willemse verham, in de wandeling genaamd de cotris op den 5 november 1717 onder stolwijk gevangen en tegenwoordig zittende op de gevangen poort dezer stede. den gevangen oud twintig jaren, zijnde middelmatig van postuuer, blondagtig van wesen en van hair. Heeft voor mansmannen van den lande van belois buijten pijn en banden van ijzer geconfesseert: Dat hij gevangen van den jeugt af aan een los, luij en ongebonden leven heeft geleyt. Dat hij gevangen tot utregt ook in hegtenis is geweest en aldaar bij sententie van den hove provinciaal in dato 15 mej dezès jaars 1717 over begane misdaat en geweld gepleegd, ten huijze van baligje jans van dane, en dat ook als knecht wonende ten huijse van casteleyn hadde gestolen een paer zilvere geysen, met zeven a agt stuijvers uijt een broek. En dat hij gevangen in stolwijk, bij spanenburg een paar zilvere geysen hadde gestolen, publicq was geschavotteert en strengelijc gegeeseld, en voorts gebannen uijt de stad en lande van utregt, op pene van swaarder straffe. Dat hij gevangen daar en boven, en behalve het geene tot utregt bekend hadde, nog buijten pijn en bande van ijzer beleden heeft: Dat hij gevangen bij geen casteleijn in bergambacht door de deur die open was in huijs gekomen is en 140 aldaar uijt een bedstede gestolen heeft omtrent dertig gulden aan geld, twee goude oorstifties en twee oorringetjes, dog dat zijn moeder zulks vernemende daags daar aan, omtrend veertien a vijftien gulden van t geld en de goude oorstiftges en ringetjes wederom heeft gebragt. Dat hij bij arij pelle in de wandeling genaamd de nieuwe boer, in de maant van maert of april laastleden, na de middag onder de kerktijd, agter door het vengster in huijs is gebroken, dat aldaar in huijs zijnde een kist met een spijker heeft open gebroken en daar uijt gehaald een borstrok met zilvere knopen, dat in dezelve een kleijn kisje was dat hij mede heeft open gebroken, en voorts uijt het zelve genomen heeft omtrend veertig a vijftig gulden aan agt en twintig stucken en guldens. En dan nog uijt het huijs een webben linden, lang omtrend twintig el, dat daar op een stoel lag en een paer zilvere geysen uijt de schoenen. Dat het webbe linden en de borstrok met zilvere knopen en het webbe linden heeft verkogt aan jansje het neusje, wonende onder stolwijk aan de tentweg voor te samen zes gulden, en dat de geysen verloren heeft. Dat hij gevangen omtrend anderhalf jaar geleden bij jan den bootsman onder bergambagt agter aan t huijs een gat in de muer heeft gebroken en daar door het slot van de deur heeft open gedaan en alzoo in huijs gekomen, dat hij in huijs zijnde nog twee planken uijt een beschot heeft genomen om in de haart te komen. Dat hij daar in huijs de deur van een kas, die zo hij zeijde weijnig slot hield, heeft open gebroken en daar in niets vond als een goud ring, die hij mede nam. Dat hij doer de onderdeur om 140v de kas mede openbrak, maar daar in niets vond dat hem aanstond, en dat de voorscr. goude ring tot gouda heeft verkogt voor agt a negen gulden. Dat hij gevangen dingsdag van de schoonhovense kermis laastsleden, bij dirk theunisse de jong, wonende aan schoutjes waal onder bergambagt agter aan t huijs het riet van malkanderen heeft gedaan en alzoo in huijs is gekropen en dat aldaar uijt den huijs heeft mede genomen een snaphaan, een sneppe net, een

paar koussen, en een kaasje, dog dat in t weder uijt kruijpen van t gat daar hij in gekomen was, het kaasje hem is ontvallen. Dat hij de snaphaan tot stolwijk heeft verruijlt aan paulus willemsz tegen een hond en t snippenet verkogt aan maarten de vet, mede tot stolwijk, voor twee sesdhalve. Dat hij gevangene aan t huijs van wouter kooij aan de vlist bij de mattebrugge omtrent twee maanden geleden, een glaasje heeft open gedaen, dat aan stond en daar door in huijs is gekropen en dat daar uijt heeft mede genomen twee hemdrocken met zilvere knopen en nog twee andere de silvere knopen heeft afgesneden, maer dat een van die twee laaste maar halfwegen met zilvere en voorts met tinne knopen stond. Dat de twee voorst hemdrocken tot gouda in de lombert heeft doen brengen en op de een gekregen heeft twee en op de andere drie gulden en voorts de afgesneden knopen tot gouda heeft verkogt aen een silversmit voor vier en een halve gulden. Dat hij gevangen bij willem paulusse in bergambagt (wonende onder een dak met jan den bootsman) de 141 deur met de sleutel die hij zeiide dat in t rakje bij jan den bootsman lag, heeft open gedaan en aldaar van een hemdrok heeft afgesneden de zilvere knopen die tot gouda op de markt heeft verkogt voor twee en een halve gulden, en dat aldaar op de tafel vond leggen op een papiertje twee dubbeltjes en dat die ook heeft mede genomen. Dat hij gevangen bij jan huijberts jan tot stolwijk op de tentweg agter aan het huijs door het opschuijven van een plank de deur heeft open gedaan en alzoo in huijs is gekomen. Dat hij als die de deur die boven op de kelder lag, opligte en alzoo in de kelder ging, ende aldaar een deur de wervel afschopte en daar door in den haart quam en doe uijt dezelve huijzinge heeft mede genomen een kaas, een tinne kop, een paar zilvere geppen, een paar mans schoenen en een rouwband. Dat hij gevangen nu in t voorjaar het camisool van jan maartense de gernaarsman, agter van de wagen heeft genomen tusschen haestregt en gouda. Dat in zijn presentie door ary egberden, bij dirck bouwensz in benedenheul onder stolwijk, gestolen is een ijzere pot, die daar op de stoep lag, in welke pot bij dezelve arij egberden aan de tentweg nog in huijs is, en dat hij gevangen voor zijn deel daar van gehad heeft een pint genever. Dat hij met dezelve arij egberden in de winter als t koud was, wel een arm met hout gehaald heeft. Ook eens met de voorn. arij egberden, bij een boer die nu niet weet hoe dat hiette, zeven eenden uijt het hok gehaald te hebben. 141v Dat hij gevangen, deze somer zeker persoon genaamd knook in presentie van cornelis jooste koolwijk op de tentweg met het mes pottaquireerd en na hem gesneden heeft, zeggende nu ben je hier daar gesterven moet, dat de voorn. krook viel en dat hij gevangen doe van hem afgehouden wierd. Laastelijk heeft hij gevangen nog bekend bij jan de lijndraijer op ammers een zegen gestolen te hebben, die hij daar voor de deur vonde hangen, dat hij het paard van aagje klaas en jacob uijt de weyde haalde, de zegen daar op leijdt en alzo bragt in stolwijk op de tentweg bij arij egberden en dat hij doe het paard weder in de weyde bragt. Alle het welke zijnde van quade ende pernitiensen gevolgen, die in een land van justitie niet konnen, nog behooren geleden, maar aan den lijve op het regoureuste andere ten exempele gestraft te werden. Zoo concludeerd de heer cornelis woell, bailliu der stad schoonhoven, haastregt, en den lande van belois, nomine offity, uijt de naam en van wegen de hoge overighijd de heeren staten van holland en west vriesland, dat den gevangen daar over zal werden gebragt ter plaatze daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar met de koorde gestraft te werden, dat er de dood na volgd, en dan voorts zijn lichaam gebragt bujten ter gewoonlijke plaats en aldaar andere ten exempel aan een galg te werden opgehangen en zijnen goederen, indien hij eenige heeft, geconfisqueerd ten behoeve van de hoge overighijd. 142 Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord de criminelen eysch van de heer officier en de vrijwillige bekentenisse van de gevangen gedaan bujten pijn en banden van ijzer, doende regt uijt de naam en van wegen haar ed. groot mog. de heeren staten van holland ende west vriesland, condemnere den gevangen gebragt te worden ter plaatze daar men gewoon is criminele justitie te doen, omme aldaar met de koorde gestraft te werden, dat er de dood na volgd, en dan voorts andere ten exempel publiquelijk aan de galg te werden opgehangen ende verklaren zijne goederen indien

hij eenige heeft, ten behoeve van de hoge overighijd verbeurd. Actum bij de heeren lucas assenberg, mr. gerard huijsman, anthony verhaar, adriaan bisdom, arij ouderkerk ende mels janse koolwijk, mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois op den raadhuijse der stad schoonhoven op den eerste december 1717. Geaprendeert den 4 november 1717 tot stolwijk, en afgehaelt den 5 dito. Geexecuteert den 8 desember 1717. Mansmannen verklaren den geexecuteerde hares wetens gene goederen heeft gehad.

359 142v vergadering van mansmannen van den lande van belois op den 19 december 1717. Present de heer woell, bailliu, assenberg, huisman en verhaar, mansmannen.

360 door de heer bailliu gerappt. dat cornelis cok, burgemeester van de oostzijde van de vlist en willem ariense armmr. van de vlist en bonrepas zijn ed. hadden bekend gemaakt, dat op gisteravond den 18 dezen op de woning van maria pieters aan de oostzijde van de vlist voorscr. in een schuer boven in t hooi was gevonden een dood manspersoon, die na alleschijn reeds eenige weken daar hadde gelegen, dewijl al zeer onaangenaam van reuk was en de oogen zeer waren ingevallen, dat dezelve bekend was geworden na de getuigenisse van eenige menschen voor eenen jan cornelisse burggraaf, wiens broeder was wonende tot gouderak. Dat hij heer bailliu het lijk hadde doen examineren door burgemeester, geregte ende bode van de vlist ter pres(en)t(ie) van een van de dienaers der justitie van den lande van belois. En dat die alle getuigen, dat het zelve onhandelbaar was, en de wormen daar uit kropen, dog dat niet het minste teken was te bemerken dat de voors. persoon mishandeld of een geweldige dood gestorven was. Dat hij heer bailliu een expresse hadde gezonden na gouderak aan pieter cornelisse burggraaf, en dat die met dezelve expresse, dewelke hem de tijding van t voors. geval quam brengen, wederom schreef, dat hij onmagtig was zijnen broeder te komen begraven, met verzoek tot zulks door de armmeesters mogen werden gedaan. Dat bij het lijk was gevonden een zakje ende daar in een oud vuil hemt, een onderbroek en 5 en een halve stuivers geld, een paar zilvere hemt knoopjes en een briefje zoo t scheen een lombert briefje van twee zilvere gespen, daar eene gulden op ontfangen was, met een kam. Gevende de heer bailliu aan mansmannen in bedenken, of het lijk nader diend beschout, dan of men 143 genoeg zoude nemen met de voorscr. schouw van de burgemeester, armmeester en bode van de vlist. Waar op gedelibreert, is goed gevonden en verstaan contentement te nemen met de gedane schouw. En de armmeesters van de vlist te authoriseren en verzoeken het lijk te doen begraven en het geringe daarbij bevonden tot geld te maken om zoo veel mogelijk tot de kosten van de begravenis te strecken.

361 Vergadering van mansmannen van den lande van belois. Present de heeren woell, bailliu, assenberg, huisman, verhaar ende ouderkerk mansmannen op den 25 april 1718.

362 door de bailliu gerapporteert, dat zijn ed. hadde kennis gekregen, dat het lichaam van teunis willemsz verham, in de wandeling de cotris, op den 8 december 1717 geexecuteert en buiten aan de galg van den lande van belois opgehangen, daar van des nagts tusschen den 9 en 10 dezer maand was afgeligt en daar onder was leggende. Gevende mansmannen in bedenken wat hier omtrend behoord te worden gedaan. Waar op gedelibereert, is goedgevonden en verstaan dewijle door de voorscr. fait de justitie is gevilipendeert en dat die allesints behoord te werden gemaintineert, de voorscr. dode romp door den scherpreger weder aan de galge te doen ophangen, omme aldaar in gevolge van de sententie over de voorn. persoon gevelde, andere ten exempele te verstrecken. 143v Voorts om redenen voorscr. bij publicatie een premie van honderd gulden te beloven aan degene die de dader of daders van t voorscr. fait weet aan te wijzen, zoodanig dat die in handen van de justitie konnen te geraken en secretesse van desselfs naam. En dat in gevalle de graaffelijkhijd de heer bailliu de kosten hier omtrend

te doen in zijn rekening niet mogte willen laten valiseren, dat dezelve als dan over het land van belois zullen werden omgeslagen.

363 P U B L I C A T I E bailliu en mansmannen van den lande en hoge vierschaar van belois, in ervaringe gekomen zijnde dat de doode romp van teunis verham alias de cotris op den 8 december des verleden jaars geexecuteert en buiten aan de galge van den lande van belois opgehangen, daar van des nagts tusschen den 9 en 10 dezer maand was afgeligt. Ende nadien zulks ten hoogste is streckende tot viligen die schending en veragting van de justitie, die allesints behoord te werden gerespect en gemaintineert, zoo is t dat haar ed. agtb. zig ten uitterste aan de handhaving van de justitie latende gelegen leggen, goed gevonden hebben mits dezen te belooven een premie van honderd guldens te betalen aan degeene die de dader of daders van t voorscr. fait weet aan te wijzen, zoodanig dat die in handen van de justitie komen te geraken, met belofte dat desselfs naam, des begerende, zal werden gesecreteert. Actum schoonhoven den 15 april 1718. En gepubliceert den 20 april 1718.

364 144 regtdach den 30 augusty 1719. Present: de heeren (de heeren) bailliu, lucas assenberg, anth. verhaar, arie ouderkerk, coolwijk mansmannen.

365 den heere cornelis woell bailliu der stad schoonhoven, haestregt en den lande van belois, nomine officie eijsser in cas crimineel contra jan jacobse bot, gewoont hebbende aan de oostsijde van de vlist, jegenwoordich matitant en gede. bij edicte in persoon omme eijs te hooren oft versoeck te doen. de heer eysser vermits de non comparitie van den gede. in persoon, versogte tegens deselve default en voor t profijt van dien apprehensie corporeel met admissie tot het doen van een tweede edictale citatie mede in persoon. Mansmannen fiat default, apprehensie corporeel met admissie tot het doen van een tweede edictale citatie mede in persoon.

366 144v regtdach den 13 septener 1719. Present de heeren assenberg, huijsman, verhaar, bisdom, ouderkerk, coolwijk mansmannen vande landen van belois.

367 den heer cornelis woell bailjuw der stad schoonhoven, haestregt en den lande van blois, nomine officie eysser in cas crimineel contra jan jacobse bot, gewoont hebbende aen de oostsijde van de vlist, jegenwoordig latitant en defauliant mitsgaders gede. bij edicte in persoon omme het tweede default te horen doen. den heere eysser vermits de non comparitie van de gede. in persoon versogte tegens denselven het tweede default met admissie tot het doen van een derde edictalde citatie. Mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois verleenen het tweede default en een derde edictate litatie in persoon.

368 145 regtdach den 27 september 1719. Present de heeren lucas assenberg, anth. verhaar, arijen ouderkerk, mels claasse , klaasse koolwijk, mansmannen.

369 den heer cornelis woell bailjuw der stad schoonhoven, haastregt en den lande van belois, nomine officie eijsser in cas crimineel contra jan jacobse bot gewoont hebbende aen de oostsijde vande vlist latitant en defailjant, mitsgaders gede. bij edictie in persoon omme het derde default te begeeren. de heere eysser vermits de non comparitie van den gede. in persoon, versogde tegens denselven het derde default en voort proffijt vandien dat denselven sal werden versteecken van alle exceptien, weeren en defentie ende den heere eysser geadmitteert tot het doen van een vierde edictale citatie ex superabundanti, omme te sien dienen van indendit. Mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois, verleenen het derde default ende een vierde edictale litatie in persoon, ex supra bundantie.

370 145v regtdag den 11 october 1719. Present de heer woel, baillu, assenberg, verhaar, blok, ouderkerk en koolwijk mansmannen. de heer c. woel bailiu der stad schoonhoven, haastregt en de lande van belois, nomine of(fity) eysser in cas crimineel contra jan jacobse bot, gewoont hebbende aan de oostzijde van de vlist latidant en defaljant mitsgrs. gede. bij edicte in persoon voor de vierde mael omme bij den heer eysser te sien te dienen van indendit. den heer eysser dienende van indendit, levert de zelve over met de vereficaty daar toe dienende en versoekt daarop sententie.

371 regtdag den eersten november 1719. Present: de heeren mansmannen alle dempto de heer bisdom.

372 de heer woel bailliu der stad schoonhoven, haastregt ende lande van belois nom. off. eysser in cas crimineel contra jan jacobse bot gewoont hebbende aan de oostzijde van de vlist, latitant en defaljant mitsgrs. gede. by edicte in persoon omme dispositie op den intendie bij de heer eysser overgelevert. in state.

373 146 regtdag den 4 november 1719. Present de heeren baillu, assenberg, huijsman, verhaar, blok, bisdom, ouderkerk en coolwijk, mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois.

374 den heere cd. woel baillu der stad schoonhoven, haastregt ende den lande van belois, nomine offitie eysser in cas crimineel contra jan jacobsz bot gewoont hebbende aan de oostzijde van de vlist, latidant en defaljant mitsgrs. gede. bij edicte in persoon voor de vierde maal omme dispositie op den intendit bij den heer eysser over geleyt. gesien bij mansmannen van de hoge vierschaar van lande van belois, den intendit bij den heere cs. woel baillu der stad schoonhoven, haastregt ende den lande van belois over gelegd met de vereficaten daar toe dienende, contra jan jacobse bot, gewoont hebbende aan de oostzijde van de vlist, latitant defaljant, mitsgrs. gedaagde bij edicte in persoon voor de vierde maal exsupra abundantie, houdende dat hij gedaagde in persoon den 6 aug. 1719 des avonds tussen tien a elf uren zig niet ontsien heeft, te komen ten huijse van rogier schieveen aan de vlist en aldaar zonder dat hem daar toe eenige redenen waren gegeven, aan te regten veele grote insolantien en moetwiligheden, en al hoe wel hem door t presente geselschap is geraden zig gerust en vreedzaam te houden, hij des niet tegen staande in zijn boos opset is voort gevaren en vervolgens in de morgenstont omtrent melktijt buijten t huijs van voorn. schieveen heeft vervolgt en na gelopen, den persoon van cornelis jansse snoek (medegeboortig aan de vlist) en den zelve op 's heerenweg ontrent de hofstede van de heer donker heeft toe gebragt een quetsuie of steek in zijn regterborst, zodanig dat hij snoek daar van aanstonts is komen te sterven, zulx hij gedaagde in persoon bij edicte satissant ende defaljant daar op ook aanstonts de 146v vlugt genomen en zig geretineert heeft ende als nog is weg blijvende, zodat hij heere eysser hem niet en heeft kunnen aprehenderen. Wijders gesien de rechte. ende de daar aan geannereerde verklaringe bij jacob klaasse bot, vader van jan jacobse bot gedaagde in persoon bij edicte latitant ende defaljant aan mansmannen over gelegd. Zo is t dat mansmannen voorn. na rijpe deliberatie van raden, over wogen hebben alle het gene in desen mogte moveren, doende regt uijt de naam ende van wegen de hoge overighijt haar ed. gr. mog. de heere staten van holland ende west vriesland, hebben voor t profijt en uijt kragte van de defauten door den heer eysser tegens den gede. in persoon bij edicte, latitant en defaljant, geobbineert den zelve verstoken gelijk hij verstoken word bij desen, van alle exeptie declinatoir, delatoir ende perentoir, mitsgrs. weren ende defentien, die den gede. compareerde hadden kunnen doen ende proponeren. Bannen denzelve zijn leven lang gedurende uijt de provinty van holland en westvriesland, mitsgrs. den gestigte van uijtrecht ende verklaren zijne goederen ten profijte van de hoge overighijt verbeurt

(de koste en misse van justitie alvorens afgetrocken zijnde). Ende in cas naderhant in hande van de justitie mogte komen te geraken, condemneren denzelve zal worden gestraft met den swaarde, dat de doot na volgt. Actum coram de heere lucas assenberg, mr. gerard huijsman, anthonij verhaar, johannes blok, adriaan bisdom, arij ouderker en melt klaasse koolwijk mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois op den 4 november 1719 en op heden van de raadhuijse der stad schoonhoven gepubliceert en afgelesen, dato uts.

375 147 vergadering van mansmannen van den lande van belois den 4 december 1722. Present den heere baillu huijsman, mansmannen: asschenberg, verhaar, blok, ouderkerk en claas den boer.

376 den heer baillu heeft aan mansmannen gedaan voorlesen van informatie in dato 30 november 1722 bij zijn ed. genomen wegens t fait van jan hendrikse de pater gepleegt aan de vrouw van jansje borst als mede doen horen t rapport van de 2 chirurgijns over de wond gaande. En versogte aprehtentie op de persoon van de voorgemelde jan hendriksz de pater, als mede dat des zelfs goederen mogte daar inventariseren. mansmannen houden het verzoek van den heere baillu in state

377 147v regtdag 24 febr. 1723. Present: de heer baillu en mansmannen alle dempto de heer bisdom.

378 de heer mr. gerard huijsman baillu van de lande van belois, n.of. eysser contra maarten de vreugd wonende in den dorpe van stolwijk onder de voorscr. landen van belois gede. hoogstrate voir den gede. met den zelve injuditio present, verzoekt behoudens exeptie en defensie, copie uijt den eijs. Den heer eysser dede conform de waarhijt zeggen, dat den gede. zig niet ontsien maar ter contrarie wel stoutelijk vervordert heeft op de 1 julij 1720 des smorgens in de herberg de swaen op den voorscr. dorpe van stolwijk sekere maarten spanenburg mede wonende aldaar, sittende op een stoel (zonder dat hem als toen eenige redenen zijn gegeven) van agteren bij het hoofd te vatten en den zelve geweldiijk te slaan ende te agresteren, t welk zo niet en behoord mits welke ze concludeerde den heer eysser dat den gede. ter dier zake, bij sententie van ued. agtb. zoodanig zal werden gestraft ofte gecorrigeert ende genulcteert als bevonden zal werden te behooren. Makende voorts mede eys van kosten of tot anderen etc. Hoogstraten voor den gede. en met derzelven in indicio present, verzoekt behoudens exceptie en defensie, copie uit den eijs.

379 148 rechtdag den 17 maert 1723. Present: de heeren asschenberg, verhaar, de groet en ouwerkerk mansmannen. de heer mr. gerard huijsman, bailliu van den lande van belois n(omine) o(ffity) eysser contra maarten de vreugd wonende in den dorpe van stolwijk onder den voorscr. lande van belois, gede. te antwoorden. hoogstraten voor den gede. en met den zelve in juditio present, verzoekt dat deze zake mag werden gestateert ter tijd en wijlen toe bij u. ed. achtb. zal wezen gedispt. op de reqt. bij hem in juditio over gegeven. Schelluine voor den heer eysser verzogte dat aan den gede. mag werden geordoneert dien onvermindert te antwoorden op pene van verstek. Mansmannen stellen deze zake in state.

380 148v regtdag den 7 april 1723. Present: de heeren assenberg, verhaar, blok, de groet, claas jacobsz den boer mansmannen. de heer mr. gerard huijsman baillu van de lande van belois n.of. eysser contra maarten de vreugt van stolwijk onder den voorscr. lande van belois gede. te antw(oorden). in state

381 regtdag den 28 april 1723. Present de heeren asschenberg, verhaar, blok, de groet, arien

ouderkerk en claas jacobsz boer mansmannen.

382 de heer mr. gerard huijsman bailjuw van de lande van belois n. off. eysser contra maarten de vreugt woonende in den dorpe van stolwijk onder den voorscr. lande van belois gede. omme disp. op het over geleverde reqt. te hebben. mansmannen van de hooge vierschaer van de lande van belois, gesien hebbende den rechte. van de gede. en daer op gehad de rescriptie vande heer officier, stellen den gede. buijten regt in dese vierschaer. 149 (deze bladzijde is blanco)

383 149v regtdag gehouden den 28 july 1725. Present de heeren baillu, asschenberg, verhaar, blok, de groet en ouderkerk, mansmannen.

384 de heer en mr. gerard huijsman, bailliuw der steede schoonhoven, haastrecht en de landen van belois, n.o. impt. van appoint. van citatie in persoon contra cornelis krijnen de ridder, wonende aan de vlist gede. in persoon. den heer eysser alvorens eys of eenig ander versouck te doen, versouck dat den gede. in persoon zal hebben te responderen op de articulen die hem van t wegen den heer eysser sullen worden voor gehouden Den gede. in persoon in juditio present verhaelt te vreden te sijn te responderen op alle zodanige articulen als hem van wegen den heer eysser sullen worden voorgehouden, mits hebbende van dezelve en van de respective daar op te doen copie na voltrokken examen. Den heer eysser is tevreden dat aan den gede. in presoon na volkomene voltrokken examen, sullen worden gegeven copie van de articulien en disponsiven.

385 idem heer en mr. gerard huijsman, bailluw van de landen van belois n.o. impt. van appt. van citatie in persoon contra jacob krijnen de ridder gede. in persoon. den heer eysser als voren den gede. in persoon alsvoren.

386 150 de heer mr. gerard huijsman baillu van den lande van belois n.of. eysser contra arij arijen ruijter wonende aan de vlist gede. eysch doende. den heer eysser vermits de non comparitie van den gede. versoukt default en voort profijt van dien een tweede citatie. Mansdmannen van den lande van belois verlenen het eerste default en voort profijt van dien een tweede citatie.

387 regtdag den 2 october 1725. present de heer baillu, scchenberg, verhaar, de groet, bisdom en de boer, mansmannen van de hoge vierschaer van belois. de heer mr. gerard huijsman, bailliu van de lande van belois, n.of. eysser contra arij arijen ruijter wonende aan de vlist gede. om het tweede default te sien begeren. den heer eysser versoukt, vermits de non comperitie van den gede. het tweede default en admissie tot het doen van een derde citatie. Mansmannen van den lande van belois verlenen het tweede default en voor t profijt van dien een derde citatie.

388 150v regtdag den 12 maj 1727. Present: de heeren bailliu, assenberg, blok, de groet, van bosch en claas jacobsz den boer mansmannen. de heer mr. gerard huijsman bailliu der stadt schoonhoven, haastregt en den landen van blois rat. of. impet. van appt. van citatie in persoon contra cornelis krijnen ridder wonende aan de vlist gede. in persoon eys doende. den heer eysser dient van eys pro ut in scriptie. Den gede. versoukt copie uijt den eys.

389 idem heer eysser contra jacob krijnen ridder gede. in persoon, eys doen den heer eysser uts. Den gede. versoukt copie uijt den eys

390 151 regtdag den 9 juny 1727. Present de heeren baillu, asschenberg, de groet en van den bosch mansmannen.

391 de heer mr. gerard huijsman, baillu der stad schoonhoven, haestregt en den lande van belois, rat. of. impet. van appt. van litarie in persoon contra cornelis krijnen ridder, wonende aan de vlist gede. in persoon omme te antwoorden. den heer eysser versoekt dat aan den gede. in persoon mag worden geordonneert ten naasten te antwoorden op pene van verstek. Mansmannen fiat op pene van (van) verstek.

392 idem heer eysser contra jacob krijnen ridder gede. in persoon omme te antwoorden. den heer eysser uts. Mansmannen op pene van versoek.

393 151v regtdag den 23 junij 1727. Present den heer bailluw, assenberg en de groet, mansmannen.

394 de heer gerard huijsman bailluw der stad schoonhoven, haastregt en den lande van belois, n.o. impt. van appt. van citatie in persoon contra cornelis krijnen ridder woonende aan de vlist gede. in persoon om te antwoorden of verstek te sien begeeren. hoogstraten voor den gede. versoekt alvorens copie van de artikelen waer op den gede. een en andermael is gehoord met de respontiven daer op gedaan indien onvermindert dient van antwoord als in geschrifte. Den heer eysser copie.

395 idem heer eysser contra jacob krijnen ridder gede. in persoon omme uts. hoogstraten uts. Den heer eysser uts.

396 152 regtdag den 7 july 1727. Present de heeren baillu, asschenberg en van den bosch mansmannen. de heer mr. gerard huijsman, baillu der stad schoonhoven, haastregt en den lande van belois r.of. impetrant van appt. van citatie in persoon contra krijn cornelisse de ridder wonende aan de vlist gede. in persoon omme te antwoorden. hoogstraten voor den gede., onverminderd zijn versoek den laastledene regtdag gedaan, antwoordende op de genome eys en conclusie, concludeert ten fine van niet ontfankelyk, cum expensis. Den heer eysser persisteert voor replicq. Hoogstraten voor duplicq. De heer eysser dient van productie. Hoogstraten copie.

397 idem heer eysser contra jacob krijnen ridder. partijen als in de voren staande zaak.

398 152v sententie dirk jansse vinck wonende tot stolwijk oud 35 jaren. also dirk jansse vink oud 35 jaren wonende tot stolwijk, tegenwoordig gevangene binnen de stad, bekent heeft dat hij op zondag den 4 juny 1728 is gegaan van t huijs van dirk dirkje teun om zijn scheergelt, dat die hem korte woude 14 stv. voor een dag arbijdens, dat hij gevange sulx niet willende toelaten, hij teeuw hem gevange agter uyt stiet, dat hij gevange toen weder toe tastende, hij teeuw hem geslagen heeft, zo dat zijn linkeroog nog blauw en bloedig daer van is. Dat hem daar onder de voet leggende zijn mes uijt zijn zak is gehaalt, sonder dat hij weet van wien, dat hij daar van daan gaande in het uytkomen van het gangetje hem ontmoet sijbrant janssen. Dat die hem gevange met een besemstok sloeg op het hooft, dat hij gevange sijbrant jansse met zijn vuijsten van hem stiet, dat zo voort henen ging na huijs toe, dat hij weer van huijs na dirk dirkse teeuw is toegegaan en daer komende zijde ik moet mijn gelt hebben, en dat denzelven het hem toen heeft gegeven en dus hij gevange drie stv, weerom gaf, dat zij tesamen de questie souden afdrinken en dat merrigje hem gevangen zijn mes toen weerom gaf. Dat daar toen in huijs kwam sijbrant jansse, dat die hem aansprekende zijde hontsfot wat heb je te seggen, wat heb je mijn te schelden en dat hem die toen weder slaan woude, dat hij gevangen

antwoorde, geef mij zo lan(g) quartier dat ik mijn pijp aansteek, dat hij opstaande zijn mes in zijn hand hebbende het zelve door sijbrant jansse met een stok daar uijt geslagen, na dat hij alvorens den zelve daar mede in den arm gequest hadde. 153 Alle het welken zijn zaken die in een land van justitie niet en kunnen worden geleden, maar andre ten exempel gestraft moeten worden. Zo concludeert den heer lucas assenberg, president mansman van belois, vermits de vacature van het baillus ampt als eysser. Nog uyt de naam en van wegen de hooge overighijt haar ed. gr. mog. de heere staten van holland en west vriesland, dat den gevangen daar over, volgens de placaten zal werden gebannen uijt den lande van belois voor den tijt van zes jaren, sonder dat hij binnen die tijt daar weder binnen zal mogen komen op poene van swaarder straffe, voorts gecondemneert worden in de costen en mise van justitie em zijn goederen, zo hij eenige heeft, ten behoeve van de hoge overighijt verbeurt verklaart worden. Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord hebbende den criminelen eys van den heer eyscher ende vrijwillige bekentenis van den gevangene, doende regt uijt de naam ende van wegen haar edele groot mogende de heere staten van holland en west vriesland, hebben den gevangene gebannen en bannen denzelve mits desen uyt den lande van belois voor den tijt van drie jaren sonder binnen die tijt daar weder binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe. Condemneren voorts den zelve in de coste en mise van de justitie, en verklaren zijne goederen, indien hy er eenige heeft, ten behoeve van de hoge overighijt verbeurt. Ontseggen den heer eysscher zijnen vordre eijs en conclusie tot laste van den gede. gedaan en genomen. Coram de heer johannes block, louis de groet, adn. ouderkerk en klaas den boer, mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois op den 17 julij 1728 en op huijde van de puije van stadhuijs gepromintieert. Gevangen 5 julij 1728 en uyt gegaande 17 july 1728.

399 153v vergaring van mannen van belois den 7 october 1728. Present: block, van den bosch en den boer. den heer loris de groet verthoont zijn ed. commissie als baillu der stad schoonhoven, haastregt en den lande van belois in dato 17 september 1728.

400 vergadering van mannen van belois den 29 junij 1729. Present: johs. van kampen, gerard van bosch, johs. brouwer, corns. van rijen, claas den boer en ary korsse, mansmannen.

401 den heer bailjuw de groet heeft aan mannen van belois over geleverd sekere missive met diverse attestatien van de heer willem pieter van den laken drossaart van ameyjde en thienhoven, continerende omme te doen ligten en in verseeckering aan de voorn. drossaart (onder acte van non prejuditie) te willen doen over leveren den persoon van jan crook, althans woonende onder den landen van belois wegens seeckere (bij hem) gepleegde geweldnarijen aan annigje van den ham huijsvrouw van claas caljee 154 woonende in thienhoven onder den lande van vianen, blijkende bij de voornt. gecolleerde attestatie. Waarop gedelibereert sijnde bij mannen van belois voornt. naest het nomineren vande voornt. attestatie autoriseren den voornoemden bailjuw vande landen van belois omme den meer gemelten jan crook bij proviisie te mogen doen ligten en in verseeckeringh stellen, en sulcx verrigt sijnde, als dan te doen soo als bij mannen voornt. sal werden verstaan.

402 154v regtdag 26 octiber 1730. Present mansmannen va belois alle. den heere louis de groet baillu der stad schoonhoven en den lande van belois no(mine) of(fity) eysser in cas crimineel contra dirk corse oud, zo hij zegt, 42 jaren, geboortig van linge, gevangene alhier. also den gevangen bujten pijn en banden van ijser bekent heeft, dat hij anderhalf jaar heeft gebedelt, dat hij te haselune in duijstland omtrent 35 weken geleden, een huijs heeft in brand gestoken van eenen hendrik ketelaar, om linge gevangene alhier dat hij hem niet wilde herbergen. Dat hij 10 a 25 weken tot naarden heeft vast geseten, dat hij ook tot huijsse twee en een

half jaar geleden, een huijs heeft in brand gestoken, en dat hij tot coevorden is gegeselt, dog dat den officier van naarden, waar omtrent huijssen is gelegen, alleen schrijft dat een dirk jansse tot naarden zoude zijn geselt en gebannen en dat die ook wierd betigt van brand te hebben gestigt en dat den officier van huijssen alleen schrijft, dat een uur boven armhem, een en een half jaar geleden, een huijs is (in) brand gestoken en dat de heer hoofd officier der stad amsterdam schrijft, dat den gevange aldaar niet is bekend, nog ook eenen vinck die den gevange zegt zijn laaste meester geweest te zijn en dat alzo zeer onseker is, of den gevange wel heeft geperpetreert de brandstigtingen die hij bekend heeft begaan te hebben en dat egter zodanegen persoon in desen landen niet behoort te worden getollereert. Zo concludeert de heer eysser dat den gevangen uijt den lande van hollant en west vriesland zal worden gebannen zijn leven lang gedurende, sonder weder in te mogen komen op pene van swaarder straffe, en dat den gevange zal worden gecondemneert in de coste van mise van justitie. Mansmannen alvorens te disponneren, vinden goet zig nog nader te informeren en dat door den secretaris geschreven zal worden na linge, coevorde en haselune. Ende wijle gezegt word dusdanig persoon als gevangen zit alleen een moordenaar in den coerant zoude staan, t zelve mede te onderzoeken.

403 155 regtdag den 11 november 1730. Present de heeren de groet baillu, van den bosch, brouwer, van kempen, van hessel, aart corsse van de vlist en willem stolker mansmannen van den lande van belois.

404 den heer louis de groet, baillu der stad schoonhoven en den lande van belois, no. of. eysser in cas crimineel contra dirk corste zo hij zegt oud 42 jaren, geboortig van linge, gevange alhier. den heer eysser, vermits gene nader informatie nog antwoorden op de geschreven brieven zijn ingekomen, versoeft als nog dispositie op zijn ed. eys 26 oktober 1730 over geleverd. Mansmannen van den lande van belois gesien den criminelen eys van den heer baillu, gehoord den gevangene en gelet op zijne confessie, waarop geen staat is te maken, de wijle die gedurig zijn varierende, dat ook van het corpus delicti niet en blijkt, dat hij egter gesont lijfs heeft gaan bedelen, doende regt uijt de naam en van wegen haar ed. gr. mog. de heere staten van holland en west vriesland, bannen den gevangene uijt den lande van holland en west vriesland, voor een tijd van vijf en twintig jaren, zonder binnen die tijd daar weder binnen te mogen komen op peene van swaarder straffe. Condemneren den zelve wijders in de coste en mise van justitie en ontseggen den heer eysser zijnen vorderen eijs en conclusie tot laste van den gevangene gedaan en genomen. Actum coram de heeren dr. gerard van den bosch, johannes brouwer, johannes van kempen, cornelis van hessel, aart corsse van vlist en willem stolker mansmannen van de hoge vierschaar vande lande van belois, schoonhoven den 11 november 1730. Gepronuntieert den 11 november 1730. Uijt gegaan dato uts. Mansmannen van de hoge vierschaar van de lande van belois verklaren den gecondemneerde harens wetens gene goederen en heeft gehad. Actum bij de heeren van de bosch, brouwer en van kempen mansmannen den 28 aug. 1731.

405 155v vergaring van mansmannen van belois den 20 juny 1731. Present de heeren louis de groet baillu, van den bosch, brouwer, van kempen, van hestel, jan tuijnenburg, aart corste en willem stolkert mansmannen.

406 mansmannen van den hoge vierschaar van den lande van belois, hebben na deliberatie goet gevonden en verstaan, dat van nu voortaan gene beschouwinge van neder geslagenen, vermoorde of van quatsure gestorvene gedaan zal worden dan door den heer baillu, twee mansmannen en den secretaris geassisteert met een medecine dr. en een goet ervare chirurgyn. Is wijders bij denzelve heeren mansmannen goet gevonden en verstaan, dat omme te

ontdekken de moord nu laast den 9 deser onder bovenkerk van stolwijk aan de persoon van magteltie jans gedaan, het zelve in de corant zal worden gestelt, met belofte van 100 gl. tot een premie en secretesse van den aambrenger, en dat buurspraak zal worden gehouden, hoe die somme best te vinden. Laastelijk nog goet gevonden en verstaan zijnde dat den heer baillu aan mansmannen en den secretaris betalen zal haar ed. presentie geldt als van ouds, zegt den heere baillu daar op wel genegen te wesen zulx te doen op de regtdagen, dog dat vermeend op de comparitie ofte bijeenkomsten van mansmannen daar in niet gehouden te zijn en zijn de heeren dr gerard van den bosch en johannes brouwer mansmannen versogt desen aangaande de retroactens na te zien.

407 156 mansmannen van de lande van belois vergaders den 27 juny 1731. Present de heeren de groet baillu, van den bosch, brouwer, tuijnenburg en aart corsse van de vlist.

408 op het raport van den heer baillu dat die van den vlist niet meer wilde contribueren om de gedane moord in de courant te doen stellen, als haar helft in 50 gl. Is bij mansmannen goet gevonden en verstaat te persisteren bij haar ed. agt. resolutie desen aangaande genomen den 20 juny 1731. Alzo s nagts voor den negende juny 1731 tot stolwijk eene magtelti jans met een snede in den hals is vermoord, werd den gene die den dader weet aan te wijsen zodanig dat in handen vande justitie geraakt, door den baillu der stad schoon(hoven), haastregt en den lande van belois mitsgrs. mansmannen van belois, belooft een premie van 100 gl. en dat zijn naam zulx begerende zal worden gesecreteert.

409 vergadering van mansmannen van belois. Present bailluw, mansmannen alle den 27 december 1731. den heere bailluw de groet draagt mansmannen voor dat imant in t water verongelukkende of daar in gevonden wordende het dikwils zeer lang moet aanlopen eer den baillu, mansmannen, secretaris en verder gevolg kan doen citeren, tot de beschouwinge of derhalve mansmannen niet zouden kunnen goet vinden, dat zo een persoon na alvorens daar toe permissie van den mansman in wiens quartier zulk voor komt, verkregen te hebben, bij der zelfs vrienden of bekende in huijs wierden genomen, omme aldaar beschouwen te worden. Waar op gedelibereert zijnde, is goet gevonden en verstaan, dat als wanneer in den lande van belois imand in het water zal worden gevonden, des zelfs vrinden ofte kennissen na alvorens den mansman in wiens quartier zulk voorkomt verwittigt en daer permissie verkregen te hebben tot naaste plaatse in huijs zal mogen worden genomen, omme aldaar wel bewaart te worden tot dat beschouw kan worden.

410 156v regtdag gehouden bij mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois. Present alle den 3 maart 1734. eijs gedaan maken bij den heere louis de groet, baillu der stadt schoonhoven enden lande van belois no. offity ende heeren mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois over geleverd op ende tegens piter luijtte bloemendaal alias piet rap ende dat zelfs huijsvrouw maria aarts trip gevangen. alzo den gevangene door den heer schout alhier opgebracht op de gerugten, dat zij eenig deel zouden hebben aan de moord die omtrent drie jaren verleeden onder stolwijk in den lande van belois begaan is aan een magteltie jans, en dat de zelve gerugten waren voort gekomen door ter wijl dat de tweede gevangene hare man menigmael publicq onbedektelijk gedaan heeft, ende tweede gevangene daar toe veel ruste ende moeselijkheden verwekt heeft, sonder dat zij gevangene tot nog toe hebben kunnen worden overtuigd aan het gemelde fijt deel te hebben. Zo versaekt den heer eysser nomine officie, dat den eersten gevangen piter thijsse bloemendaal alias piet rap door de ed. agtb. heeren mansmannen bij provisie mag worden ontslagen onder handtastinge en beloften van ten allen tijden (die gerequireert wordende) voor u ed. agtb. weder om in persoon te sullen compareren ende ter opsigte van de tweede gevangene maria aarts trip eys doende

concludeert, dat zij gevangene zal worden gebannen uijt de stad schoonhoven en den lande van belois voor den tijd van twee agtereen volgende jaren, en gecondemneert in de kosten en misen van justitie, zo wegens haar als den zelven haren man gevallen. Op alles etc. 157 Mansmannen van de hoge vierschaar van den lande van belois, gehoord den criminelen eijs van den heer officier, als mede geexamineert hebbende de antwoorden van de gevangenen ende getuijgenisse van diegenen die tegen haar hebben verklaart, vinden geen bewijs van schult, van de aangetigte moord. Ook ingenomen hebbende het advies van regtsgeleerden. Doende regt uijt de naam van haar ed. gr. mog. de heere staten van holland en west vriesland, ontslaan de gevangenen uijt haar detentie en gevangenis, mits dat zij geven gevangenen bij handtasting aan den heer officier, staande verschaar belove ten allen tijden des gerequireerd worden, weder te sullen compareren. Ontseggen den heer officier zijnen verderen eijs en conclusie tot lasten van de gevangenen gedaan en genomen. Coram de heeren (ge)rard van de bosch, johannes van kempfen, cornelis van stoffel, abraham van alphen, cornelis lorus en aart korse van vlist, mansmannen van den hoge vierschaar van den lande van belois den 3 maart 1734. Ingekomen 10 february 1734 Dese sententie van de puy van het stadhuijs gepronuntieert, present baillu en mansmannen als voen den 3 maart 1734. en zijn de gevangenen na dat zij bij handtastinge aan den heer officier belooft hadden ten alle tijden, als zij gerequireert worden, weder te sullen compareren, losgelaten ende vrij heen gegaan, dato uts. H I A A T

411 157v regtdag gehouden bij mansmannen den 12 july 1752. present den heeren brouwer, overvelt, van vlissingen, verhaar en boer mansmannen.

412 de heer adr. nicoli van overvelt st. bailliu der stad schoonhoven en de lande van belois r.o. eysser in cas crimineel contra jan fransz gede. bij edicti in persoon. den heer eysser, alvorens eysch te doen, versoekt en concludeert, dat den gede. bij edicte in persoon zal worden geordonneert omme ingevolgen het 52 art. van de ordinantie. op de stijl van procederen in crimineele zaken, te antwoorden op zodanige art. als hem gede. in persoon van wegens den heer eysser r.o. zullen werden voorgehouden. Den gede. bij edicte in persoon in judicio present, declareert in gereedhijdt te zijn om op de voor te houdene articulen te antwoorden. De heer eysser versoekt daer op condemnatie. Mansmannen fiat. 158 Den heer eysser bevindende dat den gede. bij edicte in persoon bij sijne responsiven heeft ontkent raken den teijden waar van hij bij procedente informatie den req. ten genoeg kan wenden ende vertuygt, versocht dat den gede. in persoon bij provisie mag werden gebragt in beslotene hegtenisse omme jegen den zelve geprocedeert te werden als na stijle. Mansmannen houden het voren staande versoeck van den heer eysser in deliberatie.

413 regtdag den 9 aug. 1752. Present de heeren brouwer, overvelt, van vlissingen, verhaar, boer ende heycoop, mansmannen.

414 de heer adr. nicolaas van overvelt, st. bailliu der stad schoonhoven ende den lande van belois r.o. eysser in cas crimineel contra jan fransz. gede. bij edicte in persoon. den heer eysser r.o. versoekt dispositie op het laast gedane versoeck. Den gede. in persoon in judicio present, en geprejudiceert en onder expresse reserise van syne actie wegens de gedane gansch nulle edictalen citatie, versoekt dat de woorden 'in cas crimineel' in de voorscr. presentatie geinsereert zullen werden geroueert, en voorts copie van de art. waarop den heer eysser heeft kunnen goed vinden hem te hooren en van de responsiven bij hem gede. in persoon daar opgegeven met de gede. dat hij gede. in persoon bij provisie zal werden ontslagen van de personeele 158v comparitie, en geadmitteert omme te mogen occuperen bij procureur enden handtastinge en belofte van ten allen tijden ter vermaninge van desen ed. agtb. geregte wederom te zullen compareren in persoon subpoene confessi ende conductie en sustineert dat het

versoek van provisioneele incarceration bij den heer eysser laastleden regtdag gedaan zal werden ontzeyt, makende op alles in cas van contradictie eys van kosten ofte tot anderen etc. Den heer eysser r.o. versoekt copie. Den gede. in persoon fiat. regtdag den 23 augustus 1752. Present de heeren mansmannen brouwer, van vlissingen ende heijcoop.

416 de heer mr. adriaan nicolaas van overvelt st. bailliu der stad schhohnhoven ende den lande van belois r.o. eysser in cas crimineel contra jan fransz gede. in persoon in t voorscr. cas. van lindt verv(angende?) heer eysser persisteert ten opsigte tot zijn versoek van incorciratie voor repliecq en antwoordende op de versoeken bij den gede. in persoon gedaan, concludeerde ten fine van 159 niet ontfanggelijk en bij ordine dat deselve aan den gede. in persoon zullen werden ontzegt, immers voor als nog cum expensis etc. Den gede. in persoon in judicio present, pristeert nopens zijn gedane versoeken voor replicq ende ten reguarde van versoek van den heer eysser voor dupliecq. Van lindt persisteert voor repliecq en duplicq resp. en versoekt omme ten naasten de tweedenen af te pleyten. De gede. in persoon constuteert in het versoek. Mansmannen ficeeren den dag te pleydoyt op huijden over drie weken, zijnde den 13 september aanstaande. PS: aan de keerzijde van dit register staat het hier na volgende:

417 160 hierop staat in modern handschrift: '42 boek' met daaronder: 'in burel' 160v is blanco.

418 161 lijste van de seven personen bij den ed. hove van hollant geelingeert tot mansmannen van den hove ende hoge vierschare van den lande van beloijds. 1650 schoonhoven : dr. otto van zeijst mr. cornelis van nechs johan van de croef haestrecht : antonij jansz verhaven vlist ende bonrepas: gijsbert cornelisz schijff cors willemsz stolwijk : adriaen cornelisz secretaris

419 161v mansmannen van den hove ende hoge vierschare van de lande van beloijds van den jaere 1651. schoonhoven : dr. otto van zeijst mr. cornelis van nechs johan van der croeff haestrecht : anthonis jansz verhaven vlist ende bonrepas: gijsbrecht cornelisz schijff cornelis willemsz stolwijk : adriaen cornelisz stolwijk

420 162 lijste van de seven personen bij de ed. groot mog. heeren staten van hollant ende westvrieslant geelingeert tot mansmannen van den hove ende hoge vierschare van den lande van beloijds den XV novembris 1652. schoonhoven : mr. cornelis van nechs gijsbrecht botter adriaen brouwer haestrecht : anthonis jansz verhaven vlist ende bonrepas: gijsbert cornelisz schijff cors willemsz stolwijk : adriaen cornelisz stolwijk d' heer gijsbert botter heeft op den VII decembris 1652 ende d' heer adriaen brouwer heeft den behoorlijcken eedt gedaen.

421 162v mansmannen van den lande van belois van den jaere 1653 schoonhoven : johan van de croeff gijsbrecht botter adriaen brouwer haestrecht : thonis jansz verhaven vlist ende bonrepas: gijsbert cornelisz schijff cors willemsz stolwijk : willem jacob philipsz

422 163 mansmannen van den hove ende hoge vierschare van den lande van beloijds, geelingeert bij de ed. mog. heere gecommiteerde raden op den XI novembris 1654. schoonhoven : johan van den croeff adriaen brouwer mr. ewout prins haestrecht : adriaen thonisz ham vlist ende bonrepas: jacob woutersz vlist gerrit woutersz stolwijk : adriaen cornelisz stolwijk Op huijden hebben d' heer mr. ewoudt prins, adriaen thonisz ham, jacob woutersz vlist ende gerrit woutersz den behoorlijcken eedt gedaen als mansmannen van belois. Ende is vorders den eedt gehouden voor vernieut. Actum II decembris 1654.

423 163v eedt van mansmannen van den hove ende hoge vierschare van den lande van beloijds: dat sweeren wij dit aenstaende jaer mansmannen van beloijds te sullen wesen, een

jegelijck recht ende justitie te doen, des versocht sijnde, rechtveerdigh vonnis te wijsen tussen twee mans dingtalen, naer onse beste wetenschap, rechtveerdigh segel te voeren, ende voorts alles te doen dat een goet ende getrouw mansman schuldigh is ende behoort te doen, soo waerlijck helpe ons godt almachtich.

424 164 mansmannen van den hove ende hooge vierschaere van den lande van beloijs, geeligerd bij de ed. groot mog. heeren staten van hollant ende west vrieslant op den 17 decembris 1655. schoonhoven : johan van der croeff adriaen brouwer mr eeuwout prins haestrecht : adriaen thonisz ham vlist ende bonrepas: gerrit woutersz adriaen jansz stolwijk : willem jacobsz philip Op huijden de XXIII february 1656 heeft adriaen jansz als mansman de behoorlijken eedt gedaen, ende is vorders den eedt gehouden voor vernieuwt.

425 164v mansmannen van den hove ende hooge vierschaer van den lande van beloijs geeligerd bij de ed. gr. mog. heeren staten van hollant ende west vrieslant op den V decembris 1656. schoonhoven : johan adriaensz cort mr eeuwout prins hendrick van der stael haestrecht : adriaen thonisz ham vlist ende bonrepas: adriaen jansz gerrit woutersz stolwijk : adriaen cornsz. stolwijk Op huijden den XXV april 1657 heeft de heer hendrick van der stael als mansman den behoorlijcke eedt gedaen, ende is vorders den eedt van de heeren johan cort ende mr. eeuwout prins gehouden voor vernieuwt.

426 165 mansmannen van den hooge vierschaere van den lande van belois geeligerd bij de ed. gr. mo. heeren staten van hollandt ende west vrieslant op den XIII novembris 1657 schoonhoven : johan van de croeff mr. eewout prins pieter roman haestrecht : anthonis jansz verhaven adriaan thonisse ham vlist ende bonrepas: adriaan jansz stolwijk : adriaan cornelis stolwijk 165v blanco

427 166 mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois geeligerd bij de ed. groot mog. heeren staten van hollandt ende west vrieslandt op den XXI novembris 1659 schoonhoven : johan van de croeff joan botter abraham van straelen haestrecht : anthonis verhaven johan versloot vlist ende bonrepas: jan huijgen streeflant stolwijk : willem jacob philips ende hebben alle den behoorlijcke eedt gedaan aan handen van de heer bailliu op den 12 mej XVlc sestigh, uijtgesondert de heer joan botter absent sijnde. Op den 4 augusti 1660 heeft d heer mansman johan botter den behoorlijken eedt gedaan.

428 166v mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois, geeligerd bij de ed. groot mog. heeren staten van hollant ende west vrieslant op den XI december XVlc sestigh. schoonhoven : johan van de croeff johan botter abraham van straelen haestrecht : anthonij van verhaven johan versloot vlist ende bonrepas: jan huijgen streeflant stolwijk : adriaen cornelis stolwijk 167 blanco

429 167v mansmannen van den hooge vierschare van den lande van belois, geeligerd bij de ed. groot mog. heeren staten van hollant ende west vrieslant op den XIII december 1662. schoonhoven : johan botter abraham van straelen nicolaas juijnbooll haestrecht : antoni verhaven vlist ende bonrepas: jan huijgen streeflant arijen jansz stolwijk : willem jacobsz philips

430 168 mansmannen van den hooge vierschare van den lande van belois geeligerd bij de ed. mog. heeren gecomm. raden vande ed. groot mog. heeren staten van hollandt ende west vrieslandt den XVIII january 1664. schoonhoven : johan van de croeff abraham van straelen elias block haestrecht : antony verhaven jan versloot vlist ende bonrepas: jan huijgensz streeflant stolwijk : willem jacob philip[sz ende hebbe den behoorlijken eedt gedaen op

den XXVI maert 1664, uijtgesondert johan van der croeff absent sijnde.

431 168v mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois geelingeert bij de ed. go. mog. heeren staten van hollant ende west vrieslant op den II decembris 1664. schoonhoven : johan van de croeff abraham van straelen jacob engelen den blauwen haestrecht : anthonij jansz verhoeven jan jansz houmes vlist ende bonrepas: jan huijgen streeflant stolwijk : willem jacobsz philips op huijden den 5 augusti 1665 is den eedt bij de heeren van de croeff ende van straelen gehouden voor vernieuwt. 169 en 169v blanco

432 170 mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois geelingeert bij d' ed. gr. mog. heere staten van hollant ende west vrieslandt op den X decembris 1667. schoonhoven : johan van der croeff hendrick van der staell abraham van stralen haestrecht : anthonij jansz verhaven johan prins vlist ende bonrepas: jan huijgen streeflant stolwijk : willem jacobsz philips den 8 october 1668 is den eedt bij de oude mansmannen gehouden voor vernieuwt ende bij jan prins als nieuw mansman gedaen. 170v blanco

433 171 mansmannen van de hooge vierschare van den lande van belois geelingeert bij de ed. mog. heeren gecomm. de raden van de ed. groot mog. heere staten van hollant ende west vrieslant op den XV november 1669. schoonhoven : johan van der croeff hendrik van der staell thomas van der marck vrijheer van leur haestrecht : anthony janasz verhaven jan versloot vlist ende bonrepas: bastiaen arijensz rietvelt stolwijk : willem jacobsz philip den XI december 1669 hebben eedt gedaen d' heer hendrick van der stael ende d' heer thomas van marck vrijheer van leur, mitsgr. bastiaen ariensz rietvelt ende willem jacobsz philip mansmannen. 171v blanco

434 172 edele groot mogende heeren. ingevolge van uwe ed. gr. mog. resolutie van dato den 28 februarij 1654 hebbe ick op huijden met de mansmannen van de hoge vierschaer van den lande van belois geprocedeert tot nominatie van veerthien personen, welcker namen uwe ed. gr. mo. hier wens over seijnde, ten eijnde uwe ed. groot mog. uijt deselve veerthien personen, seven tot mansmannen gelieven te eligeren ende haer namen mijn te doen overseijnde, omme d' selve te beedigen ende dien volgende voor den aenstaenden jare reght ende justitie te administreren, t welcke onder danighlijck verwaghtende, sal blijven. edele groot mogende heeren mijn heeren uwe ed. groot mog. onderdanigen dienaer den bailiu van schoonhoven ende den lande van belois was get. c van nech. schoonhoven den 18 november 1671 superscriptie: edele groot mogende heeren de heeren staten van hollant ende west vrieslant. In de marge staat: t' gesublinieerde in 't toekomende uijt de brieff te laten en den brieff t beginnen ende vervolgen als volgt: op huijden hebbe ick met de mansmannen van de etc.

435 172v nominatie van mansmannen van de hooge vierschaer van de lande van belois gedaen den 18 november 1671. present d' heeren van nech. bailliu, van de croeff, rietvelt, versloot ende willem jacobsz philip mansmannen. schoonhoven : johan van der croeff thomas van der marck vrijheer van leur mr. wolphard van der stael olivier van pamburgh pieter van asperen jacob van den broeck haestrecht : anthonij verhaven jan versloot jan meesz buijtelaer fop gerritsz luijt vlist ende bonrepas: bastiaen ariensz rietvelt pleun ouderkerck stolwijk : willem jacobsz philip lauris clausz boer. Uijt de voorscr. nominatie sijn bij de staten van hollant ende west vrieslant geelingeert de naervolgende als: schoonhoven : johan van der croess thomas van der marck vrijheer van leur mr. wolphard van der staell haestrecht : anthonis verhaven jan versloot vlist ende bonrepas: bastiaan ariensz rietvelt stolwijk : willem jacobsz philip

436 173 doorluchtige hoogh gebooren vorst genadige heere sende uwe doorluchtige hooggeb. heer nevens de nominatie van mansmannen van de hooge vierschaer van den lande van belois ten eijnde uwe doorluchtige hoogheyt uyt deselve veerthien persoonen seven tot mansmannen gelieve te eligeren ende haere namen mijn te doen oversenden omme deselve te beeedigen ende dien volgende de voordien aenstaende jare recht ende justitie te administreren, t welcke onderdanigh verwachtede sal. Doorluchtige hooghegeboren vorst genadige heere godt almaghtigh bidden vern. doorluchtige hooght. te willen sparen in langdurige en voorspoedige regeringe. Uwe doorluchtige hooght.'s dienstbereyden dienaer. Schoonhoven den 4 november 1674.

437 173v Nominatie van mansmannen van de hooge vierschaer van den lande van belois, omme bij sijn doorluchtige hooght. den heere prince van orange geelingeert te worden uijt de ses van schoonhoven drie, uijt de vier van haestrecht twee, uijt de twee van de vlist een, ende uijt twee van stolwijck een mansman. schoonhoven : thomas van der marck, vrijheer van leur mr. wolphard van der stael fr. lucas van bilderbeeck pieter van asperen johan groenendijck cornelis woell haestrecht : jan versloot fop gerritsz luyt pieter rijswijck joost blockhuijsen vlist ende bonrepas: bastiaen ariensz rietvelt cornelis ariensz ham stolwijk : willem jacob philips lauris claesz boer

438 174 Lijste van persoonen bij sijne hoogheijt aangestelt tot mansmannen van den lande van belois voor den volgende jare 1677 schoonhoven : mr. wolphert van der hall dr. lucas van bilderbeeck mr. cornelis van stralen sabijn ooms haestrecht : fop gerritsz luyt vlist ende bonrepas: dirck jansz vergeer stolwijk : willem jacobsz maes

439 174v Lijste van de persoonen bij sijne hoogheijt aangestelt tot mansmannen van den lande van belois voor den aanstaende jaere 1682. schoonhoven : dirck hoola pieter van asperen jacob jansz van den broeck abraham hartman haestrecht : fop gerritsz luyt vlist ende bonrepas: pleun ouwerkerck stolwijk : adriaen de boer Ende hebben aen hande van de heer bailljuw den behoorlijcken eedt gedaen op den IIII martij 1682 uijtgesondert de heer dirck hoola. Den 2 juny 1683 bij de heer hoola mede de eedt gedaen.

440 175 lijst van de personen bij zijne hoogheijt aangestelt tot mansmannen van den lande van belois voor den aanstaende jaere 1687. schoonhoven : dirck hoola abraham hartman hendrik van briele lucas van assenbergh eedt gedaen den 10 december 1680. haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouwerkerck stolwijk : jan cornelisz backer

441 175v lijst van de persoonen bij syne majesteyt geelingeert tot mansmannen van belois voor den aenstaende jare 1696. schoonhoven : hendrik van bruel cornelis groenevelt lucas assenbergh johan van asperen haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouwerkerck stolwijk : hanneman den boer ende hebben aen handen van den heer baillui den behoorlijcke eedt gedaen, op den 25 january 1696.

442 176 lijst van den personen bij zijne majestijt geelingeert tot mannen van belois voor de jare 1698 schoonhoven : hendrik van bruel cornelis groenevelt lucas assenberg johan van asperen haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouwerkerck stolwijk : hanneman den boer ende hebben aen handen van de heer bailliu gedaan den behoorlijke eed op den ... (niet vermeld) january 1697.

443 176v lijst van de personen bij de staten van holland en west vriesland geelingeert tot mansmannen van belois van den jare 1703. schoonhoven : hendrik van bruel cornelis groene-

velt lucas asschenberg govert du lavaij haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouderkerk stolwijk : jacob laurense de boer en hebben dezelve aan hande van den bailliu den gewonelijke eed gedaan demptis bisdom en ouderkerk op den 21 february 1703.

444 lijste van personen bij haar edele mo. geeligeert tot mansmannen van blois voor 1704 lucas assenberg piter de laar mr. g. huijsman antony groenendijk adr. bisdom jacob laurensen den boer pleun ouderkerk en hebben aan hande van den heer bailliu den gewoonlijken eed gedaan piter de laar, mr. g. huijsman en anth. groenendijk op den 30 january 1704.

445 177 lijste van personen bij haar ed. gr. mo. geeligeert tot mansmannen van beloï over 1706 schoonhoven : lucas asschenberg pieter de laar mr. gerrit huijsman cornelis koen haestrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouderkerk stolwijk : jacob lourense den boer en hebben dezelve demptis de heeren de laar en bisdom aan handen van den bailliu gedaan den gewoonlijken eed op den 24 febr. 1706. 177v blanco

446 178 lijste van personen bij haar ed. gr. mo. geeligeert tot mansmannen van beloï over 1709 schoonhoven : lucas asschenberg cornelis koen mr. gerard huijsman anthony verhaar haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouderkerk stolwijk : jacob lourense den boer en hebben die van schoonhoven dempto de heer koen den gewonelijke eed gedaan, schoonhoven den 4 julij 1709.

447 lijste van personen bij haar ed. gr. mo. geeligeert tot mansmannen van beloï over 1710 schoonhoven : lucas asschenburg cornelis koen mr. gerard huijsman anthonij verhaar haestrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: arien ouderkerk stolwijk : gerrit holleker en hebben die van schoonhoven den 25 juny 1710 den gewonelijke eed aan den bailliu geleyt. Adriaan bisdom wegens haastregt heeft den 23 julij 1710 den eed gedaen.

448 178v lijste van personen bij haar ed. gr. mo. geeligeert tot mansmannen van beloï over 1712 schoonhoven : lucas asschenberg mr. g. huijsman c. koen joh. blok haestrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: adriaan ouderkerk stolwijk : gerrit stolker en hebben de heeren van schoonhoven den een afgelegd den 29 aug. 1712.

449 lijste van personen bij haar ed. gr. mo. geeligeert tot mansmannen van beloï voor 1713 schoonhoven : lucas asschenberg mr. gt. huijsman c. koen joh. blok haestrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: pleun ouderkerk stolwijk : jacob louwerse den boer 18 oct. 1713

450 lijste van de personen bij haar ed. gr. mog. geeligeert tot mansmannen van de landen van beloï voor den jare 1716. schoonhoven : lucas asschenberg mr. g. huijsman anth. verhaar joh. blok dewelke den 29 december 1715 den eed hebben afgelegd haestrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: adr. ouderkerk } 29 oct. 1715 den stolwijk : jacob louwerens } eed afgelegd.

451 179 lijste van personen bij haar ed. gr. mog. geeligeert tot mansmannen van beloï voor den jare 1717. Gedaan den 22 december 1716. schoonhoven : lucas asschenberg mr. gerard huijsman anthonij verhaar johannes blok haestrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: arij ouderkerk stolwijk : mees claas coolwijk Op huijden den 2 january 1717 heeft mels claas coolwijk als mansman den behoerlijken eed gedaan en is den eed van de verdere mansmannen gehouden voor vernieuwd.

452 179v lijste van mansmannen van den lande van beloï bij haer ed. gr. mog. geeligeert voor de jare 1719. schoonhoven : lucas asschenberg mr. gerard huijsman anthony verhaar

johannes blok hebben den 17 oct. 1718 het op de oude eet aangenomen. haastrecht : adr. bisdom vlist en bonrepas : arien ouderkerck stolwijk : mels jansse coolwijk heeft den 17 oct. 1718 hierop den ouden eet aangenomen.

453 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geelingeert voor den jare 1721 schoonhoven : lucas assenberg anthonij verhaar johannes blok joachimus smits haastrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: arij ouderkerk stolwijk : mels klaasz coolwijk

454 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geelingeert voor den jare 1722 schoonhoven : lucas assenberg anthonij verhaar johannes blok joachimus smits den 30 oct. 1721 op den ouden eed aangenomen. haastrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: arien ouderkerk stolwijk : klaas jacobsz de boer dato uts. den eed afgelegd

455 180 lijste van mansmannen van de hoge vierschaar van de landen van belois bij haar ed. gr. mog. den 16 december 1722 voor den jare 1723 schoonhoven : lucas asschenberg anthonij verhaar johannes blok louis de groet haastrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: arij ouderkerk stolwijk : claas jacobsz den boer Bij de heer louis de groet den eed afgelegd en bij de heeren asschenberg, verhaar, blok en claas jacobsz den boer het op den ouden eet aangenomen den 24 oct. 1722

456 lijste van mannen van de hoge vierschaar van den lande van belois bij haer ed. gr. mog. den 14 december 1723 voor den jare 1724. schoonhoven : lucas asschenberg anth. verhaar johannes blok louis de groet haastrecht : adriaan bisdom vlist ende bonrepas: adriaan ouderkerk stolwijk : claas jacobsz den boer en hebben de heeren asschenberg en verhaar het op den ouden eed afgelegd 31 augustus 1724

457 180v lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. den 12 december 1726 verkoren. schoonhoven : lucas asschenberg johannes blok loues de groet dr. gerard van den bosch haastrecht : adr. bisdom vlist ende bonrepas: arien ouderkerk stolwijk : claas jacobse den boer de welken uijt genomen bisdom en ouderkerk als absent zijnde het op den oudeneet hebben aan genomen en heeft den heer van den bosch den eed afgelegd den 4 april 1727.

458 lijste van mansmannen van den landen van belois bij haar ed. gr. mog. den 15 oktober 1728 verkoren. schoonhoven : lucas asschenberg johannes van kemper dr. gerard van den bosch johannes brouwer haastrecht : cornelis van rijen vlist ende bonrepas: aart corsse stolwijk : claas jacobse den boer en hebben dezelve alle dempto claas jacobse den boer op huijden den 27 oktober 1728 den eed aan handen van de heer bailliu de groet afgelegd, zijnde de heer lucas asschenberg overleden.

459 181 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. den 18 november 1729 verkoren schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer johannes van kempem cornelis van hestel haastrecht : cornelis van rhijn vlist ende bonrepas: aart corsse van de vlist stolwijk : willem ariense stolkert hebben dezelve alle den eed aan handen van den heer bailliu de groet afgelegd den 30 november 1729

460 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. den 19 december 1730 verkoren. schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer johannes van kempem cornelis van hessel haastrecht : johannes tuijnenburg vlist ende bonrepas: aart corsen stolwijk : willem ariense stolkert hebben de zelve alle den eed afgelegd aan handen van den

bailliu de groet den 27 december 1730 uijtgenomen johs. tuijnenburg die den 10 jan. 1731 den eed mede heeft gedaan.

461 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 11 december 1731. schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer johannes van kempen cornelis van hessel haastrecht : johannes tuijnenburg vlist ende bonrepas: aart corssen stolwijk : cornelis looren dewelke den eed aan handen van den heer bailliu hebben afgelegd den 27 december 1731.

462 181v lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. verkoren den 7 januarij 1733 schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer johannes van kempen cornelis van hessel haastrecht : abraham van alphen vlist ende bonrepas: aart korsse stolwijk : cornelis looren de welken den eed aan den heer bailliu hebben afgekegt huijden den 14 january 1733. De boven staande mansmannen bij missive van g. raden in dato 17 december 1733 geauthoriseert zijnde hebben haar ed. agtb. alle op den 6 january 1734 haar ed. ampten op haar eedt voor desen gedanen eed aan genomen.

463 lijste van mansmannen van de lande van belois bij haar edele groot mog. verkoren den 4 december 1734 schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling haastrecht : abraham van alphen vlist ende bonrepas: rut piterse de bruijn stolwijk : cornelis looren de bovenstaande mansmannen hebben de gecontinueerde op haren voorders gedanen eed aan genomen en de heer elias ende rut piterse de bruijn nieuw aangekomen den eed afgelegd, zijnde de heer van alphen absent den 22 december 1734.

464 182 lijste van mansmannen in de hoge vierschaar van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 6 december 1735. schoonhoven : dr. gerard van den bosch johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling haastrecht : abraham van alphen vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 21 december 1735

465 182v lijste van mansmannen in de hoge vierschaar van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 14 december 1736 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling cornelis roels haastrecht : abraham van alphen vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : nanning koolwijck beedigd den 23 december 1736

466 183 lijste van mansmannen van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 11 december 1737 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling cornelis roels haastrecht : abraham van alphen vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : nanning koolwijck beedigd den 19 december 1737

467 183v lijste mansmannen in den hoge vierschaar van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 12 december 1738 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling cornelis roels haastrecht : everhard verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : nanning koolwijck beedigd den 24 december 1738

468 184 lijste van mansmannen in de hoge vierschaar van den lande van belois bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 25 november 1739 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias dirk van der helling cornelis roels haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 6 january 1740

469 184v lijste van mansmannen bij haar ed. gr. mog. geeligeert den 23 november 1740 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias cornelis roels johannes van salen haastrecht :

evert verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 7 december 1740

470 mansmannen bij haar ed. gr. mog. geelingeert den 15 december 1741 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias cornelis roels heere van waarder johannes salen haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 3 jan. 1742.

471 185 lijste van mansmannen bij haar ed. gr. mog. geelingeert den 5 december 1742 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias cornelis roels joh's van salen haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 5 januarij 1743

472 lijste van mansmannen bij haar ed. groot mog. geelingeert den 29 november 1743 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias cornelis roels joh's van salen haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: laurens tuijnenburg stolwijk : cornelis looren beedigd den 18 december 1743.

473 185v lijste van mansmannen bij haar ed. groot mog. geelingeert den 5 december 1744 schoonhoven : johannes brouwer gerbrand elias cornelis roels heere van waarder johannes van salen haastrecht : jan hoofd vlist ende bonrepas: cornelis de groet stolwijk : cornelis loon beedigd den 16 december 1744

474 lijste van mansmannen bij haar ed. groot mog. geelingeert den 17 november 1745 schoonhoven : johannes brouwer dirk van der helling johannes van salen aarnout roels haastrecht : jan hoofd vlist ende bonrepas: cornelis de groot stolwijk : cornelis looren beedigd den 22 december 1745

475 186 lijste van mansmannen bij haar ed. groot mog. geelingeert den 9 december 1746 schoonhoven : johannes brouwer dirk van der helling johannes van salen aarnout roels haastrecht : jan 't hoofd vlist ende bonrepas: cornelis de groet stolwijk : cornelis looren beedigd den 23 december 1746

476 lijste van mansmannen bij zijn doorl. hoogheijd den heer stadhouder geelingeert den 5 december 1747 schoonhoven : johannes brouwer mr. jan van nooten adriaan van overvelt dr. maximil block haastrecht : jan 't hoofd vlist ende bonrepas: bart heijkoop stolwijk : leendert boer beedigd den 20 december 1747

477 186v lijste van mansmannen bij sijne doorl. hoogheijd geelingeert den 24 jan. 1749 schoonhoven : johannes brouwer mr. jan van nooten dirk van der helling adriaan van overvelt haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: bart heijkoop stolwijk : leendert boer beedigd den 30 jan. 1749

478 vergadering van mansmannen op den 15 october 1749 present alle de heer elias als nieuw aangestelde bailliu van den lande van belois, in plaatse van de heer berkesteyn, heeft zijn commissie vertoond ende sessie genomen.

479 187 lijste van mansmannen bij sijne doorl. hoogheijd geelingeert den 12 jan. 1750 schoonhoven : johannes brouwer mr. jan van nooten dirk van der helling adriaan van overvelt haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: bart heijkoop stolwijk : leendert boer beedigd den 2

febr. 1750

480 lijste van mansmannen geelgeert bij haare k. hoogheijd den princesse gouvernante den
20 december 1751 schoonhoven : johannes brouwer dirk van der helling adriaan van overvelt
abram van vlissingen haastrecht : evert verhaar vlist ende bonrepas: bart heijcoop stolwijk :
leendert boer beeidgt den 24 december 1751.

481 Vervolgt in de nieuwe rolle voor 't jaar 1753.

=====